

వ తి ది న ము ప్ర క టి ం ప (బ దు ను

Vol. 9.

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 8-వ తేది గురువారము

No. 260

సంపుటము ౯

జంతు భిక్షా మేళం వత్సరము, మాఖమాస బహుళ సప్తమి ౭.

సంచిక ౨౬౦

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము, అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదివిగల మాయమందుగా సకలమందులవలన మోసముగలుగను. పంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన జేశమునందంతటను కలసిపోయింది.

అమృతాంజనము డి. పో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు (మా॥ శత్యనా రాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీ బాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీ నేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
హిందీ మొదటివాచకము డిటో	...	0	6	0
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8	0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-స్త్రీధర్మబోధిని నాటకము	...	0	4	0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆస్తి)	...	0	8	0
శబ్దకోముది (నిఘంటువు జేబులోనిముడునది)	...	1	4	0
సత్యవత్సవాఖ్యానము+పద్య కావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథమును జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మేని వదల మది జనింపదు	...	1	0	0

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, (తపాలపెట్టె 212.) 7 తంబు శెట్టి వీధి మదరాసు

మహామారి (ప్లేగు) నుండి ఎంతమాత్రము భయము లేదు (1045.4)

శ్రీ గంగాల మహారాణి సాహెబుగారి మెప్పుచేబంగారు పతకమును బొందిన

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

(2)

వేగు బాషధములు

కడచిన యిరువదియైదు కత్తిరహలకాలముగ ఇండియాలో పలుభాగములందును, బర్మా మున్నగు పలుద్రావీడులందును ఉపయోగించబడి ఆనేకులను రక్షించినవి

జ్వరమునకు హైమాది పానకమును, గడ్డలకు శతధౌతఘృతమును, ఉపయోగింపదగినవి

ఇవి ప్లేగును గణపరచుటయే గాక, రాకుండ చేయుటకును చాలినవి. ప్లేగుగల ప్రదేశములందు పానకమును మేను కన్నీయుందు ప్రకారము నేవించుచుండిన, ప్లేగుభాష ఎంతమాత్రమును సోకదు. ఈ మందులను పిన్నలు, పెద్దలు, గర్భిణి స్త్రీలు కూడ ఉపయోగింపవచ్చును.

హైమాది పానకము 6 అవున్సుల సీసా రు 1-4 లు } శతధౌతఘృతము 1 అవున్సు సీసా రు 0-14-0 లు
3 " " 0-12 } 1/2 " " 0-10-0

తరిలివిలాసము: "పండిట్" మదరాసు. అయిర్వేదాశ్రమము 41, ఆచారపుష్ప వీధి, మదరాసు.

30 దినములు వరకు

మిక్కిలి కట్టవలె!

త్వరచేయండి!!

GENTS & LADIES ROLED GOLD RADIUM BRACELET WATCHES.

3 సంవత్సరము గ్యారంటీ

హార్ట్ గోల్డ్ రేడియం బ్రేస్ లెట్ వాచ్

క్రొత్తమోస్తరు ఆమెరికా U. S. A ముంచేతి గడియారములు.

ఈ గడియారం మాయోక్కు

సొంత ఆర్డరుపై దృఢమైన రీయ

సామానులతో తయారు చేయబడి

ప్రతి సంవత్సరమీద రేడియం అను

పతకు పెట్టుబడియున్నది. చీకటిలో దీపము కనబడుచులే గం

టలు చూడలేగినది. బ్రేస్ లెట్ యను చేతిగొలుసు, చిన్నది

పెద్దదిచేయవచ్చు స్ప్రింగ్ పెట్టుబడియున్నది. ప్రతి గడియారము

చక్కగా పరిశోధించి 3 సంవత్సరములు గ్యారంటీ ప్రతిమతో

పంపబడును. మియోక్కు విలాసము తెలియునట్లు విశేషముగా

వ్రాయవలెను. వి. పి. ఛార్జి ప్రత్యేకము 1. రఫ్తంబు హార్ట్

గోల్డ్ రేడియం బ్రేస్ లెట్ ముంచేతి గడియారము, డిటో

స్ప్రింగ్ గొలుసు చేతి రూ. 8-8-0. 2. 4. మూల. డిటో. గొ

లుసు చేతి రూ. 9-8-0. 3. 8 మూల డిటో గొలుసు చేతి

రూ. 10-8-0.

సోత్ ఏజంటు-సారథి, అండు, కో.

తపాలుపెట్టె, నెంబరు 1202, జి. పి. బి. మద్రాసు.

మాలవ్యా, నెహర్ పండితుల

ఉపన్యాసములు

112 పేజీలు

ఖరీదు 0-6-0

చిరునామా:-కె. సుబ్బారావు, తణుకు, కృష్ణాజిల్లా.

పనోషధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను పోగొట్టి రక్తమును పుట్టుకను

అందు చేరెన్నిక గాంచినది ధరి

ఇండియా సిలోన్ నందు ఎచ్చటికైనను

ఉచితముగా పంపబడును.

విలాసము పి. డి. సావంత్

నెం 144 పనసవాడి, బొంబాయి

ప్రభుత్వ వ్యవసాయ శాఖ ప్రచురణము

జూలై మాసము, కాలమాసము.

(నిర్మితి కరువాయి)

చేయగలిగిన దానికంటె ఎక్కువైనదనియే అయితే యిది బహు అవగతమైన పనియే. అందుచేత ఆయాస్థలములలో అవగతముగా నున్న పూర్వ విషయములైన రైతుల సులభచెట్టుటకు చాలి సంవత్సరముల పనిచాని పంపుటకు వీలుకాకపోయెను. అయినను పుత్తెరముల ద్వారా యింప ని. చేయుటకు ప్రయత్నించు చేసియు వానిని, చాలినంత ద్రవ్యమును పనులయ్యలను లేనప్పుడు యిదే చేయవలసిన పనియైయున్నది. ఇక్కడ కొంత, అక్కడ కొంత తపనచేసి యెదో ఒక చిన్న సంగతి నొకప్పుడు నామకొనుట కంటె ఒక నిశ్చయమైన పని పూనుకొని, అది పూర్తిగా నెరవేరే వరకు దానిని నెట్టి చేయడము మంచిదనియు యున్నది. లేని యెడల ఒక పనియైతే పూర్తిగా నెరవేరక, ఒకసారియే రెండు మాసముల పనుల పూనుకొని కొద్ది కొద్దిగా చేసి విడిచిపెట్ట వలసియుంటుంది.

సంవత్సరములో కొన్ని చెట్లకు పుట్టిన తెగులనుగురించి. కొన్ని చెట్లలో పుట్టెల్లని తెగుల గొంగళిపురుగు సాధారణముగా నిశ్చయము చేసినకరము కాకపోయినను, కొన్ని సమయములలో చాలా చూడకరముగానుండును. ఇది తాడిచెట్లలోను కొన్ని చెట్లలోను పుట్టును. ఈ తెగులు దక్షిణ హిందూస్థానములోను, కొన్ని, తిరువాన్కూరులోను బంగాళా బయ్యతేజములలోను, సింహళ ద్వీపములోను, ఇండోచీనాలోను వ్యాపించియున్నది.

ఈ పురుగు ఒక అంకురము పొడుగు గలిగి, కొంచెము లావుగా నుండి రంగుకు ఆకుపచ్చగానుండి, మీదను ఊదాగిల్లు కలిగియుండును. దానితలయనుకలనంటియుండినకొంతభాగమును నలుపుగానుండి, తక్కిన కలియంతయు తెల్ల తెల్లగానుండును. అందునట్టి దీనికి సాధారణముగా నల్లతెగుల గొంగళి పురుగున పేరు పెట్టబడినది. ఈ పురుగు సాధారణముగా ఆకుల చెట్లపైకిండ్లిభాగమున గుట్టకట్టుకొని వాటిలోనుండి ఆకులలోనున్న పచ్చని పదార్థమును తినివేయును. ఇది తినివేసిన భాగములు గోళువర్ణముగా మారిపోయి క్రిందనుండి మాడగా నన్న నన్న రంధ్రములుగా కనబడును. ఈ పురుగు ముడిపెట్టుకు గడ్డితో నుట్టుకంటె కొమమలోను గూడుకట్టుకొని దానిలో గుడ్డుస్వరూపము దాల్చును. పది దినములలో రెక్కలుగల ఒక పురుగు ఈ గూడులో నుండి బ్రేకుకనన్చి ఒక ఆకునుండి మరియొక ఆకునకును, ఒక చెట్టునుండి మరియొక చెట్టునకును ఎళురసాగును. కొన్ని దినముల తరువాత దీనిలో ఆడపురుగుల ఒక్కొక్కటి 3, 4 వందల గుడ్డు ఈయాకులమీద పెట్టును. ఈ గుడ్డులలోనుండి చిన్న చిన్న గొంగళిపురుగులు బ్రేకుకరి మంచియాకులను కట్టి తినివేయును.

ఈ గొంగళి పురుగు ఇదివరలో తిరువాన్కూరులోను సింహళములోను చాలావర్షము చేసికట్టు నిలిచి. కాని సంవత్సరములో వట్టుకు దీనిగల పనికలిగింది యిదే మొదటిసారి. మరియు ఈ పురుగు రయితే వేవక దొడ్డిలోనే మొట్టమొదట కనబడినదను బహుశా కొన్నిచోట్ల కచ్చిన కొబ్బరి మొక్కల మూలముగా యిది యిక్కడికి లేచి వుండవచ్చును. ఈ తెగులు మొట్టమొదట 1922 వ సం॥ జనవరి నెలలో రయితే వేవక యొద్ద కనబడిన. అయితే జనులు ఇది అంత హానికరమైనదని అనుకోవలసిన వ్యవసాయపు దిపార్టుమెంటు ఉద్యోగిగమును తెలియజేసినప్పుడు మొట్టమొదట ఉద్యోగమును చేసిన సలహా అంగీకరించకపోయింది. కనుక యీ తెగులు అన్ని దిక్కులకు వ్యాపించసాగెను. ఈ తెగులు చాలా హానికరమైనదని జూలై మాసములో మొదట ప్రకటించి, అప్పుడు "మ: సుకూప మెయిల్" అనుప్రతి చేసి ప్రభుత్వముగల ప్రజలను, సర్కారువారును మోసకొనిరి. జనులు గొప్ప సభలుచేసి సర్కారువారు ఈ తెగులను త్వరలో పోగొట్టుటకు పూనుకొనవలయునని మామూలు తీర్మానములు చేయుటయేగాక యీ ప్రదేశమును నెరవేర్చుటకు నిజమందులైన మంగళూరు నివాసముల ఒక కమిటీని నియమించి, దీనిలో వ్యవసాయపు దిపార్టుమెంటు ఉద్యోగిగమును ఉండినవీరితో ఇద్దరు అడగా అక్కడనుండు వ్యవసాయపు దిపార్టుమెంటు సర్కారు-డివిశాఖ ఉద్యోగిగమును ఆ ప్రభుత్వముండి చాలా సహాయము చేసిరి. మంగళూరులో ఎ

క్ర. డెక్కడ యీ తెగులు తగిలిన చెట్లు పున్నవో మొట్టమొదట విచారించినమొదట వైన చెప్పిన రెండు దిపార్టుమెంటు ఉద్యోగిగమును ఈ తెగులను పోగొట్టుటకు పూనుకొనిరి. అప్పుడు మాలి శ్రీధరరావు యీ తెగులు తగిలిన ఆకులలో పురుగుకట్టికట్టాములుమాత్రము పోగొట్టిపోగొట్టవలెననియి. మంగళూరులో ఈ తెగులు తగిలి రెండువర్షములలో మూడువేల చెట్లకు యీ హానిచేసి. త్వరలోనే విచారణ అయిపోవునని నమ్ముచున్నాము. ఈపట్టు పురుగులు ఈవిధాన చాలా సహాయము చేసినందుకు సంతోషించుచున్నాము. ఎవరో కొద్దిమందిమాత్రము అధ్యంతరము చెప్పిరి. సహాయము చేయబట్టి పెద్దపట్టు అయిపోక లేవనిన అవగతముచేదని నమ్ముచున్నాము. ఈపురుగును తిరుగుతే మరియొకపురుగు. పుట్టి యీ గొంగళిపురుగు తెగులు వ్యాపించకుండా చేయుచున్నది దీనికే మనము సంతోషించవలసినదే. అయితే ఆకులను తలచిపెట్టునపుడు ప్రయోజనకరమైన పురుగులను వాటి గుడ్డునువీరి ఉంచుచున్నార. ఈలాగున చేయుటగల్గ వీలాగునైనా తప్పించుకొని పోయిన గొంగళిపురుగులను ఇది తినివేయునని అనుకోవలయును.

తిరువూరుపత్తిధరలు

తిరువూరు బజారులో పత్తిధరములను గురించి పరలెపోర్టు (ఆగస్టు 30వ తేదీన వ్రాసినది) మాడగాధరలు మందముగా నుట్టు కనబడును. ధరలు క్రమముగా తగ్గుచున్నవి. అయినను కంబోడియా రెండవవంటపత్తి బజారులోనికి వచ్చుచున్నది. తర్రులు దానిని వెంటనే ఖరీదుచేసి తినికొంటున్నారు. ఆగస్టు నెల ఖరీదు ధరలెట్లుండెనగా?

520 పానులపుట్టి పత్తికి ఖరీదు
జరి శ్రేష్ఠమయిన కంబోడియా పత్తి రూ 898 నుంచి రూ 400వరకున్నది. మొత్తటికపు పత్తి రూ 889 నుంచి రూ 895 వరకును, రెండవరకపు రూ 881 నుంచి రూ 888వరకును, మూడవరకపు రూ 869 నుంచి రూ 875 వరకును ఉన్నది. (సశేషము)

తెలివోను పనివాండు
తెంచి రాయబారులకు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను ఆడ చేయవలసి, తిండి, తెలివోను తిగులు సరబడినది 14 శత శత్రువులు శ్రేష్ఠముగ తిగులు చేయ ప్రయత్నించ ఆరెక్ర చేయబడిరి.
పార్ పైన్సి నుగారు నూడ ఎస్సెనురు బోయి మాట్లాడిరి.
పరాను ప్రక్కగదిలోనే వీరు భుజించుచున్న సరి కాక పరానులకు తెలియనే లేదు.

రత్న పురుష లేహ్యం
సుఖివ్యాసులవలన, అతిసంభోగమువలన, ఇతర కారణములవలన, కలిగిన శుష్కనవ్వుమును పోననిది బలముకలుగజేయును ఈ మూలికామహిమ తెలియనివా రుండరు. విశేషించి వ్రాంతి నవ సరము లేదు. శే 1-కి ర 2-4-0 లు. కొరువారికి శేట్లగు 1-చిరము.
పట్టాభిరామ వైద్యశాల
రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

చొక్కపు సీమ వెండికి, సవరముబంగారుకు
గ్యారంటీ! గ్యారంటీ!! గ్యారంటీ!!!
వెండి, బంగారునగలు కావలసినప్పుడు మమ్ములను మరువకుడు
బ్రహ్మలు, దువ్వెనలు, వర్ణగుండీలు, కఫ్ గుండీలు, గడియారముగొలుసులు, చుట్టగొలుసులు, పట్టెగొలుసులు, సేమియాగొలుసులు అత్తికాయగొలుసులు, గజ్జల పట్టెడలు, మిరియాలగొలుసు, బొమ్మకొలుపుసామానులు మొదలగునవి అన్నికొలతలలోను అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి.
ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,
(7) నగలవర్తికులు నెం, 25 చై నాబజారుగోడ్డు, మద్రాసు.

కవితావిలాసమున వెలకుదొరకు గ్రంథములు

- శ్రీ పీఠికాపుర సంస్థాన విద్యత్పవిత్ర్యులును, వివిధావధాన ధురీణులునై పేరొంది కీర్తి శేషులైన బ్రహ్మశ్రీ దేవులపల్లి సుబ్బారాయశాస్త్రిగారిచే రచియింపబడినవి.
1. మహేంద్రవిజయము:—ఇందు మహేంద్రుడు వామను సహాయమున బలిచక్రవర్తిని జయించిన కథ మనోహరములైన స్వభావవర్ణనలతో నెంతయు జక్కగా వర్ణింపబడినది. ఇందలి స్వర్ణవర్ణనలు, ఋతువర్ణనలు వామన ఘట్టమును జదివి తిలకులయెను. దీనికి విపులముగను మనోజ్ఞముగను వ్రాయబడిన పీఠికాగూడగలదు. సాధారణతైండు 0-12-0. కాలికో రు 1.
  2. రామరాయవిలాసము:—ఇది యొక యుద్ధగ్రంథము. ఇందలి కవిత్యము కడుండు సరసముగను మృదుశ మాగున వెలయుచుండును. అధికారత గ్రంథములలో దీనికి సరవచ్చు గ్రంథములు మిక్కిలి తక్కువ. సాధారణ తైండు 0-10-0 కాలికో 0-10-0.
  3. రామచంద్రోపాఖ్యానము:—ఇది వారణాసి వేంకటేశ్వర కవి ప్రణీతమున వాణా శ్యాసముల గ్రంథము శ్రీమద్రామానుజము ననుసరించి మొదటియాలుకాండములందలి కథయు సంకుచితముగ వర్ణింపబడినది. శైలి ధారాళముగ నున్నది. సాధారణతైండు 0-12-0 కాలికో 1-0-0.
  4. భద్రావరణము:—ఇది శ్రీ కృష్ణ కల్యాణాద్య నేక గ్రంథములు రచించి వన్నెకట్టిన అల్లమరాజు గుబ్బావ్యాళి కవిగారిచే రచింపబడినది ఈయన విరచించిన గ్రంథములకెల్ల నిది శిరోమణి. శ్రీ పీఠికాపురపురుషుని కీర్తిశేషులను వైన శ్రీ గంగాధర రాజరామప్రభువు వారిచే గృతీకరింపబడినది. ప్రస్తుతిభులగు శ్రీ నారాయణ బహద్దరువారి యజ్ఞాన సరించి బ్రహ్మశ్రీ పురాణం దే మల్లయ్య శాస్త్రిలవారిచే వ్రాయబడిన సుబోధినియను నక్కరి వ్యాఖ్యానముతో నొప్పియొన్నది. సాధారణ తైండు 1-4-0.
  5. ఆంధ్రసూత్రభాష్యము:—ఇది శ్రీ పీఠికాపుర మహారాజావారి యజ్ఞానసారముగ బ్రహ్మశ్రీ పురాణ వందరల్లయ్య శాస్త్రిలవారిచే మూలానుసారముగను సుబోధముగను దెగింపబడి డెమ్మిపైజానం జక్కగ వాలుగుభాగములగ చూద్రింపబడిన 1893 షేజీలుగల గొప్ప గ్రంథము. ఒక్కొక్కభాగము 2-0-0 మొత్తముగ వాలుగుభాగములు నొకసారి కొను వారికి 8-0-0 లు మాత్రమే.
  6. ప్రభావతీప్రద్యుమ్నము:—ఇది పింగళి నూరనాద్యునిచే రచింపబడినది. గ్రంథసారప్రద్యము లోకవిదితమే. ఇది శ్రీ పీఠికాపుర మహారాజావారి వెలపుప్రకారము పూర్వపురుషుల ననుసరించి సరికట్టముగ వ్రాయించి బ్రహ్మశ్రీ పురాణ వందరల్లయ్య శాస్త్రిలవారిచే లఘుటీకవ్రాయించి డెమ్మిపైజానం ఫెదరు వెలుటు కాగితములమీద జక్కగ చూద్రింపించి కాలి కోతైండు మొత్తమువడినది 1-4-0.
- N. B. వై గ్రంథములన్నియు శాంఖ్యల యుపయోగమునకు శ్రీ పీఠికాపుర మహారాజావారి విశేష ధనవ్యయమున మద్దముగ నచ్చొత్తించి తక్కువవెలకుల లభించునట్టిరూపుచేయించిరి. కావున నింత కులభముల్యమునకు దొరకుచున్నవి. తేపున్న నింతకు రెండు రెట్లు మూల్యమిచ్చినను నట్టి పరిమిద్దకులు దొరకుట దుర్లభము. ఈపుస్తకముల కన్నిటికి రిపాల భక్తులు వర్తరాలు కొనువారే ధరించవలయును. గ్రంథములు వలయువారి కిండివిలాసమునకు వ్రాసిన గ్రంథములు లభించును.

టలేటి వేంకటరామశాస్త్రిగారు కవితావిలాసము పీఠాపురము, గోదావరిజిల్లా.

వృత్తాంతలేఖలు

మచిలీపట్టణము

(స్వకీయ విలేఖరి)

అవధాన పండితులు.

ఫిబ్రవరి 1:- వెంకటేశ్వరస్వామిగారు, కృష్ణానదికి ఒడ్డున, మొన్న ప్రాచీన పుణ్యక్షేత్రమున 'వాళ్ళారమున' గురించి తెలుగు భాషయందు విశిష్ట నిపుణులు అయిన కాలము వరకు చిరి. సాయంకాలము శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కళాకాలయం దు మరియొక మూడుగుంటలు 'కేరళాస్రమ'మీద మరల నడవ్వనింది. వీరియందు పెద్దవారలయ్యారు, మా పుర కళాకాల విద్యార్థులచే ఆహ్వానింపబడి వచ్చియుండి ప్రజలను వారి మేధా శక్తిచే మిక్కిలి సంతోషపరచిరి. నిన్న సాయంకాలము మఱి శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కళాకాల యందే హ.రా.శ్రీ సిడివి నాను నంతరాపు వంతులుగారి ఆధ్వర్యత క్రింద సభ జరిగెను. అనేక మంది పండితులు వీరిద్దరిమీదను (చాననపద్యములను చదివినవివర కృష్ణాదారులుగారు కొద్దికాలము మాట్లాడిరి. నుమారు పదిసం వ్యవహారాలైన పిదప వీరి నిద్దరిని యిచ్చటకు పిలిపించి వారిభవన వగు మేధాశక్తిని, అనుభవములను మా పుణ్యమైన కల్పద్రుమకు టుకు తోడ్పడి శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కళాకాల ఉపాధ్యాయు లును, విద్యార్థులును చేసినప్పటి మిక్కిలి ప్రశంసార్హము.

భిక్షు

తూర్పుకృష్ణ జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీవాళ్ళే సాపేక్షపడిన భిక్షు కొట్టును (కొట్టిదినముల క్రిందటనే మ.రా.శ్రీ చెరుకువాడ నాసింపరావుగారు తీసికొని వారే జిల్లాభి సీతారామయ్యం తులుగారి అరుగుమీద కొట్టు పెట్టి భిక్షులను అప్పునిక్కయించు కొనిరి. జిల్లాలోని అన్ని తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘములనుండి వచ్చిన సన్నని, ఉద్దయ జిల్లాలిచ్చట గలవు.

హిందీ ప్రచారము - నెల్లూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

గడచిన జూన్ మాసము నుండియు ఆంధ్రరాష్ట్ర హిం దీ ప్రచార కార్యాలయమును రాష్ట్రీయ హిందీ ప్రచారకాళము నెల్లూరు పురమునందు నెలకొల్పబడి యున్నది. దీనిని పో పించుటకు ద్రవ్యము సేకరించు నిమిత్తము కార్యాలయ కార్య జర్యములకు శ్రీయుత రాంభోసేగారు జనవరి నెల 29 వ తేది బుద్ధిరేడి పాలెం గ్రామమునకు వెళ్ళియుండిరి. జిల్లాకాంగ్రెసు దర్బారులును కూడ అచ్చటికి విచ్చేసియుండిరి. అచ్చట శ్రీయు తులు తిక్కవరపు రామరెడ్డి వెన్నెలకంటి కామరాయ (కృష్ణ తులుకు కాంభోజగారును రాష్ట్రీయ హిందీ ప్రచారమునకు జిల్లా హిందీ ప్రచారమునకు గలగు అధ్యక్షులయ్యులను చర్చించిరి. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ హిందీ ప్రచార కార్యాలయ యొక్కయు ప్రచారకాళము యొక్కయు వ్యవహారం తయ నెల్లూరు మండలమునందలి వివిధ కులముల నెల్లూరు పోషి వ బడుచున్నవని తెలుసుకొనుటకు వివిధ విచారణముగలుగె ను. ఇంటిగిచ్చిభారమును ఈవత్సరము ఈమండల వాసులపై వైచి యుండుటచే జిల్లాలోనిది హిందీ ప్రచారము గడచిన వత్సరముకన్న యెక్కువ అభివృద్ధి నొందుట కలకాళము గలుగలేదు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర హిందీ ప్రచార కార్యాలయ, ప్రచారకాళములు ఏ గ్రామమునందుండిన, ఆమండలమువారు పోషింప వలయుననెడి సూత్రము మిగుల ఆసంభవముగా నున్నదనితెలిపిరి. వై రొడుగు నెల్లూరుజిల్లా యందుండుటచే వాటివ్యవహారముల ఆంధ్రరాష్ట్రమునందలి జనలందరును కొంతగ కిక్కి నెల్లూరు మండలమువారి సొంతకలయననుట పొడిగారు. ఇతర ఆంధ్రజిల్లాలవారు యామండలమునందు రాష్ట్రీయ కార్యాలయము వగైరాలందుటచే, వాటికి సాయమునగుట కిష్టములేదని కొంత నూచింపబడినది. ఇట్టి సుకుచిత భావముతో యీర ఆంధ్రజిల్లాలవారు తమ బాధ్యతను నిర్వహించి కార్యాలయము వగైరా పోషకు పోషించుటకు గడంగినవో, మఱి జిల్లాకాళము కార్యాలయమును మార్చుకొనుటకు జిల్లా ప్రజల కేమియు అభ్యంతరము లేదు. ఎవ్వోనుండినన, నెల్లూరుమండలవాసులు తమ బాధ్యతను గుర్తెరింగి, తమ కత్తి సామర్థ్యముల సహాయము నొసంగ గలరు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర హిందీ ప్రచారకళ సంఘమువారు వై నిను యములను విపులముగ ప్రజల కెరింగింపవలయును. ప్రజాశక్తి తెలియజేయున, గడచిన జనవరి మాసాంతరమునకు, ఎచ్చట ఎరయ, ఎంత వికాశము లాసంగునదియు జిల్లావారిగా ప్రాతింధ జిల్లాజిల్లాల ప్రార్థించుచున్నారని అదియునుగాక కర్మనిర్వహణమునందు ఎట్టి పద్ధతులకల. లిందునదియ నూడ వివరతః ప్రజలకు నిరీక్షించుచున్నాడు. ఈ విషయముపై రాష్ట్రసంఘమువారు చక్కగా ప్రకటింపవలయునని కోరుచున్నాను.

పల్నాకిమిడివార్తలు

(ఒక విలేఖరినుండి)

ఫిబ్రవరి 1:- జయంతి సాయంత్రమున మున్నగు కాంగ్రెసు ప్రచారకులు ఈ నెల 2 తేదీన జరుగు గంటామండల కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభకు రెండు దినములు ముందుగా ఇక్కడకువచ్చిరి. ప్రతిదినమును ఉదయమున 8 గంటల స్వరాజ్యగీతములను వాడుచు పురమంతయు దిగుగుచు ఒకవిధముగా సాయంత్రంకాకను తెలియజేసిరి. ఇచ్చట కాంగ్రెసు సభవారు ప్రజల సహాయమున సభకువచ్చు సాయకులకు భోజనసతులను గడిగించిరి. 2 తేదీ సాయంత్రము రైలుస్టేషనువద్ద యిచ్చటి కాంగ్రెసు సభవారు ఉచితరీతిని ము. రా. శ్రీ గాడిచర్ల హరిశ్చంద్రశాస్త్రి రావుగారు, వల్లది కృష్ణమూర్తిపంతులుగారు, దేవరకొండ సీతారామయ్యగారు, జయంతి కృష్ణారావుగారు మొదలగు ప్రముఖులను సన్మానించిరి.

సాయంత్రము 5 గంటల పాఠశాలలో ము. రా. శ్రీ గాడిచర్ల హరిశ్చంద్రశాస్త్రి రావు పంతులుగారి ఆధ్వర్యత క్రింద నోక బహిరంగసభ జరిగెను. పురవాసుల తరపున కాంగ్రెసు ఆధ్వర్యము నాయకులకును, సన్మానవత్సరమున సమర్పించు వల్లది కృష్ణమూర్తి పంతులుగారు ఉచితరీతిని జవాబుచెప్పిరి. పిమ్మట స్టేషను నుద్వారావుగారు, జయంతి కృష్ణారావుగారు, జయంతి వారాయణగారు జయలలోనందు కిష్టముఖములను కర్తవ్య పరిశ్రమలను మొదలగువాటిని గురించి ఉపన్యసించిరి. అంత హరిశ్చంద్రశాస్త్రి రావుగారు ప్రయాణపు బడలికచే ఎక్కువ చెప్పి తే: అకాలిల విజయమును, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును క్లుప్తముగా తెప్పి వాటి కథను ముగించిరి.

రాత్రి 8 గంటల గంటామండల కార్యనిర్వాహక సభ సమావేశమయినది. అందు 5 వేల తూపాములు కలకు: కిక్కి (సోగుచేయునలెనయు హిందీ ప్రచారము వివిధగా సులభరలెనది యు 150 మంది వాలంటీర్లను జతపర్చవలె ననియు మొదలగు తీర్మానము లామోదింపబడినది.

4 గంటల జరిగిన శ్రీలంకలో హరిశ్చంద్రశాస్త్రి రావుగారు భిక్షుకురొంది విశేషముగా మాట్లాడిరి. సాయంత్రము 5-30 గంటల జహిరంగసభ జరిగినది.

రాత్రి 8 గంటల శ్రీకృష్ణవిలాస గంటామండలలో సంగీతసభ జరిగినది. అందు ము. రా. శ్రీ సరస్వతుల సీతారావు కాశ్మీరీగారు గాత్రమునకు చిట్టాన జేలుగోపాలకర్మ పిటిల వాద్యమునకు, యా కామేశ్వరకర్మ వీణతోడను సభను రంజింప జేసిరి. పది సంవత్సరముల యామగల కామేశ్వరకర్మ కోమలములకు చిన్నకేళి తో వీణేనాయంపును మధుగమను కంఠస్వనిని. లిపి తల్లివి పాడునప్పుడు వానిని మెచ్చు వారొక్కరు నా సభయందు గానరారు. సభాసంతరమున ము. రా. శ్రీ గిడుగు సీతారావి పంతులుగారు క్లుప్తముగా నుపన్యసించిరి. అచావాలకుల ప్రజ్ఞను గొనియాడుచు వారింకను జాగ్రత్త కృషిశల్యమంది విద్యార్థకుల లగుచునయు నుడిపిరి. ఆ సభకు ము. రా. శి శశీశాస్త్రి రావుగారును, ము. కృష్ణమూర్తి పంతులుగారును దయచేసిరి.

ము. రా. శ్రీ సునర్ల సవ్యాసీపంతులు బి. ఎ. ఎల్. డి. గారు గంటామండలలో 'ప్రాచీన నాకాశీతి'ని గురించి విన్న సాయంత్రము 4-30 గంటల ఉపన్యసించిరి.

శ్రీమంత్ ఎమ్. గురజాడ ప్రహ్లాదపంతులు బి. ఎ. ఎల్. డి. ఎల్. పల్నాకిమిడి సంస్థానము దివానుపదవిని శ్రీ మహారాజా వారి యుక్తపుత్రుని నన్ను మధ్యాహ్నము సరిగా మూడుగంటలకు స్వీకరించిరి. (నెలకు రు 800 ల కేతము) కర్నూరునగర ములో నూతన దివానుగారి క్రేతున్నకొరకు మహామంత్రి జయ, నగర నం కీర్తన మొదలగునవి జరిగినవి. కేటిదినము (5-2-1928) సాయంత్రము ము. రా. శ్రీ రావుసాహెబు వైడి ఘంటం సీతారామస్వామి పంతులుగారు నూతన దివానుగారి గౌరవాధీనము నొకవిందు గావించిరి. పురమునగల ప్రముఖులందఱ రావించుట విచ్చేసిరి.

జాన్ని యాల్యాండుకు ఇటలీ ప్రజలు వలస బోవువిషయమై లండను కోమలపుర్యమువారికి ఉత్తరప్రత్యుత్తరములుజరుగున 'కనియాలో ఇటలీవారికి వాసుల మోగురు కొనుటకు సదుపాయముల సేర్పాటు చేయటకు ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి నడుగజేసినారు.

జిల్లీ ముక్కుధర 200,000 మురల కొంతకాలమైన పిదప గర్భకావెను.

కాకినాడ

(స్వకీయ విలేఖరి)

ఫిబ్రవరి 1:- శ్రీయుతులు దువ్వూరి లక్ష్మీకారా యణగారును పట్ట అప్పయ్యదాసుగారును ఒక సంవత్సరము కడలూరు జైలున గడిపి మరల కాకినాడకు వచ్చుచు రాజును హోదావమున కిద తేదీన ఆగి, గోదావరీ ప్రత్యక్షమయియు స్వాగమించుచి, పిదప కేటిమామిడియందు గోదావరీజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ జరుగుచున్నదిని తెలిసికొని తిన్నగా వాటి సాయంత్రపు రైలులో కొత్తపల్లి స్టేషనుమీదకి రాత్రి 7 గంటలకు వంటిమామిడి గ్రామమునకు చేరిరి. ఆపట్టణము లికిరంగ సభ జరుగుచుండెను. కథిలోని వారందరిను గ్రామములందును, జిల్లా వాయువులను తమ గౌరవముతో వారిని సన్మానించిరి. అందుకు తోరగా, వారు గ్రామములలో ప్రతియొకరి కిచ్చి దీక్షించుచిరి.

మరునాటిరాత్రి తొండంగియందు సమిష్టిగామమునందు జహిరంగసభ తాత్కాలికముగ సమమర్పబడినది. బ్రాహ్మణులు, రమణులు, పంచములు, అన్ని వర్ణములవాడును దివానుపిరి. గ్రామకాశ్మీరీగారును సభాధ్యక్షులైన భూస్వామియును కలకు సంజెజును సభ శ్రీ రావు వెంకటరామారావుగారు సభక గ్రామకాశ్మీరీగారును వహించిరి. శ్రీ యుత కేశవపు కామరాజు గారు గ్రామములోని తిగాయివారి ఏమియు లేవండచేకొన వలెననియు లేవండచేతామే వెనువెంట పరిష్కరించుకొన వలసిందనియు మహావన్యాసముగావించిరి. పిమ్మట శ్రీయుత జిల్లాకాశ్మీరీగారు మల్లసరాజుగారు యులును సాంబమూర్తిగారును ఉపన్యసించిరి.

పంచగుసనుగ్యను గురించి మిగుల తీవ్రముగా శ్రీ సాం బమూర్తిగారు ప్రబోధము చేయునప్పుటికి సభాస్థారుల వ్యాధ యములు పారంభ్యముకై వెను. ఆయన ప్రతివాక్యమును సమం జనమైనట్లు అంగీకరింపబడినది. వేదపండితులను, బ్రాహ్మణు లును కూడ మార్పుచెందిరి. ఇందునివయమై మహాత్ముడు చెప్పిన రీతిని కాంగ్రెసువారు కానించిరి. తిది చేయవలసినట్లు అంగీకార మును నూదించిరి. ఇట్టివికల్పక లేనిదే గ్వరాజ్యము వచ్చుట దుర్లభమని యెంచిరి.

గొప్ప వేద పండితులను అపితాగ్ని పరులను ఆగు బ్రహ్మశ్రీ శ్రీ వేదమూర్తులైన దువ్వూరి సూర్యనారాయణ వీరేశలిమిజులుగారు (కాకినాడ) సభామధ్యమున నుండి లేచి పంచముల దుస్థితికి వగచిరి. కన్నులనండి బాష్పములు రాతెను. తిండిలేని పంచములకు తాను వారమున కోకపర్యాయము ముప్పై యెల్లి భోజనము యిచ్చెద ననెను. అంతరాలితనము లేదనెను, అదియును కలసియుండవచ్చు ననెను. తన కథ్యంతరము లేదనెను. వివాహసమయములందు పంచములయంద్లో తాను ఆకీర్తనన ము చేసిననని చెప్పెను. బ్రాహ్మణాది యితరవర్ణములలో వత నే ఆకీర్తనము చేసెదనని చెప్పెను.

చుట్టును నుండు పంచములకు బ్రాహ్మణుల మధ్య నూర్చుండబెట్టినపుడు పంచముల కంకించుకొనిరి గాని బ్రాహ్మ ణులు సంతోషపూర్వముగా నుండిరి.

నుమారు 11 గంటలకు సభ ముగిసి: పిదప వాయువులను కొత్తగ ఖయిదునుండి విచ్చినదేశకథలనుబాంకవరమున గ్రామ మునకు పంపినవైరి. కేటియును. యును 8 గంటలకు ఆగ్రామ మున గల అన్ని జాతులను శ్రీయుత సమావేశమైరి. ఆగ్రామ కాశ్మీరీగారును అచ్చట ఉచ్చమునును ప్రోత్సహించువారును అచలాపురం తా. కా. సం. కార్యదర్శియును సభ శ్రీ జిల్లా కృష్ణమూర్తి మల్లసరాజుగారు ఆగ్రామకాశ్మీరీగారును వహించిరి. శ్రీ కేశవపు కామరాజుగారును యులును సాంబమూర్తిగారును ఉపన్యసించిరి. సభ ముగిసినపిదప యావాయువులను శ్రీయుత లక్ష్మీనారాయణ అప్పయ్యదాసుగారును పాపెంచు రండిలో చావర్లలోట దయచేసిరి. 8-30 గంటలకు కాకినాడ నునుచేసి, పాములు కాకినాడలోన్ రైలుస్టేషనువద్ద శ్రీయుత దువ్వూరి లక్ష్మీనారాయణగారిని శ్రీ. పట్ట అప్పయ్యదాసుగారిని, శ్రీ కంభంపాటి లక్ష్మీనరసింహ సోం యాజులుగారిని ప్రత్యక్షుల నలంకరించి స్వాగతము యిచ్చిరి. వారిమధ్యుండి శ్రీయుత సాం బమూర్తిగారి మోటారుబండియందు ప్రవేశింపజేసి పురస్థుల నూలేంపుచున్నారు. 5-30 గంటలకు పురమండరమున స్వాగ తసభ జరుగును. వంటిమామిడి, తొండంగి గ్రామములందు ఆదర యను చక్కగ కడుకుచులవత్తములకు ధరించుచున్నట్లు మా చివామనియు అందులకు తమకు సంతోషముగా నున్నదనియు శ్రీలక్ష్మీనారాయణ అప్పయ్యదాసుగారు చెప్పిరి.

వీరియందు పార్లమెంటు ప్రాధునికై శ్రీ అప్పయ్యదాసు కేటము టై సరానులు అమెన్సింగు రైలుస్టేషనుకు అక్రమించుకొనిరి. మిత్రమండలికి భాగ్యును గట్లముజేయుటకు రవాణా మంత్రియు కేగండు సేనానియు అలాించుచున్నాడు.

పరానులు. తమసేలను విస్తాము కేంద్రీ నిణము జేయుటచే మ్యానిషియును అక్రమించుకొ నెదరని ప్రతినిధియు జర్యములు భయపడుచున్నాడు.

ఈ బ్రహ్మాండములో మన పృథ్వీయుల
కొంతమంది యున్నారా?

మనకు తోచినట్లుగానే లేదా?

మనకు తోచినట్లుగానే లేదా? గాక కోటానకోట గోళములున్నవి

అలాంటివేలాక ప్రయాణములో మనిషికి

తోచినట్లుగానే లేదా?

అంగారక గోళ పరీక్ష

(చిల్లరిగా వ్రాసినవాని గారిచే వ్రాయబడినది)

మన చక్కచెరువులతో మాత్రము మాచిన నీ బ్రహ్మాం
డమున కంతకును మన భూమియే కేంద్రముగా గానించును.
“ఈ భూమి ఆచలం, కురుప్రదేశం యందమైన జ్యోతిరులును దీని
చుట్టును ప్రదక్షిణము చేయుచున్నవి. పగ లొక పెద్దదీపము
రాలయొక చిన్న దీపము. ఇంకను కరకరలాడు దీపములు కో
టానకోటలు దీని చుట్టును వెలుగుచున్నవి. భూమియే అనంత
ముగా విస్తరించి యున్నది. ఇంతటి మహిమ కలిగినది. అన్ని
యును దీని నేవ తేయుటకే యేర్పడియున్నది. ఈ భూమియే
ట్లును అది ప్రపంచమునకును సంబంధించి యున్నది”
అని ఆర్యచక్రపుట లేనివానికి తోచును.

భారతదేశములోని ఋషిశ్రేష్ఠులకు మొట్టమొదట ఆర్య
చక్రపుట సిద్ధిచేయబడినది. ఆయన బ్రహ్మాండముయొక్క వైశా
ల్యమును గాంచి గానముచేయ నారంభించెను. భూమియొక్క
మహత్త్వము విడిచి ఆకాశమునందలి గోళములపూర్వము నాయన
పొగడ విడిచి గెను. పగటివేళ నా సమాప్తమున నారాధించెను.
భూమిని తుదకడకగా పరిగణించెను. రాత్రివేళల నతడు
త్రులును గ్రహములను పరీక్షించెను నారంభించెను. భూమి యె
ట్లు కూర్చున్నదో తెలుసుకొనుచుండెను. యాచిభూమిగా తానును
అన్ని పోత్ర ప్రదక్షిణము చేయ నారంభించెను. ఇట్టి జ్ఞానము
లగు ఋషులసాంప్రదాయములకు శంకన భారతీయులు కొంత
మారమునకును విడిచియో యులనియో వెచ్చియో పరులకు వెచ్చి
చ్చియో తమజ్ఞానశాస్త్రమును గోల్పోయి ప్రస్తుతము ప్రభుత్వం
యొచ్చును. కాని మన పూర్వులు కాలములో మూఢభావములను
జాతులపై క్రమక్రమముగా జ్ఞానార్జనము చేసియున్నారు. వారల
చరిత్ర వర్ణించెదను.

పాశ్చాత్యదేశములో వారు ప్రాచీనగ్రంథముగా నలం
బించిన గ్రంథమునందు భూమిచుట్టును బ్రహ్మాండము దిగుకు
చున్నట్లుగా వర్ణించబడియున్నది. మత గ్రంథమున కెవరయ
వ్యతిరేకముగా వ్రాసిన సాహసీకరైత ప్రత్యక్షముకాదు నా
ప్రమాణమునే స్థిరపరచుచున్నది గదా. కొంత కాలమునకు
కొప్పరిగినను ఆయన యూరపుదేశములో ఉత్తరాది సహ్యాద్రి
భూమిపూర్వ ప్రదక్షిణములు చేయుచున్నదనియు అది బ్రహ్మాం
డమునకు కేంద్రస్థానము కాదని బోధించెను. అటువలన వాత
కొలది కాలమున క్రీ. శ 1600 లో గయడినో బ్రూనో అను
సతీకు భూమి బ్రహ్మాండమునకు కేంద్రస్థానము కాకపోయిన
యందు నది బ్రహ్మాండముయొక్క సహస్రగోళ సమాసముల
లో ఒక్క దానియందు నొక్క యముఖ్యమైనగోళము గా
నచ్చునని ప్రకటించెను. కొన్నియు గొప్పగా చెప్పిన యానా
య్యుడు మనమునకు త్రులులనివాడుకొనుచున్న కొట్ట నూర్పులలో
నొక్క సామాన్యమార్పును కావచ్చునని యతడు వాదించెను.
ఇట్టి వాదనకు ఆ కాశ్రుజ్ఞుని క్రైస్తవులకు తోచునటు మంట
లో పడవనీ తగులబెట్టిరి.

ఈ విధముగా బ్రహ్మాండమును గూర్చి సత్యమును బ్రక
టించిన కాశ్రుజ్ఞుని మహాపాపి కనియన, అత్యంత పవిత్రుడనియు,
భూమిగోళములో నుండెను. దీనియు చివ్వులూ ఒడదొసరి. ఈ
యనకు జువిన హంతకపుణ్యమును ఈవిధముగా తన పాత్రను
గూర్చి వ్రాయుచున్నాడు. “అవిధముగా నీవోర్వాగ్రము
మంటలలో హస్తమెన్నడు. తనవంటి పాపాత్ముల నేవిధము
గా తోచునటు కష్టించుచున్నారో తానూహించిన లోకము
లలోని కరిగిరిగియి నకచ్చును.”

అటువంటి మూఢభావములలో ఈ బ్రూనో చెప్పి
న సిద్ధాంతమునే జనసామాన్య ముదరించింది. ఆ బ్రూనోను
కాశ్రుజ్ఞునిముగా జువినస్తానమున బ్రూనోయొక్క శిలా
విగ్రహము స్థాపితమై పూజ్యస్థానమయ్యెను. ఇట్లు కురుప్రదేశ
లచే నంగీకృతమైన ఈ సిద్ధాంతమున ఒట్టి మన భూమిపూర్వ
యు మన ప్రాముఖ్యమును పూర్వము మన గర్వస్థానమునుగూ
ర్చియు మన దృష్టి మావృత్తి కలసియున్నది. ఇట్టి ప్రయత్న
ము చేయునప్పుడు ఈకలకుచున్న చుక్కలలో చాల మన
నూర్పునికటి నూర్పులయె గొన్ని మన భూమివంటి గోళము
లనియు చెప్పినవికంటె అనేక చిత్రార్థకమై మనోవికారకార
కమైన ప్రశ్నలకు సమాధానము చేయవలసి వచ్చుచున్నది.

ఈ మహావిశ్వము ఒక మహాసముద్రము ఇందు అనంత
మైన యొక ప్రమాణమునందు మనజాతు పోవుచున్నాడు.
ఇందు ఈ భూమియే యొక నావ. ఎక్కడనుండి వచ్చుచున్నా
డో ముడి యెరుగదు. ఎక్కడి కరుగుచున్నాడో ఎరుగదు.
ఇట్టిగోళము లింకను నున్నపుడు గోళవాసు లేలయుండగూడ
దు? ఇట్టివాన లింకనున్నపుడు నావికులేలయుండగూడదు.
బ్రూనో ఈ ప్రశ్నలనే యడిగెను. తగు సమాధానములకు
సంబంధించలేదు. అందుల కాపాపాత్ముడు చావకలెనని గోమ
నలు వందించిరి. ఇది ఆకాశచరిత్రలోగాని మానవచరిత్రలో
గాని నవనాగరిక చరిత్రలోగాని మొన్న మొన్నటికే ఆయనను
ఈ ప్రశ్న నివృద్ధిపరచుట అడుగుమెన్నెను. భూమిపై నన్ని
దిశలందును అనేక కాశ్రుజ్ఞులు ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానము
కచ్చుటకు తమ భవనము జీవితమును జ్ఞానమును ధారపోయు
చున్నారు.

భగవద్గీతాశ్రుజ్ఞుల పరిశోధనలవలన మతమునకు హాని
లేదు. ఇప్పుడెవ్వరును భయపడకులేదు. కాని ఇప్పటికిని
ఒక వాదము మాత్రము విదగ్ధమయ్యెను. విచారించదగినయొ
ది. ఈ చదువులు నడిచియెడల మనుజులు ఆర్యగౌరవమును
గోల్పోయి జీవితము తులభంగురమనియు వ్యర్థమనియు నిన్ను
చాలగుదురు; లేదా ఇక నింత మహాకాశములో తమకు దిక్క
వ్యక్తము లేని భయనివ్వలకును లయ్యెదను. మహావిశ్వ
యాత్రనందర్శనములన ఆర్జున దేవునాడు?

అర్జునవాదము మహా భీరులను చేయును లేదా మహా
ధీరులను చేయును. ఇంత మహావిశ్వములో నీతెక్క యేమి
యని తానుకొనియెడల నిస్సహనమునయ్యెదవు. ఇంత మహా
విశ్వములో నీయార్థము బోలిన దింకొకకొద్దు లేదని తెలిసికొ
నిన దిక్పాత్ములొక్క బలమంతయు నీయందు నిలుచును. “నీ
యొక్క యార్థము కోటి బ్రహ్మాండముల ముందు నిక్కమై
కాంతమయి నిలువనియు.” అని యొక్క కవిశేఖరుడగు వా
లవిట్లు చెప్పుచున్నాడు. ఈ ప్రకారము మన సామాన్యనివే
షము మనకు దెలుపుచున్నది. అంతేకాక రాత్రివేళల నీభగవద్
ములకు కనిపెట్టుకొని వానితో సమావాసముచేసి దాని చరిత్రల
చింతించి యూహించు వారందఱును, వై యువదేశము ప్రకార
ము వర్తించుట కష్టముకాదని నెలవిచ్చుచున్నాడు. “ఇంత
వికల విశ్వప్రపంచములో మనజాతు కప్పు మరియొక గొప్ప
జీవి తేను. ఆ మనజాతుయందు ఆత్మకంటె గొప్పతనము ఇం
కొకటి తేను.” మనజాతుయొక్క యార్థ దేశకాలసంభాగము
నంబునకు అతీతమైనది; నానికి భయపడవలసికాదు. అనంతర్య
మునకు నాయాత్మను నాడలగొట్టునదికాదు. బ్రహ్మాంతరం
తయు ప్రద్ధలై విదగ్ధుడనను ఆత్మజ్ఞునియైనవాడు చరిత్రవదలి
మన శ్రుతులు నాకొనచున్నది. నేదాంతమంటుంది మనసాం
సాగర్యవారమున కాదించినను మన చావుబ్రతుకులను మన
ప్రేమయు మన వ్యవహారమునకును మన పృథ్వీయమునకును
ఎక్కడగాని ఆకాశమునందంతర వస్తువు లున్నవని మనకేయియు
నెట్లగులేదు. అవిధముగ నెట్లగు యున్నదని చింతించు
నేదాంత మొకగొప్ప కాదు.

నూర్పుడు నక్షత్ర మని మనకు తెలియదు. నక్షత్రము
లన్నియు నూర్పులని మన మెరుగుచున్నాము. భూమి కుక్క అం
గారములను కొన్ని గ్రహములలో నొక్కటి యని మన మెరుగు
చున్నాము. ఈ గ్రహములలో కొన్ని మారమునకు కొన్ని దగ్గరకు
నూర్పుని తమ వ్యవస్థ నెట్లుకొని చుట్టును ప్రదక్షిణములు
చేయుచున్నవని కూడ నెరుగుచున్నాము. ఇవి స్వప్రకాశములేని
వనియు నూర్పుప్రకాశములన వెలుగుచున్నవనియు ఎల్ల రెండుగు
దురు. దీనిని బట్టి బ్రహ్మాండమును తుదితనది. కాని ఇంతవర
కాలోచించి మనజాతు కాశ్రుజ్ఞుని స్వప్రదేశము జవాబు చెప్ప
లేని కొన్ని ప్రశ్నలను నేయకమానుడు.

ఇతరగోళములందు మనజాని బోలిన బుద్ధికాలులు గల
రనిగాని లేరనిగాని స్పష్టముగా నెవ్వరును చెప్పలేకపోయినను
ఇంక ముందుతరమునా పరిశోధన కవకాశ మిచ్చు కొంత సా
ధన పావుగి మనకు గానించుచున్నది. ఇంతవరకు మనము విచా
రించి యున్నాముగాన బ్రహ్మాండము అనేకనూర్పులనుండవల
గుంతు అని చెప్పి యున్నాముగాని మన నూర్పులనుండవల
మన భూమిగోళ ఇంక జీవించునదై బుద్ధివలన జీవు లున్న
వా జాని మన మాలోచింపవచ్చును.

ఆ విధముగా మనజాని బోలిన జీవి యందుకుటువీల
తేదని కొంతమంది కాశ్రుజ్ఞులు పట్టుదలతోడను ఆ గ్రహము
తోడను వాదించుచున్నాము. మనజాతు కుక్క అంగారక బృ
హస్పతి మొదలైన గ్రహములందు ఉండుటకు వీలులేదని యజ్ఞ
వుచేయుట నుభయము. మన భూమిపై జీవలక్షణములను చది
విన జీవకాశ్రుజ్ఞునికి సరిగా భూమిపైనున్న వాతావరణసమ్యో
గము, వాయుభారము, ఉష్ణోగ్రత, ఇట్టి లక్షణములముఖ్యము,
ఇట్టి మాడ్చుటలే, ఇట్టి మన్నె, ఇట్టి తేజస్సే, ఇంత తేజస్సే,
ఇంకను అనేక స్వల్పపరిశోధనలే అన్నియు సమకూడిననీ, మన
జాతు మొదలైన ఈ భూమియొక్క జీవగురువునందును నమ్మక
ము. మనజాతు రాక్షసినించిన పరిశోధకులొక్క యజ్ఞముల
మొక బిడ్డ అని జీవకాశ్రుజ్ఞునికి స్పష్టము. ఆ పరిశోధిం
తెంత భిన్నముగా నుండిన సంతకరకు భిన్నమై జీవించునని యతని
యభిప్రాయము.

అయితే మనము ఆకాశగోళములం దెచ్చుటచే మనజీవ
మునకు నిత్యము చే మావృత్తికొంది ఏమాత్రమైన సంబంధముగ
జీవి అధికశక్తితోగాని నీచశక్తితోగాని యుండవచ్చునా యని
యడుగవచ్చును.

కాని మనకు భూలోకములో తెలిసిన భౌతికరసాయనిక
ధర్మములకు భిన్నముగా స్పష్టమైన పరియోగములు నుండగూడ
దా యని వాదించుచు విచారింపిన ప్రయోజనములేదు అట్టి
వాదనచే మన మెట్లులైన యూహా పుచ్చుకు నిక లేకపో
యినను జీవించునదగుడదా, ప్రాణజాతులు లేకపోయినను
ఏదయో నింకొక విధముగా ప్రకృతిధర్మములన జీవులు బ్రతు
కలేవా యని వాదించిన యానాదనకు హద్దులేదు కాబట్టి మన
మిమతకలిగిన కాశ్రుజ్ఞులముచే కీకీతమైన జనస్సుతోను
సంగతులు విచారింపవలసియున్నది

మన నూర్పులనుంబయులలో నిష్పాదు అంగారకగ్రహము
వై జీవరాశిని సూర్పుయే చర్చించుచున్నది అదియే మనకు
దగ్గరగానున్న గ్రహము. మన ఉపగ్రహమును చంద్రుడు మన
కింకను దగ్గరగానున్నాడు. ఇంకను చాల వివరముగా పరిశీలిం
పవచ్చును. భగవద్గీతాశ్రుజ్ఞులు తమ దుష్టులతో మాచి య
చ్చట వృక్షజీవులతో చాల తేజస్వినైవ యుండవచ్చునని
అభిప్రాయపడుచున్నాడు. చంద్రుడు మన భూమిలోనుండి
తెగివెళ్లినవాడే అచ్చటి జీవులు మనజీవులకు సంబంధించి
యుండవచ్చును. అంతేకాక చంద్రుడు వాతావరణము లేదు
దానికి చాల లోతైన మచ్చలతో తప్ప నీళ్లు ఎచ్చటను ఉన్న
ట్లు తేవు. చంద్రునియొక్క ఒకవైపు మనకు కల్పించుచున్నది.
తెండ్రు వైపు మన మెప్పుడును చూడలేము. ఆ వైపున నీరే
మైన నుండిన నుండవచ్చును ఆ చంద్రునివిద ఏమైన ప్రాణు
లున్నయెడల మన భూమికి సంబంధించినవి అగును అంతే
కాక అవి ప్రస్తుతము చాల నిక్కమైనవి అయియున్నవి.

అంగారక గ్రహము మాత్రము అట్లు కాదు ఈ గ్రహము
మంగళగ్రహమునకు అతిదేశకానున్నది కజుడు అని పేరు
గలవాడు రక్తగర్భమువాడు. యుద్ధమున కతిదేశకా పాశ్చాత్య
దేశములలో ప్రసిద్ధి గలవాడు దీనియందు జీవులు కేవలము
స్వతంత్రముగా వృద్ధికోరినవి భూమికి సంబంధము లేదు. కొం
దెటు విశ్వాసపాత్రులును, భగవద్గీతాశ్రుజ్ఞులమునకు సత్యము
భూమి పరిశోధనాధుర ధరులను అంగారకగ్రహముపై జీవులుం
డుటకేగాదు మన భూమిపై మనజాతుకంటె తెలివితేటలందును
కత్తిసామర్యములందును సాంఘిక నిర్వహణములందును ఉత్తమ
మైన మానవకోటియే యుండిటువ తగినంత సాక్షియు తమ
కున్నదని వాకోచుచున్నాడు.

ఈ అంగారక ప్రత్యక్షవాదము 1877 సం॥ములో ప్రారంభ
మైనది. ఆ సంవత్సరములో భూమి నూర్పుకొని అంగారకుని
కీని తుదకు వచ్చినప్పుడు దుష్టులు మార్పున పూర్వము చదు
నగా కనబడిన భూమియంద ప్రదేశములపై కొత్త లక్షణములు
గాననచ్చును. ఈకలితము చేసినవాడు ఇటాలియా దేశముడు
స్పెయియాపరెల్లి. ఈయన తరువాత ముప్పది సంవత్సరములవరకు
ను జీవించి భోతోగ్రావులవలన తన పరిశోధనలను నిర్ధారణచేసి
కొని స్వర్ణమునడచెను. ఇటాలియా తత్త్వకాశ్రుజ్ఞుడు చేసిన
సిద్ధాంతమును మొట్టమొదట ప్రత్యక్ష ప్రమాణములతోని ఇటా
లియా భగవద్గీతాశ్రుజ్ఞుడే తీసికొని వచ్చుట ఎంతయు నొప్పి
యొచ్చుది.

ఈ స్పెయియాపరెల్లి జ్యోతిషుడు తాను అంగారక
గ్రహముపై కనుగొనిన చారలు ఇటాలియాభాషలో “కాలూ”
అని పేరుపెట్టెను. ఈ “కాలూ” అను మనజాతు క్రవీసవి అని
ఇతరభాషలలో అర్థమిచ్చుటచే కొంతమంది మనజాతున్నా
రని యజ్ఞవు చేయినదే ఇట్లు చెప్పుట స్వాభావిక కాదని
ఖండించిరి. కాని ఇటాలియాభాషలో ఈమాటకు మనస్సులు
క్రవీసదే యని యాధములేదు అందులన నిది దోషముగా
నెంది భ్రమపడగూడదు. అంతేకాక ఆయన కాలూకు నీళ్లు
తో ప్రదీపించినవి అని కూడ అర్థము యాధములేదు.

సిమ్మట కొంతమంది అని కాలూలకుడ కావు
అచ్చటి భూమిలోపల పగుల్లు కొన్ని ఉక్కుమెళ్ల మారమున
నుండుటవలన మన కంటిపాపమైనట్టి లావల ప్రాంతిని లాగ
జీయుచున్నవని వాదించిరి.

అయితే ఈ కాలూలకు గూర్చి మనస్సుకే క్రవీస
వనియు నీరు ప్రదీపించునదియు యనియు ప్రాఫెసర్ మెస్సెనల్
లవల్ అను నాయన నిర్ధారణగా చెప్పుచున్నాడు. ఈయన
తన స్వంతదెబ్బు చాల వ్యయముచేసి అజోకాలో ప్లాగ్ ప్లాఫ్
యొద్ద ఒక ఎత్తైన స్థలమున నక్షత్రకాల కట్టుకొని కడచిన ఇరు
వది సంవత్సరములనుండి అంగారక గ్రహమునుగూర్చి పరిశోధన
చేయుచున్నాడు. అయ్యయొక్క పరిశోధనలన మనస్సునకు
దృఢముగా తోచిన యంతముల నీ క్రింద బొందుపరచు
చున్నాను.

అంగారక గ్రహముపై మనజాతున్నాడు ఆ మనజాతు
మన సభ్యతకంటె నెక్కువ సభ్యతను సంపాదించియున్నాడు.
ఆ మనజాతి పప్పు డామండలమున ప్రాణాధారముగ ముంచి
నీర్లు వారింతి దొర్లమిచే బాధకొందున్నాడు ఆ గ్రహము
మనభూమికంటె చిన్నదగుటచే నాగర్వ లాభ నీళ్లు తన వాతా
వరణమునందు దీర్ కాలము నిలువలేదనియ్యెను. ఈ విధముగ

నచ్చుట మానవోటికి నర్వసామాన్యమైన యాత్మ సంభవించుచే నందఱును, ఒక్కొక్కరికి ప్రభుత్వములయొద్దనున్న మందుగడ్డను ప్రతి సంవత్సరమున వసంతకాలమున కరగించు కొని భిక్షి రెండు వారములు నీరు తేప్పించుకొనటకు పెద్ద కాలమును తీర్చియున్నారు. కాలవల ప్రక్కను ఇంకను కాలవలు ఒకదాని నొకటి కొయ్య పలుములందును పంట తేవో మండుచున్నవి. ఆ పంట తేవో మొదట పచ్చగా నెదిరి తరువాత పంటకు దిరుగుచున్నట్లు రంగువలన జుతువులు మారిన కొలదిని గానించుచున్నవి తక్కిన ఎడారిగా ఎర్రగా ఉన్న భూమికిని ఈసంబంధముకిని భేదము గానినందున ప్రతి గ్రామరక్షకసంఘమున ప్రతి ప్రభుత్వసంఘమున పంటకాలమున మంచి కరగింపు గానించుచున్నది. అప్పుడు కాలవలు మొదటికంటె స్వచ్ఛముగా గానించుచున్నవి. కాలవల యొద్దను నగవులచే మేలింతు యిది స్వచ్ఛముచున్నది, ఆ విధముగా అంగరక్షక సంఘములు మన భూగోళవాసులకు ఒక ఉపకారము, ఒక భూవిజ్ఞాన శ్రమిక యంతానావాక్యము దయచేయుచున్నార. ఉపకార మేమనగా మనలో మనము పోరాడుకొనుటకు మన తెలివితేటలను వికమత్యముతో నుపయోగించిన యెడల లోకకల్యాణమునకు లాభించు భూవిజ్ఞాన యేమనగా మన భూమికినాడ నట్టి వివక్షతయైన రాగలదు. ఉత్సాహ వాక్య మేమనగా జీవిత మెంతవరకైన మృత్యువుతో పోరాడు న్నుగాని ఒక పట్టున తన పోరాటము విడిచి లోబడకు.

మనము మాఖ్యముగా మాడు విషయములు నొక్క చెప్ప గలియున్నాము. మొదటిది ఆ అంగరక్ష గ్రహము వివాదమున వి కాలముగాని గోతులు కావని. ఈ సంగతి ప్లాగ్ స్టాఫ్ యొద్ద తీసికొనబడిన ఫోటో గ్రాఫులవలన చాలవరకు స్పష్ట ముచున్నది. రెండవది ఈవర్ష రుజువుచేయబడిన విషయము అగ్రహమున ప్రాణవాయువు ఉన్నదని పట్టిన వాతావరణములో ప్రాణవాయువు ఉన్నదని తృప్తికరముగా ఋజువు చేయబడినది. మూడవది నీటియొంది ఆనాత వరణములో నున్నదని. ఈ మూడు విషయములను కొద్దికాలముకిందటనే తెలిసి కొనబడినది. ఇంకను కొంత నిర్ధారణ కావలసి యున్నది కాని యివి చాల ముఖ్యమైనవి. లతకును ఆయనయొక్క సహాయులను ఈవిషయములను కారకులు. కాలవలయొక్క ఫోటో గ్రాఫులు నిష్పండిత మై యెడల వాదము పూర్తిగా మారిపోవును. ప్రాణవాయువున్నదని యెడల వాదము యేగానైనా మును జీవయుండునని యెప్పుడొకటి కాబట్టి యీ రుజువు వలన వర్తిలేక వారును తమ వాదము నుపసాహించుకొన్నారు. నీటి ఆవిరి యున్నట్లు రుజువుచేయబడినదిగాన అంగరక్షగ్రహముమీది ప్రభుత్వములు చేరినకందుచే వాదించబడి నట్లు స్పష్టమైనది. కొందఱు వాదించినట్లు అది పేస బొగ్గు పులును గాదు.

ప్రభుత్వవేదములలో నున్నది పేరిన మంచు అయినట్లు చేసినకాలమందు కల్గుటను బట్టియు శీతకాలమందు హెచ్చుటను బట్టియు, తెలియబడుచున్నది. ఇట్లు చేసిన మంచును నీటి ఆవిరియు నున్నయెడల, అగ్రహమునై మనస్సులే యున్న యెడల నీళ్లు తక్కువగుటవలన చాల అపత్తులొ నున్నారని భోచుచున్నది. వారు వాదమునకై చాల బాధపడుచుండ వలెను. నీరు అంత తక్కువ యున్నది. సముద్రములు ఎండి పోయినవి. వాని మధ్యనండి జంతువులు మధ్యనలేనే కాల వలు పొరుగున్నవి. అగ్రహముయొక్క ఎరువులగునట్లు కారణములు పెద్దపెద్ద ఎడారులే. భూమిమీద ఎడారులుకూడ ఆ కాళమునండి చూచిన నట్లు మెదయును.

ఇంత యెడల అంగరక్షగ్రహము ఎండిపోవుచున్నది. మన భూమికూడ కొంతకాలమున కట్లేమొండిపోవచ్చును. అంగరక్షగ్రహము మన భూమికంటె ముందుగా చల్లారి నది. కాబట్టి అక్కడ ప్రభుత్వ మాధ్యమముండుగా జరిగినది. అక్కడ నీళ్లు వాతావరణమునండి త్వరితముగా సంతరించినవి. కొంత త్వరితముగా లోపలికి ఇరిగియినవి. కాబట్టి యక్కడ నీటిజలము గంభీరమైనది. కాని ఎక్కడ ప్రాచీనగ్రహము ఎక్కువరకపు జీవులను పొందియొండవలెను. మనజులు ఎక్కువ నాగరికత ననుభవించుచుండవలెను. అక్కడ యెద్దములు బహుశఃఆగిపోయియుండవచ్చును సర్వసామాన్యపద్ధతిలో జనులు తమతమ దేశసరిహద్దులను ద్రెంచివేసికొని వికమత్యమున నుండుకొని ప్రాణసంక్షోభము మునకుకొనుచున్నానై యుండవచ్చును.

కాలవలను మనస్సులే త్రవ్వియున్నారనియు వాదించిన ఋద్ధి వికాసముగలరా రచ్చట నున్నారని యజానకుచున్నదని భోగైర్ లవెనను ఆయన సహాకారులను గట్టిగ నమ్ముచున్నాడు. అంగరక్ష గ్రహమునై ఋతుభేదమును తాను బాగుగ వేరీరించుకొని ఆయన చెప్పుచున్నాడు. ఆయన యొక్క గోళమును, పరిమీరినను వసంతకాలములో ప్రభుత్వవేదముల మంచుగడ్డ కరగించి, కాలవలయొద్దను నగవులు మొదటికంటె స్వచ్ఛముగా గానించెనని చెప్పుచున్నాడు. రెండుమూడు కాలవలు ఒకదాని నొకటి కొనినప్పుడు నీటి సౌకర్యము ననుసరించి నగవులు బాగుగా పెరుగుట కనబడుచున్నదని ఆయన చెప్పుచున్నాడు. ఈ ప్రవేశములే ఎక్కువ జనసమృద్ధి కలుగజేయుచున్నది అయిన నమ్ముచున్నాడు.

డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడుగారు

కాంగ్రెసుపక్షముననే పనిచేయదలచుట
4 వ తేదీ తమిళనాడు పత్రికలో నాయుడుగారి టెలు ప్రకటించిరి.

మొదట గయ కాంగ్రెసు తీర్మానములను నేనాజ్ఞాపించుట, తరువాత నేనును నా భార్యయును కాంగ్రెసు జంతు సభ్యులకు రాజీనామాలు నిమిత్తము వరల నా రాజీనామాను రద్దుపరచుట నున్నది విషయములు జరుగుటచే దేశములు సంతయాత్మకులై నాకు చాల వుత్తరములను క్రాయమున్నార నేను మామలా భూమిలకు తక్కినతరువాత దేశసేవ చేయుటకే నిశ్చయించితిని. దౌర్జన్య విరహిత మగు అసహాయాద్యములు తప్ప వేరు సాధన మేవియును లేదనియే నేను నమ్మెదను. దౌర్జన్యరాహిత్యమును అన్నిటియందును గూడ నవలంబించుటనే నంగీకరింపను. స్వరాజ్యమును బడయుటకొరకు పనిచేయుటలో నెట్టి అశాసనము, నిరాదరణ, కలిగినను నేను దౌర్జన్యమునకు కడంగను. ఎట్టి త్యాగమునైనను చేసెదనుగాని స్వవిషయమునమాత్రము నేనట్టి దౌర్జన్యరాహిత్యమును చూపుట కంగీకరింపను. నాభార్యను నాబిడ్డలను ఎక్కడై ఆశ్రయపరచుచుండగా నేను మాచుట తటస్థించెనని నేనపుడుగూడ మిన్నకమిన్నులు మామందుట కంగీకరింపను. ఆత్మరక్షణమునందును స్వనరక్షణమునకనుమతము కైతీపాను లగువారు స్వరాజ్యమును బడయవచ్చునుగాదు.

కానసభలు

కానసభలకు వెళ్లుటకంగీకరింపను. ఎన్నికలకు మాత్రము నిష్పవతను. కానసభలకు వెళ్లి కూర్చుండ గూడదని శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు చేసినమాదనను సభ్యు లామోదించినవో రెండుకొక్క లేర్పడక పోయియుండును. జిల్లాతాలూకాబోర్డులందు మ్యాజిస్ట్రేటుసంఘములందును కాంగ్రెసువాద సభ్యులుగా నుండవలెనను తీర్మానమునుగూడ మహాసభవారు నిరాకరించి ఇది మహమ్మదీ బోధనలకే వ్యతిరేకము. ఇప్పుడు శ్రీమతి సరో

అట్టి కాలవలు జమీన్దార్లుగా చేయబడినవి ఉత్తర దక్షిణార్ధగోళములు రెంటియందును ఉన్నవి. వానియొక్క మొత్తము పొడుగు తక్కినవేసిన సుమారు 700,000 మైళ్ల నిడివి యుండును. మనభూమి మధ్యనుట్టుకొలతకు దాదాపు ముగ్గురికెల్లుండును. ఇంత నిడివిగల కాలవలు జనసంఖ్యకూడ తక్కువయొండి యెట్లు త్రవ్వికో అక్కర్లేముగ నుండును. బహుశః ఇది పూర్వ మింతకంటె జనసంఖ్య యెక్కువ యున్నపుడు భూవిలరమువారికొకట త్రవ్వివెట్టి యుండవచ్చును. అటులే నవో మనషికైకిమింది యసాధ్యమై యున్నపుడై యున్నారము. అయితే ఈసంబంధములలోనే ప్రాథమిక లెక్క ఒక్కసంగతిని తెలియబర్చుచున్నార. భూమిలోని బరువును బట్టి అంగరక్ష గ్రహములో విచారింపవలెనను అంగరక్ష గ్రహము చిన్నది గావున అక్కడ తక్కువ యని యెడలయు ఒప్పుకొనిన విషయమే కాబట్టి భూమిమీద చాలకష్టమైన జరుపు పనిని అక్కడ నులభముగా చేయవచ్చును. ఇక్కడ ఒక్కసారెముచున్న ఎత్తిలములతో ఒక్కడ ఏనుపారల మన్ను ఎత్తవచ్చును. అక్కడిందు గ్రహము చిన్నదైయెడల మన్ను ఎత్తి పొడవేయుట తేలిక, ఆగోళములో పనామాకాలవవంటి కాలవ నుభముగా త్రవ్విపారవేయవచ్చును.

ఇంకను అనేకవిచారణ లిం దిమిడియున్నవి. ఇంకను కొన్ని విషయములు నిర్ధారణగావలెను. చిట్టకరకు ఏవర్ణక సానము లేరినను ప్రభుత్వము అనుమానము ఈ రెండు ప్రమాణములచే నీ ప్రాధిపతి అవో మన దగ్గరగ్రహమునై చూచిన లోనాటకము మనకు బోధపడుచున్నది. ఇది యెంతయు న్యాయసమర్థముగను కరువాకన సమన్వితముగను గనబడుచున్నది. పాపము అగ్రహమునై చిట్టకర అసభ్యుల జనులు ప్రకృతియందు దాదాములే తేపించుచు తేపించుచు నాకాశకుచున్నారు. కొంతకాలములో నానీటి జలము వారిని నోట పెట్టుకొనగలదు. వారి సముద్రములు ఎక్కడతో కొన్నియొట్ల తప్ప చాలవరకు ఎండిపోయివి. ఎడారులు బయల్పడినవి. అధిమలు ధీమతులు వికమత్యముతో ఆత్మమము నరికట్టుటకు ప్రభుత్వవేదములనండి నీరుతెచ్చుటకు కాలువలు త్రవ్వియున్నార. కొంతకరకు పంటలను సాగించుకొనుచున్నాడు. అసెనుకూడ పోయినతోడనే వారు అతిత్వములకుదురు. మన భూమిమీద మౌర్యము అలాగన కొన్నిస్థలములు ఎడారులు కాలేదాకే వారు రక్షించుకొనుటకు ఏముపాయములనుచేసిరో ఆయనపోయములను అంతకంటె పడుచుదనము గల భూదేవి గర్భమున ఇనిందిన మనకును జూపుచు అంతరించెదర.

జంతుగారు మన్నును అధికసంఖ్యకుల కుడుమువారు గూడ బాంబాయిలో కాన్ఫరెన్సును ఎన్నికలకు నిలచి ఎన్నుకొనబడిరి.

బ్రిటిషు సరుకులను జమీన్దార్లించుట అసాంసాధర్యమునకు భిన్నముగాదు. స్వదేశాభివృద్ధికొరకు జనజేయువారందరును భూమిని ఆగోళమును ప్రాణమునుగూడ గోల్పోవుటకును కారాగృహముల కేగి కష్టములకు పాలగుటకును సంసిద్ధులు కావలెను కనుక నాభార్యయును రాజీనామా ఉత్తరములను పంపగా మనల వాదించించు దని కాంగ్రెసు సంఘమువారు వానిని వరల మాకు పంపి గాన మేము వానిని రద్దుపరచితిమి. కాని అందుకలన కష్టములగూర్చి విమర్శించు స్వాతంత్ర్యమును మేము గోల్పోతిమి. ఒకక్కణ్ణిగాని ఒకకటముగాని సరిగా పనిచేసినపుడు వివిధములు భర్త్యమే. వివేకము పక్షము వారిని నేను నెనక నాజ్ఞాపించుచుండినది మీరందఱు రెండు మరు కానసభలలో కొన్ని స్థానములను బ్రాప్తమై తరుల కొరకు ప్రత్యేకముగా నుండుట అక్రమమనియు ఆయనలన బ్రాప్తమైతరులకును బ్రాప్తులులకును వరస్పరత్వములు కలుగుననియును నేను వెనుకబ్రాసి యుంటిని. అందులకు దివానుబహదూర కేశవప్పగారి కంగీకరింపక పోవుటచేతనే రాజధాని బ్రాప్తమైతరులకు సంగు వాక్యకర్త పడవరి నేను వదిలివేసితిని. గాంధీ మహాత్ముడు కారాగృహమున నున్నపుడు కాంగ్రెసు పక్షమువారు రందరును కలసి పనిచేయుట అత్యవసరమై యుండగా నిట్లు రెండుపక్షములుగా విడిపోవుట అక్రమగుటచే నే నాజ్ఞాపించుచుండనది బాలనీ నంద రాజులు నాయుడుగారు తెలిసిరి.

జార్జి జానెపుగారు

నేను అసహాయవాదిగా నెలసాలకు వెళ్లి ఆటులనే తిరిగి వచ్చితిని.

జార్జి జానెపుగారు 4 వ తేదీని చెన్నపురికెక్కి శ్రీ యుత టండూరి ప్రకాశంగారి గృహమున వారి కదిగగాను స్వార వాల్టు తెలిపి:— క్రొత్తక్షేమము స్థిరపడునయే నా అభిప్రాయము. సమాధానము వదుగునను నమ్మకము నాకేమియును కలుగుట లేదు. రెండు పక్షములవారు నొందోయల నాజ్ఞాపించు కొనుటలో తమకందరికిని క్రొత్తపు లగువానిమాత్రము మరకందురు గాక. అట్టిచుట్టికూడ కలుగునేమో అనుసంకేతము కలుగుచున్నది. ఈ సంగతియునే జనసాంబాధుగారు గూడ తెలిసిరి. నేను తెలియగలిగెంతవర కట్టిపక్షములే కనబడుచున్నవి. అందుకు మాత్రమే భీట్లు నున్నానేగాని మరెవరుకను గాదు.

నేను అసహాయవాదిగా నెలసాలకు వెళ్లితిని అటులే వెలులకు వచ్చితిని. నేను చేయదలచినవిని నింకను నిర్ధారణ చేయలేకు క్రొత్తక్షేమముడినను మానినను కాంగ్రెసుపక్షములకు వరల బంపించు ఒకరము. అవి కొంతకరకు దుర్బలములైనవి. కాంగ్రెసు మన కిమూఖ్యకంఠ గాన నది అసదురము కాగూడదు. 25 లక్షల రూపాయలకు 50 వేలకుండి నలంకికలను చేస్తుట మనకెప్పుడు ముఖ్యకర్త్యము. కలెటరు అనుట పొరచాటు. మగ్గురు అని అనేకతెని నాఅభిప్రాయము క్రద్ధగా పనిచేయు కాంగ్రెసుస్థానములకు అనగా ప్రచారకులు మనకు లోపలేను. ఆ డులకు సున్నెట్లైన 50000 మందిస్త్రీలును పురుషులును భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారి ఉత్తరవుకముచు చాటుకుతే పని చేసినవో అమృతమగు మార్పు చేయున కలుగుట నిశ్చయము.

1921 లో తెలవాడలో నిర్ణయించబడిన విధానము కు ను వీరికిని భేదమంతగా లేకనుట నిజమేగాని అప్పుడు ఫుల్స్థి కలుగనన్న రుణమున చాచేచారా దురంతములు జరుగటచే నంతయును విఫలమైనది. 1921 అంత్యమునను 1922 లోను పనిచేసిన వల టీరులు కురితులుగాను. అనవరమునకు వొంకిన వారిందరి కలెటరుగా చేర్చిరి. అట్టిఅనవోక్షేములకు కాన్యసాఫల్యము కాజాలదని దేశములు గుర్తించిరి. దౌర్జన్యము నకు గడంగమని ప్రమాణముచేసికట్టలకుచుచాటక దీక్షగాదని చేయుటకు కంకణము ట్రిక స్వరాజ్యయోధులు మనకు కావలెను. 1921 దేశబరులో దొరకనమువారు యావచ్చు త్రి వినియోగించిరి. 1922 జనవరివరకు సయంక్త గ్రామ్యములతో వాటికల కట్టుబాటు లోగలేదగాని మదిరెండుతెలవరు పూర్తిగా చెడి పోయినది. అప్పుడే చాచేచారా దురంతములు జరిగినవి. అంతేకా పూర్వము అధికారము ప్రభుత్వమువారిదా లేక కాంగ్రెసువారిదా అని ప్రశ్నలు దిద్దివచ్చుచున్నట్లు మేము పనిచేసిన నుంటిమి. దౌర్జన్యము కలుగుటకుండ కాన్సొల్లంపునను చేయుసాధన మెవ్వరై అనునదియే ముఖ్యము ముఖ్యవిషయ మని జోనెపుగారు విరి. (హిందూ)

దేశీయ వార్తలు

కాంగ్రెసు క్రొత్త పక్షము

ఆనేగారు ఆమరావతిలోను, బేళబంధుదాసుగారు బొంబాయిలోను నువ్వనెంచుట

పంజాబు రాజకీయ టైటిలు

పంజాబులోగూడ రాజకీయ టైటిలందరిని వనలివేయుటకు దొరతనమువారు నిశ్చయించిన వదంతి

సేటుచోటనీ, మాలానా అజదుగార్లు

సమాధానము కుదుర్చుటకుగాను భారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులను వదలుట

భారత కాంగ్రెసు ప్రచారము

బొంబాయిలో దేశపాండిగారి ఉపన్యాసము

సమాధాన ప్రయత్నములు

రాష్ట్రసేవకప్రతిలో జమునాదాసు మహతాగా రసత్యములు ప్రకటించుట

శ్రీయుత సి. రాజగోపాలాచారిగారు తెలిపిన పక్షములు

తిలకు స్వరాజ్య నిధి

బొంబాయి కాంగ్రెసుసంఘమువారు 150 వేల నపుడే చేస్తుట

ఎరవాడచెరసాలలో నున్న బాంకరుగారు 15 వేల నిచ్చుట

క్రొత్తపక్షమువారి ప్రచారము

ఆనేగారి పర్యటనము

క్రొత్తపక్షమువారి విధానమును ప్రజలకు బోధించుటకు ఆనేగారు పూర్వీకముగా కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులుగా ఆనేగారు తన రాష్ట్రమున సంచారము చేయుచు యోగములు జరిగియున్నవి. ఆనేగారు 15 వ తేదీ సోమవారమునాడు సాయంత్రము మూడయిన పన్నెండు గంటలకు కాంగ్రెసు కార్యకర్తల సభకు హాజరై, ఆ సభకు ప్రధాన అధ్యక్షుడుగా పనిచేసెను. ఆనేగారు క్రొత్తపక్షము వారి విధానము వంతయు వివరించిరి. నిత్యావిధానము నందలి విషయములలో జేరినందులకు కృతజ్ఞతగా మేము పని చేయుమని దానిని సూచించు సందర్భమున యంతయును ప్రాంతపక్షమువారివై నే యుండును. మాకును మిత్రవాడులకును భేదములేదని కొందరునున్నాడు. మిత్రవాడులు కాంగ్రెసును పూర్తిగా వదిలివేసిరి మేమును వదిలెను. ఈ భేదమున ప్రజలందరిపక్షమునను నడుపుటకును పనిచేయుటకును అర్హులగు సంస్థ కాంగ్రెసు యొక్కటేగాని మరేదయినను కాదని మేముంగీకరించెదము. కాననే ప్రజలు మానిధాంతములను మాత్రమే గ్రహించి ముందుగా వారికి బోధింపవలసియింది. బహిష్కరణ ప్రయత్నము కొంతమైన కఠినమైనది కాకపోయినది మన ప్రాంత పక్షమువారు గట్టిపట్టు పట్టుటచేతనే క్రొత్తపక్షము చేస్తున్నది. వలసి వచ్చినది. మూడేండ్లముండి పనిచేయుచున్నది. దేశీయులలో హెచ్చుచుండిన ప్రాంతపక్షమువారు తమవంతు ముఖ్యముగా కాలకపోయినపు డెంతవరకు వానిని సమర్థించుటకు వృథాకాలయాపనయగును. ఇప్పుడు కావలసినది పని. అది జరిగియే తీరవలెను. అందువలననే క్రొత్తపక్షము చేస్తున్నది. సమచిత మగుచున్నది. 1917 లో తీర్మానము ఆదోక్షము చేయుటవలన నిరంకుశబోధ్యులకు కొంతగోభము కలిగినది. దానివలననే యీ క్రొత్తకాంగ్రెసును క్రొత్తపక్షమువారు గూడ చేస్తున్నది. గత మూడేండ్లముండియు నిరంకుశబోధ్యుల కట్టి నిరంకుశము కలిగింపకుండుట చేతనే యిట్లయి యిడియామంత్రి పంపిన ఆభివృద్ధికి భంగకరమగు ఉత్తేజము కంటి ఉత్తేజము చాలా ప్రబలుటకు కారణమైనది. స్వరాజ్య వనగ / దివరకు రాష్ట్రముమొదలు కారాగృహ ప్రవేశము వరకు అన్నియు పని కొంద ర్లు చేస్తున్నామని గాన నిపుడు ముఖ్యము దుష్టరాజ్యమునగనేనూ కర్మయింపవలెను. పిమ్మట స్వరాజ్యము చేస్తున్నదనుటవలన ఆన క శిష్యులను కలుగజేయుట మేమకాన నభివృద్ధికి అది గణము దొరకమునా రట్లు చేయుచో అను గడుగునకును వారి కట్టంబు లను కలిగించెదము. మాత్రమును కాంగ్రెసుకు కుట్రమును (కీడు) గూడ నొక్కటియే. కాంగ్రెసుకా గట్టిపడెను చేర్చుచు గూడ నున్న మేము దానింగీకరించలేదు. మాకదివచ్చినదిగా ననే ఆంగీకరించితిమి. తేపు కాంగ్రెసునా రొక నేత్రవానిని మార్చి మేముమాత్రము వారితో పాటుగా మార్చుము. అయితము సంగీకరించినవారు ఏకాంగ్రెసు సంఘమునందును సభ్యులుగా నుండకపోయినను గూడ క్రొత్తపక్షమున చేరవచ్చును. కాంగ్రెసువారు దొర్లవ్య నిరహితమగు అసహాయాధ్యయ మునకు నాయొక్క పక్షము

గయాకాంగ్రెసు తీర్మానములు

50,000 మంది సభకు వచ్చుట

బొంబాయిలో బహిరంగసభ

చాటి యిసుక బయలుపడిన ఎండ తీగముగా గాయముండగానే శ్రీమతి గోవిందీ దేవిగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ జరిగినది 50,000 మంది భుక్తు వచ్చిరి వారి యుత్సాహము తృప్తికముగా నుండుటచే వారా యొడ వేడిమి సేమియును లెక్కచేయ నేలేను. కాంగ్రెసు తీర్మానములను గూర్చి వాయకులందరు నువ్వనెంచిరి. జి. సి. దేశపాండీ, టంగుటూరి ప్రకాశం, రాజగోపాలాచారి, జమానాలాబ్ బజాజ్, రాజేంద్రప్రసాదు, కల్లగొయినపేలు, కే. సి. భిల్లారు గార్లును బొంబాయి వాయకులను వచ్చియుండిరి. వేసవేరు వేదిక లంపుబడిన. ఆవాసుకు లందరు నేక కాలముననే వేసవేరు వేదికలపై నిలచి యుండునెంచిరి.

గంగాధరరావు దేశపాండిగారు

అసహాయవాదులలో లోకమాన్యకే మొట్టమొదటివాడు. అదే అసహాయవాదులలో నగ్గగయ్యుడు. అతని జీవిత మామూలముగ నసహాయవాదులనే పెట్టించెను. మహారాష్ట్ర యువకులు లోకమాన్యని ఆశయములకు భిన్నముగ మెలంగుచుండెను. నేను చిరకాలము లోకమాన్యని ననుసరించి రాజకీయములందు పనిచేసితిని

కాననగల్గెను వెళ్ళుటవలన వానిని స్థభింప చేయుటకు దుమని కొందరు నాయకులును జేరియున్న ప్రభుత్వమునున్నారు. ప్రభుత్వమువారు జేసిన నిబంధనలవలన కాననగల్గెను వెళ్ళవలసి ధృఢపాదు స్థభింపారు లగడచేగాని కాననగల్గెను వెళ్ళితిని వారు స్థభింపజేయవలెను. కాననగల్గెను ప్రయత్నమును గూర్చి ఆలోచించక నిర్మాణవిధానమును సాగింపవలెను. యువకులందరును ముఁటికలుగా చేరవలెను. తెలుగునికి జేయు లండను ధన సహాయము చేయవలెను. ఏమియును 30 వ తేదీ లోగా 25 లక్షలరూపాయలను 50 వేలమంది ముఁటికలను మనము సిద్ధపరచవలెను. మూడేండ్లక్రితము గాంధీమహాత్ముడు తన కత్తి స్వరాజ్యవ్యవహారమున విజయమును సమకూర్చుకొనుటకును ముఁటికలతో ధైర్యముతోను త్యాగముతోను చాలమందిగా పనిచేయువలెనని లోకమాన్యని పేరిట గాంధీమహాత్ముని పేరిటను కార్యాచరణమును సోదరసోదరియలు లండనపేరిటను విచ్చుట కొరతగానే దేశపాండిగారు నుడిచిరి.

త్రమె అరల విశిష్టత గారి వారియే పద్ధతిగూడ నలల వి పను. మేము నిజమును తప్పకంపనముచిరుములకు నన్ని పద్ధతులను గూడ నవలంబించెదము. మాకును వారికిగల భేదముయిట్లుగానే యున్నది. రాష్ట్రపున్నికలలో కాననగల్గెను గన్నాపాములకును యథార్థ బాధితువాదులనే ఎక్కువగా ప్రభుత్వమువారికి గొప్ప హాజరయియు కలిగింతుటకు టంగుటూరి సంఘముల చేర్చవలెను. జవాహరువాదులు కాననగల్గెను ప్రజల అభిప్రాయములనే పెట్టించి దొరతనమువారి లొంగుటకును వచ్చుటలు చేసెదరు. అని ఆనేగారు నుడిచిరి. 7వ తేదీని అనురాధితో ఆనేగా రువ్వనెంచిరి.

దేశబంధు దాసుగారు

బొంబాయిలో నువ్వనెంచుట

శ్రీమతి సరోజినీ దేవిగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సభలో దాసుగారు గంటవరకు ప్రసంగించిరి. సభ్యులు నిశ్చయముగా నాలకించిరి. దాసుగారికిగల స్వాతంత్ర్య వాంఛ తీవ్రముగా స్పష్టతగా మే దాసుగారి స్వాభావము దేవిగారు నుడిచిరి.

“దేశద్రుమ్యుని నాకు పేరులేదు. స్వాతంత్ర్యవాదుల నాకు తీవ్రము. నేను జన్మభూమిగా దిమ్మరినే. ఒక స్వేచ్ఛ నుండి మరెయి స్వేచ్ఛకు వలసియునే యుంటిని. (వార్తన, నేను దిమ్మరి కేయింను నాయందున్న జ్ఞానశక్తినిమాత్ర మెన్నుకును విడిచిపోలేదు. వ్యక్తియందీయే సాంఘిక, జాతీయ, ఉత్తరప్రదేశ్, విశ్వమానవజ్ఞానము క్రమక్రమముగ కలుగును. ఇదియే నా సిద్ధాంతము. వ్యక్తు లే మొదట సంఘము చేర్చుచి సంఘము కొరకు స్వార్థమును కొద్ది కొద్దిగా వదిల నారంభించిరి. అంతటితో వ్యక్తులకు సంస్కృతి కలుగలేదు. వ్యక్తికికేవల యితర బాధ్యతలున్నవి. తనకాతి కొరకతను చాల త్యాగముచేయవలెను. జాతీయులట్లు చాల సర్వామును విడిచివేయవలెను. అంతటితో గూడ కాలికిలు గలేను. కల్పమానవసంఘము మహా వికలము. దానియందు నాలి గూడ శోక యల్పవిభాగమే యును. విశ్వమానవసేవ కరమౌత్తమును దివ్యవాక్కు మాత్రమును విశిష్టమే అనిన కరీము గోరొప్పడియే. మానవునియందున్న యీశ్వరుని కరణా యిన్ని తాను నేమిచేయవలెనను మహావానంజ మరని కలిగినది.

ఈ ఆశయమును నెరవేర్చుటకే పాశ్చాత్యులు గల 1.6 ఏ ద్దశలది (వయస్సింపును తిరవరు నానాదేశసమితి చేర్చరచి. అంతర్జాతీయ సోదరభావము, ప్రేమ, సేవ, సర్వసమత్వ వను మహాన్నతాశయముల నెరవేర్చుట కిట్టిసంఘము లెన్నియో చేర్చవలెననిగాని అన్నియును అంతరించిపోయెను. ఏల ననగా నవి సత్యమునై నాధారపడియుండలేదు. విరోధాభింద వాసులకు రాజ్యాంగ జేత్రము రాజీతిని తెచ్చి పెట్టి అసహ్యమును నాశనముచేసిరి. ఇట్టిరాజనీతిలో అంగ్ల జేత్రములందరిని గూడ మించిపోయిరి. గానియిప్పుడు ప్రపంచవాడులందరికిని గూడని పాశ్చాత్యుల రాజనీతిని నిరసనభావ మొందుచున్నది. క్రమంచవాడుల స్వాతంత్ర్య తత్వము స్పష్టతగా మనకు లొంగిపోవుట నిశ్చయము. ప్రాకృత్యపు దేశములవారి రాజకీయములందున్న భేదములయు నిదియే. పాశ్చాత్యులు సర్వస్వాతంత్ర్యమును బడయగోరవరు. అదియే వారి స్వేచ్ఛ. ప్రాద్దేశీయుల తీరాత్యకు పరమాత్యకుటభేదములందురు. అదియే వారి స్వేచ్ఛ. ఆ దువలననే పాశ్చాత్యులకు స్వాతంత్ర్యము సహాభావమును మొంతు. ప్రాద్దేశీయులకు స్వాతంత్ర్యమును, అతిపి సంసేవా సక్రియ ప్రబలము. మానవుడు తన స్వరూపమును సరిగా కనుబరువలెనగాని విధముగా కనుబరువగుచుండును. మానవుడు దైవమును నమ్ముచు జాతీయ సేవనే పరమార్థముగాగాని తన విధిని నే చేర్చునలెను. జీవుడనాది-జీవుడనాది-జాతిలేక ప్రకృతి యుడనాదియే. వీనికి మూడింటికిని అంతయులేలేలేదు. నేడు మన ప్రయత్నము విఫలమైన కేమివచ్చును? మనకు విజయము నిశ్చయము. నమ్మకము మనకు పూర్తిగా కలదు.

నేను నాస్వరూపమును సరిగా కనుబరువగనగల జేతనే నాసోదర్యగు సరోజినీ దేవిగారిలో నేకీభవించు బాలకపోయిని. మనము స్వరాజ్యమును బడయుటకు కాననగల్గెను పద్ధతియను కలిగించుచున్నదిగాన వానితోలగింప వలెను. మనము కాననగల్గెను వెళ్ళవలసి వానిని తోలగింపజాలము. ఇప్పుడుగాని యిటు లతో కాలజేయుచు చేయుట కనకాశంకలేదు. పట్టుటలతో పని చేయుటయే కర్తవ్యము. మనవత్సరభివృద్ధివాదులతో మిక్కిలి చురుకుగా ముఁటికలు నిరంతరమును కొనసాగించు చుండవలెను. అసహాయాధ్యయమనగా సేమి అని నేను (ప్రశ్నించను మనము కొరవ స్వరాజ్యమును బడయుట: రిడియోక సాధనవని నమ్మి నేను దానివలంబించితిని. దాసుగారునుడిచిరి (భిన్న భిన్నాధ్యయము)

సి. రాజగోపాలాచారి, టి. ప్రకాశంగారు

రామస్వామి నాయకరుగారు

ద్రవిడరాష్ట్రమున సంచారక్రమము

శ్రీమంత్ సి. రాజగోపాలాచారి, శ్రీమంత్ డి. రామస్వామి నాయకరు, శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశంగార్లు యొకింకు విదరింపబడినది సంచారము చేసెదరు. 1928 ఫిబ్రవరి 8 వ తేదీ కుంభకోణము ,, 9 తంజావూరు ,, 10 తిరుచనాపల్లి ,, 11 మధుర ,, 12 తిరువల్లూరి

మౌలానా అజదుగారి ప్రయత్నములు

విఫల మగుటకు కారణము

సి. రాజగోపాలాచారిగారు

మౌలానా అజదుగారి అజదుగారు (పాతపత్తులు) కారికి కొత్తపత్తులువారికి సమాధానమును కుదుర్చుటకు కొన్ని సూచనలను చేసిరి. సమాధానమును గూర్చి బొంబాయిలో జరిగిన భారత కాంగ్రెసు సభలలో చర్చ జరిగినది. జానువరిలో జరిగిన అవసరసభను జరుపుట కంగీకరించినచో భవమును వలంటీరులను చేర్చునని ఆధ్యక్షతన కలగగలదని సంఘ సభ్యులు కొందరు చెప్పిరిగాని అజదుగారు చాలదూరము చెప్పగా వారిసూచనలకు కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ్యు లందరను సూడ నంగీకరించిరి. తరువాత నేడును అజదుగారును బొంబాయిలో దానుగారియొద్దకు వెళ్లినపుడు అజదుగారి సూచనలకు దానుగారు రంగీకరించలేదు (అజదుగారి మాటలు నిన్నటి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కలలో ప్రకటించబడెను) తక్కిన బాధ్యులూ సంగీకరించునను వ్యక్తము లేదని లేదని దానుగారు తెలిపిరి అప్పుడే యాజమానుడు అజదుగారు రంగీకరించలేదని విషయమును పత్రికలలో ప్రకటించెదరు దానుగారి వాత్సల్యము. అప్పుడు బహువాచాన మొంతగానున్న ఆ గదిలో లేచిపోయినను ఆ యింటిలోనే యున్నాడు. మహతా గారి రాష్ట్ర సేవకు ప్రతిభ సంపాదకుడు 4 వ తేదీని బొంబాయిలో గొప్పపరీక్షలను జరిగినది. (తెలంగాణ, రాజేంద్రవరదా గారు మున్నగువారును నేనును ఆ సభలో సుభాగ్యసింహుని యుండెను. అప్పటికి నేను బొంబాయిచే వారమురోజులు వెళ్లితిని. నేనాసభలో సుభాగ్యసింహుని పిమ్మట సమాధానమును గూర్చిన కొన్ని విషయములలో మహారాష్ట్ర ప్రతిభలో ప్రకటించబడెనని తెలిసి వెళ్లిన వారిగానొకరిని. రాష్ట్ర సేవ కృతి కలలోనే ప్రకటించినారు సమాధానము గురువార పోవుటకు రాజగోపాలాచారిగారి ను 3 కు పట్టే కారణము నికూడ నాపత్రికలో వ్రాసినది మరియొకరిని. అనాడే మా ప్రయాణముగురిచే అపత్రికను ప్రేక్షకులకు తెప్పించవలెనని నామిత్రు నడిగిరి. అది కొంత ఆలస్యముగా వచ్చింది. మహారాష్ట్రభావ నాన రానుగాన నొకరిచే జరిగింది. దానియందు వెద్దవెద్ద అక్షరములతో శీర్షిక పెట్టి వ్రాసిరి. కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ లో అజదుగా రుపహించినట్టియు తరువాత ఆసోసియేటు ప్రెసువాన ప్రకటనకు పంపినట్టియు వరతులుగా మరెవో పరతులను ప్రకటించి రాజగోపాలాచారిగారి దురాగ్రహము వలననే సమాధానము కుదురకుండపోయింది. తక్కినసభ్యు లంగ్రెసు సంగీకరించిరి. అరిదోష్టడు మాత్రమే ప్రతిపూట దండెత్తి ను. అందువలననే మౌలానా అజదుగారు కాంగ్రెసు సభ్యత్వమును వదిలివేసెనని అపత్రికలో వ్రాయబడెను. అటుపిమ్మట దానికి వెంటనే ప్రత్యుత్తర మియ్యవలెనని నన్ను నామిత్రులతో రిపోనేను కొంచెములో చించుచుండగా హిందూపత్రి కావలేఖనవిద్వి బలవంతపెట్టెను. అప్పుడు జరిగిన సంగతి నేనంగిపో చెప్పితిని. దానుగారు ప్రకటనకు వ్రాయవలెనని చెప్పి నందున నేను మిన్నకుంటిని. దానుగారి మాటలకు చేరిన మొదతగా రెండు అసభ్యులను ప్రకటించిరి.

దానుగారు రంగీకరించవలసినది తక్కినవా రంగీకరింతు రని అజదుగా రింను నమ్ముచున్నాడు. అందువలననే దాని పర్యవసానము లేకుండుట తాను తటస్థుడనగా నుండునని స్పష్టముగా వ్రాసియే అజదుగారు లేఖనపండి గాని నాదురాగ్రహమువలన రాజీనామా నీయలేనని చెప్పితిని స్వరాజ్యనితే ఖిలో సి. రాజగోపాలాచారిగారు తెలిపిరి.

బొంబాయిలో తలకుస్వ రాజ్యనిధి

50 వేలపుడే చేరుట

బొంబాయిలో స్త్రీలు కాంగ్రెసుసంఘమువారి కప్పుడే తలకుస్వరాజ్యనిధి బిట్టరలకుల (150 కల) రూపాయలు చేర్చునని రూఢిగా తెలియజేసిరి. ఇచ్చటి కాంగ్రెసుసంఘము స్త్రీయై భవమును వలంటీరులను చేర్చుటకు చాలమరుగుగా పనిచేయుచున్నది.

బొంబాయిగారు మరల 15 వేలరూపాయలొచ్చుట

బెజవాడలో చెరసాలలో నన్ను కలగలము జా. కరుగారు మరల తలకునిధికి 15 వేల రూపాయలొచ్చిరి. ఆధునిక కాంగ్రెసు సంఘముల కర్పించు నిమిత్తము స్వయంపరుల గోరి లని బొంబాయిలో ప్రకటించెను.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

ఖద్దరుపనికి భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు

20000 రూపాయలనిచ్చుట

ఖద్దరునముటకు 200 మంది, ఏకులను చేయుపద్ధతి నేర్పుటకు 4 మంది వలంటీరులు కావలెను. మనిషికి నెలకు 40 రూపాయలు జీతము కిట్టును

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

బెజవాడలో ఫిబ్రవరి 17 వ తేదీని జరుగుచు శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశంగారి ప్రకటనము

ఆంధ్ర వలంటీరులు హిందీ నభ్యసించవలెను

ఆంధ్ర రాష్ట్రమును జేజీయమహాసభ జరుగుచు గాన వలంటీరులగు ఆంధ్రులందఱును ముఖ్యముగా హిందీ నభ్యసించవలెను

ఖద్దరుబట్టలను విరివిగా నేయించి విక్రయించు నిమిత్తము ఆంధ్ర రాష్ట్రమున పనిచేయుటకు బొంబాయిలో జరిగిన సభలో భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు యిరువదివేల రూపాయలను దయచేసిరి. ఆయామండలములలో ఖద్దరునమ్మటకు 200 మంది వలంటీరులును ఏకులను చేయు పద్ధతిని నేర్పుటకు 40 మంది వలంటీరులును కావలెను. వారికియ్య జమ జీతములు మున్నగువివరములను నేటిజమునా లాలు బజాజుగారు త్వరలోనే ప్రకటించెదరు. ఒక వలంటీరు అయ్యగలిగిన ఖద్దరుబట్టలనుబట్టివాని ఆదాయము హెచ్చుచుండును. సాధారణముగా సరిగా క్రద్ధగా పనిచేసినచో ఒక వలంటీరుకు నెలకు 40 రూపాయలకు తక్కువ లేని ఆదాయము రాగలదు. గయాకాంగ్రెసుశీత్యానము ప్రకారము వలంటీరులుగా చేరగోరువారు యితరపనులకు నియమించబడువరకును యీఖద్దరుపనిలో పూర్తిగా పనిచేయ నవకాళము కలదు. దరఖాస్తులను ఏలూరు లో కాంగ్రెసు కార్యాలయమునందు శ్రీయుత దండు నారాయణరాజుగారికి పంపదగును.

మండలసంఘములకు హెచ్చరిక

గయాకాంగ్రెసు మహాసభ జరిగిన పిమ్మట నపుడే 5 వారములు వృధగా గడచిపోయినవి. మండల కాంగ్రెసుసంఘములవా రికనైన నాలస్యముచే యకుండ సంచారము చేసి భవమును వలంటీరులను చేర్చువలెను ఏయే గ్రామములలో కాంగ్రెసుసంఘములు లేవో, ఉన్నవి సరిగా పనిచేయుట లేదో ఆ గ్రామముల పట్టికలను తయారుచేసి మరల నా గ్రామములలో గ్రామసంఘముల నేర్పరుపవలెను.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

ఈ వారమున నేను శ్రీయుత సి. రాజగోపాలాచారిగారితో గూడ ద్రావిడ రాష్ట్రమున సంచారము చేయవలసి వచ్చినది. ఈ నెల 17 వ తేదీని బెజవాడలో ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ జరుగును. అటుపిమ్మట నేను హైదరాబాద్ 15 వ తేదీవరకును ఆంధ్ర రాష్ట్రమున సంచారము చేసెనను. సంచారక్రమము వివరముగా 17 వ తేదీని ప్రకటింపబడును. కార్యసంఘసభలో కార్యదర్శి ఎన్నికవిషయము చర్చించబడును. అది ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షు డగు ప్రకాశంగారు ప్రకటించిరి.

డాక్టరు వరదరాజులుగారు

18 వ తేదీని ఆంబూరు వెళ్లెదరు

గాంధీ విమోచనము యీ నెల 18 వ తేదీని ఆంబూరు వెళ్లెదరు డాక్టరు వరదరాజులుగారు గూడ రంగీకరించి ఆంబూరు కాంగ్రెసుభివాసకు సంఘములవారు నాయకులకి స్వాగత మొసగుట కేర్పాటు చేయుచున్నాడు.

ఆంధ్రులకు హితోపదేశము

శ్రీయుత డి. వి. కళలేల్లూరుగారు

నాజీవను శ్రుతికాసంపాదకడకు శ్రీయుత డి. వి. కళలేల్లూరుగారు హిందీ ప్రచారకృతి కీలేఖనాసిరి.

ఆంధ్ర రాష్ట్రమునందు 1928 డిశంబరులో జేజీయమహాసభను జరుపుటకు ఆంధ్రులు పూనుకొనుటచే వారిపై నిపుడు గొప్పభారము పడియున్నది. భారతఖండమునందలి యితర రాష్ట్రములవారి కంటటిని కాంగ్రెసు లాతిస్థ మొసంగవలసి యున్నది. ఇతడినేను చక్కగా తెలిసేయి అంధ్రులు నిజముగా కోరుచున్నచో కంటటి లందఱును హిందీభాషను క్రద్ధగా నభ్యసించుట కప్పుడెందుడే ఆంధ్రులు పూనుకొనవలెను. ఆంధ్రులలో హెచ్చువారి హిందీభాష నభ్యసించుచో వాతీయాభివృద్ధికి చాలనిరోధము కలిగించి వారకుదురు.

ముఖ్యముగా వలంటీరు లందరను హిందీభ్యసించవలెను. అన్ని రాష్ట్రములందునుగూడ వలంటీరు లందరను ముఖ్యముగా ఖద్దరుబట్టలనే కట్టవలెను. హిందీభాషలోనే మాటలాడుచుండవలెను. కంటటియు ఆంగ్లభాషలో మాట్లాడుట విక్రీల ఆరమానకరము. హిందీభ్యసము కలగరాదున్న యానె. కర్మచర్యమునకు వారికంతర్యమైన వారు హిందీలో మాటలాడుటకు సుభయ్యగా నుండెన్న చాలఅవసరము." అనికళేల్లూరుగారు వ్రాసిరి.

ఓడ్డయరు

సర్ శంకరనాయరుగార్ల డావాలు

పంజాబుకొనసనభలో ప్రశ్నలు

(1) ఆ గ్ల జేజీయ సర్ శివయ్యగారు 55 శంకరనాయరుగారిపైని తెచ్చిన మామూపు వావాని ఏదైన కొంత రికార్డు గలదయి చేయవలెనని యిండియా దొరికిననువారు పంజాబు దొరత్వమువానికి వ్రాసిరా?

(2) అందులకు పంజాబుదొరత్వమువారికి యుద్దోగిని ప్రత్యేకముగా నియమించిరా?

(3) ఈ సభాయనను దొరత్వమువారు 55 శంకరనాయరుగారికి చేయుచున్నారా? సర్ ఓడ్డయరుగారికి చేయుచున్నారా? అందుకేమైన భవ్యయచురా?

(4) మొత్తమె.త భయమకను అది ఏలె గ్లకు ఖచ్చి వ్రాసెనా?

ఈ ప్రశ్నలను గణపతిచాయగారు పంజాబుకొనసనభలో నడవగలచి ఉద్దోగకుకు తెలిపి.

నాయకుల సంచారము

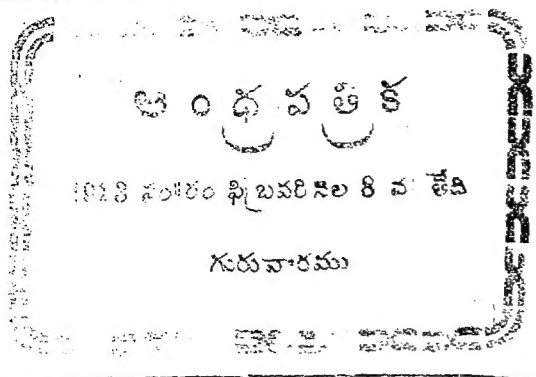
నేటు జములాలబుబాబా, వల్లభయి మొదలగు డాక్టరు రాష్ట్రమున కంతకును సంచారము చేయుచునుండెను.

పంజాబు రాజకీయపై డిల

విడుదలచే డిల

దొరత్వమువారు నిర్ణయించిరనువదించి

సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రభుత్వమువారు చేసెట్లుగా నున్న పంజాబులోని రాజకీయపై డిల కంటటికి పంజాబుదొరత్వమువారు నిర్ణయించిరని లాహోరులో కడం కలిగియున్న డిల లాహోరు కేసునపత్రిక ప్రకటించెను.

క దు పు మం ట

సంయుక్త రాష్ట్రములో రాజకీయ నిర్బంధితులను విడుదలజేసినందులకు, మార్క్సింగుపోస్తు పత్రికకు కట్టరాని ఆగ్రహము కలిగినది. ఇంతటి యన్యాయము జరుగునని, ఈ పత్రిక యూహించి యుండలేదు. దండనకులను విధించునంతవరకు, మార్క్సింగుపోస్తు ఇంకను ప్రోద్బలము కలుగజేయుచుండును. సామ్యముగ నేమాత్రము క్రవర్తింపజూచినను, ఈ పత్రిక చిందలుద్రొక్కును. ఇట్టి పత్రికలకు లా, ఆర్థరులపైగల మక్కువ, మిక్కుటము. రాష్ట్రపరిపాలకులు నిర్బంధములను విధించుచున్నపుడు, పైయధికారులు జోక్యము కలుగజేసి కొనక, అక్కడ పాలించెడివారిపై నశ్చేష్టకముంచవలయునని, ఈ పత్రిక సామాన్యముగ బోధించుచుండును. రాష్ట్రపాలకులు కొంచెము దూర దృష్టితో మెలగగానే, పైయధికారులు జోక్యము కలుగజేసికొనవలయునని, మార్క్సింగుపోస్తు హెచ్చరించుచున్నది. స్థానికాధికారుల విచక్షణను నమ్మవలయునను సిద్ధాంతము గాలి కెగిరిపోయినది. గాంధీకుమారుని విడుదలజేయుటచే, గాంధీమహాత్మునిగూడ విడుదలజేయవలయునను ఆందోళనముజరుచునని ఈపత్రిక భయపడుచున్నది. గాంధీ బయటకు వచ్చుచో, నీమి పుట్టుచోయని, మార్క్సింగుపోస్తు విచారించుట వింతగాదు. గవర్నరుగ సర్ విలియం మారెనుగారు ఇట్టిపనికి బూనకముందు, రాజ్యపరిపాలనలో నాలోచించెనా? రాజ్యపరిపాలనలో ఇండియానుండి తొలగించెనా? లేనిచో, ఇట్టిపద్ధతిని వెంటనే మార్చివేయవలయుననియు, ఆటలజేయనియెడల ఇండియా మరియొక ఐర్లండుగా ననియు ఈ పత్రిక స్పష్టపరుచుచున్నది. స్వపరిపాలనా భావమును దేశమున వ్యాపింపకుండ పూర్వ నిరంకుశత్వము రాజ్యము చేయవలయుననియే, మార్క్సింగుపోస్తు సంకల్పము. సర్ విలియం మారెనుగారికి పరిపాలించుట చేతగాదని, ఈపత్రిక తేల్చినది. కొన్నినాళ్లు, మార్క్సింగుపోస్తు పత్రిక యొద్ద మారెనుగారు పరిపాలనమునందు మొదటి పాతములను నేర్చుకొనిన బాగుండును. ఓష్యయరు గారు ఇంకను చక్కని పాత్రోపదేశము జేయుగలుగుదురు. రిజింగు ప్రభుత్వము పైతము మనోనిశ్చయము లేదు. ఇట్టి యుద్ధదాయకముగు కద్దతి కొనవచ్చును. బ్రిటిషు ప్రభుత్వము తీవ్రముగు పొరుగులను తీవ్రముగా వింపవలయునని, మార్క్సింగుపోస్తు పత్రిక కోరిక మొనగుచున్నది. కొయి రిషను ప్రభుత్వము గావించిన పొరబాటులకే కన్న రైల్వే ప్రభుత్వముగూడ లోనయినందులకు ఈ పత్రిక చింతించుచున్నది. ఇంక ఫ్లూరేసరమును మారెనుగారు జేసినందులకు, పీలు ప్రభుత్వ గౌరవంబురా? మార్క్సింగు పోస్తు పత్రిక విమర్శము జూచిన పీలు ప్రభుత్వమునను, యూరకుండ గలరా? రా, ఆర్థరుల యధిపతిని యగు రిజింగు ప్రభుత్వ గౌరవంబురా? పీలు ప్రభుత్వమువారు గూడ మార్క్సింగు పోస్తు పత్రిక రాజకీయ నిర్బంధితులను విడుదలజేయవలయునని పదంతి వ్యాపించియున్నటులు,

నేమనుపత్రిక దెలుపుచున్నది. ఈ వదంతి నిజమగుచో, మార్క్సింగుపోస్తు కడుపుమంటకు వితి మేరలుండవు. నిజమేమనిన, రాజకీయ నిర్బంధితుల విడుదలవలన, సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వమునకు గాని, పంజాబు ప్రభుత్వమునకు గాని, ప్రతిష్ఠ యొకను హెచ్చునుగాని తగ్గిపోవదు. ప్రభుత్వములు దండనపద్ధతుల బదులు సామ్యమార్గము నవలంబించుచో, ప్రస్తుత వ్యవహారము సామ్యముగ పరిష్కారమగును. ప్రజాశయన్యాయమును గుర్తెఱుగుటకు వీలగును. కాని ఇట్టిపద్ధతి కొనసాగుటకు, మార్క్సింగుపోస్తు మొదలగు విలంబవాదు లంగీకరింతురా? పీలు ప్రభుత్వ ఇందుకు తోడ్పడునా? భావి పరిణామమే జవాబియగలదు. సహాయనిరాకరణ పక్షమువారు మాత్రము నిర్బంధమువలన గాని, లాలనలవలన గాని తమ నిశ్చయమును కోల్పోవరు. తమ విధ్యుక్త ధర్మమును విడనాడరు. దౌర్జన్యరహితమార్గమును చాటిబోవరు. నిర్బంధములు తటస్థించినందుల కెటుల కుందరో, వీరు నిర్బంధములు తొలగిపోయినను గంతులువేయరు. అప్పుడును ఇప్పుడునుగూడ ఏకదీక్షతో నుండురు. ఈ సంగతిని మార్క్సింగుపోస్తు గ్రహింపక, దండనపద్ధతిని విడనాడవలదని బోధించుచున్నది. నిర్బంధములు తటస్థించిన, తటస్థింపకబోసి, ప్రజలు తమ ధర్మమును అచంచలభక్తి విశ్వాసముతో నిర్వహించుచో, స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగుట నిశ్చయము. మార్క్సింగుపోస్తు పత్రిక బెదిరింపులు గాని, మరికొందర బుజ్జగింపులు గాని, ఈ ఫలితమును మార్చజాలవు.

బొంబాయి కార్యదీక్ష

బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము వారు, కేవలము వాగ్వివాదములతో ప్రోద్బుచ్చుటకు సమర్థులనుట లేదు. అతి త్వరితముగ వీరు గయా కాంగ్రెసు నిర్ణయములను సఫలపరుపబూనిరి. ఈసంఘమువారి రిడివలకే ఒకటిన్నరలక్ష రూపాయలను తిలకు స్వరాజ్యనిధిగాను ప్రోగ్రెస్సివటుల హిందూపత్రికకు జేరిన తంతివార్తవలన దెలియుచున్నది. స్థానిక కాంగ్రెసుసంఘములుగూడ, గడువులోపుగ గయా కాంగ్రెసు కార్యక్రమము నెఱవేరుటకై పాటుబడుట శుభసూచకము. యర్రవాడా జయలులో గాంధీమహాత్మునితోబాటు తపమొనర్చుచున్న శంకరలాల్ బాంకరుగారు తిలకు స్వరాజ్యనిధికి పదునైదువేల రూపాయలనిచ్చి, చిరతరమగు కీర్తిని గడించెను. కారాగృహమున నున్నను, దేశభక్తులకు కార్యపరత్వమునందు ఇసుమంతయు చలనముండదుగదా! జమనోత్ బజాజ్, వల్లభాయి పటేలుగార్లు బొంబాయిలో డిరిగి, వర్కింగు కమిటీ తీర్మానముల ననుసరించి చంహాలను ప్రోగ్రెస్సివ చున్నారు. బొంబాయి రాష్ట్రీయ జూపుచున్న సంతతి కార్యదీక్ష, మిగిలినరాష్ట్రీయములకు మార్గదర్శకముగ నుండగలదు. ఈ తరుణమున ఆంధ్ర రాష్ట్రీయముగూడ, తగినచలనము జూపునని భావించెదము. అన్ని రాష్ట్రీయములును తమతమ విధిని నెఱవేర్చుచున్నచో, గయా కాంగ్రెసు తీర్మానముల గూర్చి కొందరికుగల సందియములు దొలగిపోగలవు. ప్రజలవిశ్వాసమిందుమూలమున బలపడును. దాను పక్షమువారు గూడ నిర్మాణ కార్యక్రమ నిర్వహణమునందు, కాంగ్రెసు పక్షము వారికి తోడ్పడుట ధర్మముగ నుండును. వారటుల జేయ నొల్లకపోయినను, కాంగ్రెసు పక్షమువారు తమ దృఢ ప్రతానస్థానము వలన, మార్త్య విముక్తికి తోడ్పడలరు ఇప్పుడు గావలసినది కేవలము సంఘముగావు. సంఘ్యులకన్నను ముఖ్యమయినది, ప్రతా

నస్థానము. నిరాకరణ ప్రతాన స్థానమెంతో దృఢ గజరిగిన, అంతర్వరలో స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగు ననుటకు సందియము లేదు. కాంగ్రెసు నెవ రెంధి తృణీకరించినను, దాని స్పీర్డుకే కళంకము గలుగజాలదు. ప్రజలహృదయములలో నీ ప్రతిష్ఠాపనపై గాఢమగు విశ్వాసము ప్రబలియున్నది. ఇచ్చి యొక్కటియే, నిజమగు ప్రజాప్రతిష్ఠాపన యనుటకు సందియము లేదు. కాంగ్రెసు నిర్ణయముల ప్రామాణిక స్వభావముదొలగిపో జాలదు. నూనె పక్షమువారు, భిన్న మార్గమును ద్రోక్షునను, కాంగ్రెసును కాంగ్రెసు నిర్ణయములను కాంగ్రెసు పక్షమును తూలనాడుట భావ్యముగనుండదు. గాంధీమహాత్మునిచే ప్రారంభింపబడిన మహాద్యమము అంతరింప జాలదు. ఒకసారి త్వరితముగ ముందుకు బోయినను, ఒకసారి ముదగమనము జూపినను, ఈ మహాద్యమము విజయముగాంచక తప్పదు. నమ్మకము దగినవారు, ఉత్సాహపరుల కభ్యంతరముల గలిగింపకుండుట, భావ్యముగ నుండును. ఉభయపక్షముల వారును, కార్యదీక్షలో పోటీపడుట లాభకరము. కాని పరస్పర నిరసనము వలన ఇసుమంతయు ప్రయోజనముండదు. బొంబాయి, గజరాతులవలె అన్ని రాష్ట్రీయములును, కాంగ్రెసు సానుకూలమునకు పాటుబడి, కాంగ్రెసు మహాసభ పైనను, గాంధీమహాత్ముని పైనను తమకుగల నిజ భక్తిని కార్యరూపము చాల్చుజేయుట యత్యావశ్యకము.

సర్ కే. శ్రీనివాసయ్యంగారి రాజీనామా

సర్ కే. శ్రీనివాసయ్యంగారు రాజీనామా నిచ్చెదరని, నిన్నటిదినము ప్రచురింపబడిన వదంతి, నిజమయినది. వీరిస్థానమును సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు గారా క్రమించెదరు. ఇర్రి కేషనుబిల్లు విషయమై ప్రజలకును ప్రభుత్వమునకును ఎట్టి భేదాభిప్రాయములున్నను, శ్రీనివాసయ్యంగారు రాజీనామానిచ్చి తమ గౌరవమును నిలుపుకొనిరని చెప్పక తీరదు. ఇట్టిబిల్లు అవసరమని శ్రీనివాస అయ్యంగారు భావించినపుడు, తమమాట చెల్లనిచో, ఉద్యోగపదవి నంటబెట్టుకొనియుండుటకన్న రాజీనామా నిచ్చుటయే కర్తవ్యము. సంస్కరణ చట్టము ప్రకారము, వీరు రాజీనామానీయ సక్రర లేకబోయినను, రాజీనామా నిచ్చుట వివేకమని సామాన్యముగ స్ఫురించుచు. కార్యనిర్వాహకసభ్యులు సమయ మేతెంచుతరీతము వ్యక్తిత్వమును నిలుపుకొనుచు, స్వతంత్రముగ మెలగ గలుగుచో, నిరంకుశ ప్రభుత్వము పైతము కొంచెము జాగరూకతతో క్రవర్తిండును. ఉద్యోగమే పరమావధి యను నమ్మకము తొలగిపోవును ఇంత వరకు సర్ యస్. శంకరనాయరుగారును, సర్ శ్రీనివాసయ్యంగారును, గౌరవప్రదమగు మార్గమును ద్రొక్కిరి. శ్రీనివాసయ్యంగారికి విద్యా విషయములగుర్చి విశాలభావములుగలవని, వారు కాన్య కేషనులో నిర్విఘ్న యువన్యాసమేమి, ఇటీవల మధురలో నొసగిన యువన్యాసమేమి తేటపరుపగలరు. జాతీయవిద్యపై పీరి యభిమానము మెండు. ఇట్టి విశాలోద్దేశములు గలవారు ప్రభుత్వమునకు వెలుపల నుండి, ప్రజల పక్షము వహించి పాటు బడుటకు వెక్కు అవకాశములు గలవు. ఈ యవకాశములను అయ్యంగారు రెంతవర కుపయోగించెదరో చూడవలయును. మద్రాసుమొయిలపత్రిక వృత్తాంతము ప్రకారము మంత్రిపక్షమువారు, నిరాకరింపబడిన ఇర్రికేషను చట్టమును మరల విచారించుటకు నిరాకరించిరట. ఇందువలన శ్రీనివాసయ్యంగారు రాజీనామా నీయవలసినట్లెను. ఫిల్లింగుడును ప్రభుత్వ మంత్రపక్షమువారికి లొంగిపోయినందులకు,

మెయిలువల్లక విచారించుచున్నది. ఇందువలన, వారు సరియగు మార్గమును ప్రోత్సహించుకొని రని, దెలుపుచున్నది. జాయింటు కుటుంబములో అననుకూలరగు సభ్యుడు దొలగిపోవుటచే, ఇక ముందు కుటుంబకలహము లుండునని యీ హింపవచ్చును. సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు జాయింటు కుటుంబపు సాంప్రదాయములను ఎంత వరకు కొనసాగించెదరో చూడవలయును.

లాంకు మైదువిలాసము : కద్దరునిర్మాణ వశ్యకత
మాంశైస్థరు వర్తక సంఘసభ కథ్యక్షత పహించినలేను అననలేదు, ముచ్చటించుచుహిందూ దేశ వ్యాపారముపై లాంకుమైదు భావి భాగ్య మాధారపడి యున్నదని దెలిపెను. హిందూదేశ మతో జరిపెదినాణెజ్యములో తామిదివరకు సంవత్సరమునకు రెండువందల కోట్ల గజముల గుడ్డల అమ్మకమునుకోల్పోతిమనియు, ఇంకలోబదికోట్ల గజముల గుడ్డల అమ్మకమును శాశ్వతముగకోల్పో తిమనియు, వీరు సూచించిరి. ఇందుకు, ఏబదికోట్ల గజముల గుడ్డను హిందూదేశమే లెయారుజేయుట ముఖ్యకారణము. విగిలిన నూటఏబదికోట్ల గజముల వస్త్రము నయినను హిందూదేశము కొనుటకుల జూడవలయునని వీరు గోరిరి. హిందూదేశము నెనుటనున్న అపాయము నిందుమూలమున గుర్తించవల యును. హిందూదేశము మరల లాంకమైదుబట్టలను కొనుటకు, ప్రబల ప్రయత్నములు గావించబడు ననుటకు సందియము లేదు. ఇంకల కనకమార్గ ము లవలించబడుననుట నిశ్చయము. హిందూదేశముమాత్రము మరల విదేశ వస్త్రధారణ మునకు లోబడకుండుననుట పాటుబడుట ఎల్లర ధర్మము. ఇందుకు కాంగ్రెసువత్తుమువారును, దానుకత్తుమువారును, మితవాదీలును, జస్టిసు వత్తుమువారును, వీరు వారనలే భారతీయు లెల్లరును నడుముబిగించి, కద్దరునిర్మాణము పూర్తియగు నటుల జూడవలయును. రెండువందలకోట్ల గజ ముల గుడ్డయేగాక, విదేశవస్త్రముకొట్టియొనను ఈ దేశమున జేరకుండ జూడవలయును. కద్దరు నిర్మాణమువలననే, దేశపు ఆర్థికదాస్యము తొలగి పోవును. కద్దరువలన స్వతంత్రతక్తి యలవడును. ప్రజలలో నైకమత్యము బలపడును. అస్పృశ్యత దొలగును. స్వరాజ్యము ప్రత్యక్షమగును. కద్దరు నిచ్చిన స్వరాజ్యము నిచ్చెదనని మహాత్ముడు జేసిన వాగ్దానము నిర్ధకముగూడు. కద్దరుప్రతిమును వరి సమాప్తిజేయడని, మహాత్ముడు బోధించి కారా గ్రహమునకు జనెను. మహాత్ముని యుపదేశమును ఎంతవరకు నిర్వహించిన, అంతవరకు స్వరాజ్య లక్ష్మి హిందూదేశమున తాండవమాడు ననుటకు సందయము లేదు.

స్టూనెనాని : ప్రాచీనధతులు
స్టూనెనాని యొనను ప్రాచీనధతులను సమర్థింప జాలడయ్యెను. నష్టపరిహార సంఘము వారు నిర్ణయించిన ద్రవ్యమును, జర్మనీ చెల్లించుట దుస్సాధ్యమని, స్టూనెనానిగారు సూచించిరి. ఇట్టి యసంభవపు మొత్తమును చెల్లించవలయునని కోరుట, జర్మనీని ఆంగ్లాద్రోష్కులకే కారణమగును. రిపరేషను కమిషనునుండి బిట్టివాడుగూడ తొలగిపోవుటచే, దీనియుపయోగ ముపలే దొలగిపోయె నని స్టూనెనాని యుద్దేశము. ప్రస్తుతస్థితి నివారణగానిచో యుద్ధమువలన కన్న సంధివలనయూర పునకెక్కుడు దురివర్తకలదని, స్టూనెనాని సూచించిరి ప్రాచీనవారి పద్ధతులను, నాగరిక ప్రపంచ మెటు లవలగించుచున్నదో, స్టూనెనాని ప్రతిపాదనము బట్టి కనుగొనవచ్చును. జర్మను ఛాన్సలరుగూ

నోగారి హెచ్చరికవలన, జర్మనుల నిరోధ మింకను అతిశయించునని గనుపించును. ప్రాచీనవారు జర్మనీ లో మరకొంతభాగము నాక్రమించుటవలన, జర్మనీని సమాధానపరుచుట కనకాశ ముపలే దొలగి పోవుచున్నవి. ప్రాచీన దార్జన్యమును, జర్మనుల నిరోధమును రానురాను అధికమగుచున్నవి ఈ సందంభమున, ప్రాచీన అజయము గాంచునని, మరల త్వరలో కోల్పోనుట కష్టమగును. ఇంతటనయినను ప్రాచీన తన మూర్ఖపుపట్టువలన విడుచుట శ్రేయస్కరము.

క్రీడి ఎవరిది ?
ఇంచితేపుకమిటీవారు, రాష్ట్రములభారమును కొంతవడి తగ్గించిరినియు, అందువలన మదరాసు నకు ఒక కోటి రూపాయల లాభము రావచ్చునని యు, తెలిపియుంటిమి. ఈ ఫలితమున కెవరి నభినందించవలయును? పాత్రోమంత్రిగారు, మదరాసు మెయిలు నభినందించిరి. మెయిలు మంత్రుల నభినందించెను. కాని ఈ పత్రిక స్వాతిశయము చూడక పోలేదు. హెయిలీగారిని ఆర్థికసభ్యువదిమినుండి లాగివైచుటకును, ఇండియాద్రభుత్వమువారికి నమ్మకము గలిగించుటకును, బొంబాయి బెంగాలు ప్రయత్నములను నివారించుటకును తానే కారణమని, ఈ పత్రిక గర్వపడుచున్నది. అంతయగాని ఇంచితేపు కమిటీవారి నభినందింప నవసరము లేదా? సర్ చార్లెసుటాడుహంటరు సూచించినటుల, డబ్బుచేతి లోనికి వచ్చువరకు సంకెసింప జనదు. ఇట్టి తగ్గుదల జరిగినను, బడ్జెటునకు విశేష ప్రయోజన ముండ జాలదు. మద్రాసు భార మింకను విశేషముగలదు. మద్రాసు డబ్బును దిగ్గమింగెడిఖర్చులుచాల గలవు.

రాయల్ కమిషను
సర్విసుయుద్యోగుల వేతనము మొదలగు విషయములసూర్చి విచారించుటకు, పీలుప్రభువుగారు రాయల్ కమిషను వేర్పరచియుండిరి. ఇట్టి కమిషనును ఈసమయమున వేర్పరుచుట భావ్యముగా దని, భారతీయులేగాక అంగ్లోహైండవులుగూడ అభిప్రాయపడియుండిరి. ఐలింగుటనుప్రభువుగా రివిషయమై చెర్చించుచు, రాయల్ కమిషను నియమించుట నష్టదాయకమని సూచించిరి. రాయల్ కమిషనుల కగు ఖర్చు విస్తారము. రాయల్ కమిషనుతో బనిలేకనే, సర్విసుపరిస్థితులను గ్రహింపవచ్చును. హిందూదేశము ద్రవ్యములేక వస్తుల భారముతో క్రుంగుచుండ, పీలుప్రభువుగారు సర్విసుయుద్యోగులకు వేతనములను వెంచుమార్గము లెటులని యోచించుచున్నారు. అధికారవర్తమునకు దేశస్థితి ఎంతవరకు గ్రాహ్యమగుచున్నదో, ఇందువలన విదితమగును.

తుర్కీ సంధిపరతులు
అస్సాసియేటెడు ప్రెస్సువారు పంపిన తుర్కీ సంధిపరతుల గాంచిన, అవి మిగుల కఠినములని దోచును. జలసంధులవిషయమున, తుర్కీ పీన సానము నాక్రమించును. తుర్కీయునికి యూరపి యను రాజ్యములదయకు పాత్రము గావలసియుండును. నేరవిచారణలో, విదేశీయులకిచ్చిన సౌకర్యములు, తుర్కీ రాజ్యాధికారమునకు భంగకరముగ వర్తించుచును. వాణిజ్యవిషయములలో మిత్రమండలిదేశములకు పెక్కుసౌకర్యము లొసగబడినవి. ఇదిగాక, తుర్కీనుండి మిత్రమండలి నష్టపరిహారముక్రింద విశేషధనము లాగును. తుర్కీ గ్రీసుపై జయముగాంచినను, గ్రీసునుండి తుర్కీ ఒక్కపైసా నయినను నష్టముక్రింద రాబట్ట విలులేదు. ఈ షరతులు తుర్కీకి చాల అనుకూలమని కర్జనుప్రభువు

వలుకుట, వారి స్వభావమునకు అనుగుణము నున్నది.

మంత్రులు : అద్రెసులు
మంత్రులకు అద్రెసుల నిచ్చుటకు, లోకలు బోధులును, మ్యానిసికలు సంఘములును లేమధనమును వెచ్చింపగూడదని, ఈ వారపు ఫోర్టుసెంటు జార్జి గెజెట్టులో ప్రకటింపబడినది. ఈయుత్తరపు మిగుల లాభకరమునుటకు సందియములేదు. ప్రజల ద్రవ్యమును వినోదముల కొరకు వెచ్చించుట పాడిగాదు. మంత్రులకు అద్రెసుల నర్పించదలచిన యెడల, స్థానికసంఘముల సభ్యులు స్వంతద్రవ్యమును వెచ్చింపగలరు.

సంగ్రహవార్తావళి

పశ్చిమోత్తరపర. జాలయండు అచ్చటచ్చటవర్షముఅధికముగ గురవెను.

కే. విలియము మారిసుగారికి మునిసిపలు బోర్డువారు అభినందన పత్ర మొసగిరి.

హె.ఎం. సి. బాస్టీగారు రంగూను హైకోర్టు జడ్జి పదవి యందు నియమింపబడెను.

రాజ్యశాంతింధి దండమిడు ఢిల్లీయందు స్వదేశ సంస్థానాధీశులకు వివాహగిరి.

పశ్చిమ మొనర్పు పద్దేశములో చాలమంది అమెరికనులు ఘమాను 500 మంది కలకత్తాకు జేరిరి. వీరిచ్చట వాల్టా దినము లుండురు తయచాతి కొందరు కాకే మరికొందరు దాల్చిలింగునకు జనెదరు.

రాజ్యశాంతింధి గారు రెండుతేదీ యందయమున ఢిల్లీయందు హెక్టాపురకముందు ప్రై నెనుచాంబరును బహిరంగ తరచి, ఈచాంబరువారు, ఆర్థికసంఘంవేదికను చెర్చించుటకు ఎనిమిది మందిసభ్యుల నొక సంఘముగ నియమించిరిని దెలియచున్నది.

లక్నో కానకసభయందు సంయుక్త రాష్ట్రములలో గాంధీ హోటల్స్టేటుల సంఖ్య నెక్కువజేయలెనని తీర్మానము పరిపాలకపరిషత్ ప్రభుత్వము వారంగీకరించిరి. కాని అధికార సభ్యులు ఎదిరించిరి. కోరములేక పోవుటచే సభ ఆగిపోయెను.

రంగూను బుద్ధుల జేనాలశుభము, పూర్వగతు వెగోదాకు సమాపమునగల కాంటను మెంటును తొలగించుటకు గాను బర్మా ప్రభుత్వమువారు భారత ప్రభుత్వమువారితో నేర్పాటు జేసుకొనిరని బర్మా కానకసభలో ప్రథమ సభ్యుడు ప్రకటించెను.

మైసూరు యువరాజుగారు ఈదినము బెంగళూరు జేరెదరు. మూర్ఖమాసమున విశువకోసాయందు పర్యటన మొనర్చుటకు జనెదరు. ఇదివరకు దివానుగన్ను రాజసేనాధిపతి శర్మారు గల్ ఎం. కాంతరాజుగారు తెలిసీవి ఇ.సి.ఎస్.వి.గానుగూడ జేరే సభయమున యూపురందు పర్యటన మొనర్చుటకు జనెదరు.

డాక్టరు వరదరాజులుగారి

మోటారు బండి

సేలము తాసిలూరు నోటీసు
“డాక్టరు పి. వరదరాజులు నాయుడుగారు-సాక్షి సేలము, తాతాకా సేలము-రినియూవర్సు చెల్లించనందున వారి మోటారు కారు న ప్రత్యేయడ మైనది. వారియ్యరల సేన పన్ను మొత్తమును కడ్డిది ఖర్చులను వారు చెల్లించనిచో అబండి వేలములో విక్రయింపబడును. వేలములో నాబండిని కొన్నివారు పిచ్చుట పొనుమొల్లిమును చెల్లించనిచో మరల నాబండి వేలము పొడబడును. రెండేసినా తిమ్మనమొత్తము వచ్చినచో మొదటిసారి వేలము పొసినవానియెద్దనుండి కోరదలసాము వనూలు చేయబడును.
ఈబండిని ఫిరేవరిగెల 24వ తేదీ కనిపాకమువారు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు సేలములో పెట్టబడునయినట్లు సేలము తాసిలూరు వేలము వేయించి” అను నోటీసు ఈ సేలములో వున్నానుటకు వర్తకులకు యాజులకు పంపబడెను. నాయుడుగారియొక్కగారుగూడ నొకసోదరు సభించిరి.

విదేశ వార్తలు

లంకాపైరునష్టము

లండన్, ఫిబ్రవరి 6:- మాంబెట్టరు వాణిజ్యసంఘము కనభయము అధ్యక్షులు లిట్లు తెలియజేసిరి:-
లంకాపైరు అధ్యక్షులు మంతయు హిందూదేశపు మార్కెటుపై నాధారపడి యున్నందున సాలు 1-కి 20000000000 గజముల బట్టలవర్తకము లంకాపైరు నకు నష్టము వచ్చింది. ఇంతవరకు హిందూదేశముతో తగ్గిపోయినది. ఇందులో 5000000000 గజములు శాశ్వతనష్టముగనే యుండె ననుకొనుచున్నారు. ఈ నష్టమును లంకాపైరునుండి తెప్పించుటకు బహులు భారతీయులే భారతదేశములో తయారు చేయుచున్నారు. శక్తి యున్నచో 1500000000 గజముల బట్టలను మాత్రమే లంకాపైరునుండి భారతీయులు కొనగలుగును. హిందూదేశపు వర్తకపురిలవ లాభముగ నుండవలయునన్న లంకాపైరు నష్టములకు ఎక్కువ గిరాకీ గలుగు నని నమ్మకముగ తలచుచున్నారు.

రాజకీయనిర్బంధితుల విడుదల

‘వివాదకరము’

మాన్సింగుపాస్టు మామూ

లండన్, ఫిబ్రవరి 6:- మాన్సింగుపాస్టు ప్రతీక రాజకీయ నిర్బంధితులను 5-వ డివిజన్, మాన్సింగు విడుదల చేయుట ‘ఆర్మీచాక్రగ్రామి’ను పట్టుకొనింది. వివాదకరము. మాన్సింగుపాస్టును, గా.ధి.గారిమామగూడ విడుదల చేసినది యు ఆయన తనకిండి విడుదలకై ఆ.బి.గోనుజేయు ననియు 50000 ప్రతి ప్రభుత్వమునాటి చిక్కులు గలుగుననియు లా రెన్సు లెబాన్ గ్రామమునెత్తినయుట కందోళనము జేయుచున్నానాటి మరొక ఉత్సాహకరముగనుండి వారు మరొకటట్టులతో పనిజేసినదనియు మాన్సింగునున్నది. మాన్సింగు కరు విధానము అచరణలోనికి తెచ్చుటకు పూర్వము వైకపుటు మీ గారు ఏమైన ఆలోచించిరాయని ఈ ప్రతీక యజుగుచున్నది. ఈ సంగతి ముందు మీ ప్రభుత్వము తెలిసియు ఇట్లు జరిగిన, క్రొత్త ప్రభుత్వమునాటి కొంతవరకు ప్రభుత్వమునాటి రాజకీయ కష్టాలనేజేయుచున్నాననియు వారికంటెవీరియాధిక్యమేమియు లేదనియు వాదించుచున్నది. ఆ జనతీర్థిలో ఆలోచించకనే మాన్సింగు ఈ పూర్వ దీనిని రాజకీయనిర్బంధి ఇండియా కార్యాలయమునాటి ఆలోచించక మాన్సింగు చక్రము అంగీరించిన, తరుణము ఈ పాపాలా విధానమును మనము మార్చవలసి యున్నది. ఇండియా రెండవ విధ్వాడు గాకుండ జేయగలమని ఇట్లు జేయవలెను. భారతదేశములో అన్ని రాష్ట్రములకంటె ముఖ్యమగు రాష్ట్రము సుయుక్త పరగణాలు అట్టిదే మాన్సింగు ఈ ప్రభుత్వమునకు ఎక్కువ విముఖి యుండగూడదు. మెట్ట ప్రభుత్వాలనే మాన్సింగు గూడ తుపానానికి లేదని స్పష్టముగ తెలుపుచున్నది. దీనిగు ప్రభుత్వ నష్టపరిష్కారము ఇచ్చిన ఇంత అన్యాయము మనస్టియు, అన్యాయాత్మక మనస్టి విధానము లేకుండ జేయుటకై బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునాటి తీవ్రము మాన్సింగు జేయవలెనని హెచ్చరించుచున్నది.

హెచ్.కె.గార్ గారు

రహస్యముగ ఎప్పుడు, బోకము చాచుచుండును ప్రవేశించి భద్రతేసి నిరోధమును జూపుటకే నిశ్చయించిరి. మంజీరు చేయవలసినది ఏర్పాటు చేసెదగు.

వివిధ విప్లవాదులు ప్రభుత్వవిధ్యోగి ఇట్లు ఇంకొకరి ఇట్లు తిరుల బెట్టి. ఇట్లో ఎన్నవారి బహుటి కానివిక వాటివై తుపాకులను ప్రేరితి.

లా.బి.గ.గ. చెడిపోవుటచే మారకము తాము తాము.

లా సే ను న భ

కర్ణాటక ప్రభుత్వ ప్రకటనము

పరాసులు మరల రాయబారములను సల్పవలెననుట

ఇంకను అవకాశము తొలగలేదు

పరిశీలించిన ఆశ్చర్యకరముగ నున్నది. 5 తేదీన బ్రిటిషు ప్రభుత్వము సభ జరిగిన పిమ్మట పరాసు ప్రభుత్వముతో ఉత్తరప్రభుత్వములు జరిగినది. ఏమిచేయవలసినదీ నిశ్చయించుటకు ఇంకొక పర్యాయము ప్రభుత్వమునాడు సమావేశమగుదును. కర్ణాటక మరల రాయబారములను జరుపదుగ ప్రారంభించవలెనని పరాసు ప్రభుత్వమునాడు తెలియజేసిరిని ప్రత్యేక తంత్రినాకై చెబుతున్నది.

కర్ణాటక ప్రభుత్వ ప్రతికలనుండు ఇట్లు తెలియజేసెను:-
బ్రిటిషు, తుర్కి గొప్ప విముఖములలో వివాదము లేదు అని నిశ్చయించిరి. ముఖ్యముగ ఆర్థికానుభవములే ప్రతిబంధకముగ నున్నవియు ఈ విషయములు బ్రిటిషుకులే, ఫ్రెంచి, ఇటలీ నార్లకు ఎక్కువభాగకరమని నూచించిరి. కాక స్థానికులతోను ప్రభుత్వమునాడు ఫ్రెంచి, ఇటలీనాటికి ఇనుపవాతుల విషయమై ఎక్కువ సదుపాయములను కలుగజేయుటకు లా సే ను న భ నడిపామని ఇప్పుడు గారు జెప్పినవారిని సమర్థించుచున్నది. ఇదివా ప్రకటనచో రాయబారములు ఆగిపోవలసిన పరాసులు ఆకురతములగు నూడ సమర్థించగలసి యున్నది.

పరాసులు బ్రిటిషుకు లేఖనంపుట

లండన్, ఫిబ్రవరి 6:- గా.ధి. 10-50 లా సే ను న భ భువకులే పరిశీలించు విషయమున తెలియజేయుచు జరుగుదు. ఒక లేఖన తెలియజేయు పరాసులను ప్రారంభించవలెననియు లా సే ను న భ అగిపోవుటచే సుధి రాయబారములు అంతరించినటుల మిత్రమండలి తలచలేదని తుర్కీ ప్రభుత్వము తెలియజేయవలెనని పరాసులు బ్రిటిషుకుంజిరి ఈ లేఖన తాముభావించుకొని బంపవలెనని. మరికర రాయబారములను ప్రారంభించిన తుర్కీ ప్రభుత్వము లేమనెలని మార్పుకొనెదగు. విజనీకులను జూడ ప్రస్తుత సందర్భములబట్టి తుర్కికి మిత్రమండలికి యాద్యమే యని ఆ లేఖ తెలుపుచున్నది. గ్రీకు తుర్కి దేశముల ఏమిషము కన్యము:కు దిశమతో యనుటులున్నాన. బాల్కనులు ఉండేకమును తెలియజేసిరి. తుర్కీ గ్రీకులలోధముల మల ప్రారంభములకు కవకాశములేకుండ జేయవలెనని.

ఇప్పుడు పాపాగారు సుధిపరతులను సంతకముజేయగలవో బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునాడుగూడ లా సే ను న భ తమకాపుర అధికారమునగి సంతకముజేయుటకు ప్రతీనిధి నెలకెద రనుకొనుచున్నారు.

కర్ణాటకారి ప్రకటనము

లండన్, ఫిబ్రవరి 6:- బ్రిటిషు ప్రభుత్వము లన్నియు తొలగించబడినది. పరాసుకులైన తుర్కీ ప్రభుత్వము విషయము ఇక ఉదారభావముతో ఎప్పుడు అడవించలేదు. కనీసము కాంతిస్తావనతో ఆశ్చర్యకరమునని ఎన్నెత్తివాటు తుర్కీ ప్రభుత్వములకు సుధిపరతులను సంతకముజేయ నిరాకరించెదలని ప్రకటించిరి. తుర్కీ ప్రభుత్వము ఇండవలయునని కొంచు ప్రతినే బ్రిటిషు రాయబారులు రెండుగోజులవరకు లా సే ను న భ యుండి మరల బెదిలిపోయిన విషయము అందరకును తెలిసినదే. రైలు కొన్నింటలలో జంతులదేరున్నది. సుధిపరతులను, సంతకము చేయు పరికరములు తయారు చేయబడినది. తప్పక పరిష్కారమునని మేనుండము సంతకించుచుంటిమి. కాని తమకు సగ్గు సామాజ్యాధికారము లేదని మా, ప్రభుత్వములో నుంచినయు తెలియజేసిరి 1-30 గంటలకు సేనును, మా సహోద్యోగులను ఎంతయును ప్రేరితిమి. కాని సగ్గుల యొగను. తుర్కీ ప్రభుత్వము తామే గమించెదగుగా.

సుధిపరతులను సంతకముజేయుచున్నామే తనయొకను సంతకమునాటి కర్ణాటకా తెలియజేసెను. పరాసు ప్రభుత్వములో నిలచి గర్వి సామ్యమును జూపుచు మిత్రమండలికి హ్యూతక లేపందగు తుర్కీ ప్రభుత్వము గౌరవప్రదముగ నుండు ప్రకటన: కలుగజేసిన సుధి గురువరని

ఎండిగో ఎన్నిపర్యాయములు మిత్రమండలి విప్లవము చెడిపోయెను. ఎండిగో ప్రత్యేకముగ సుధి జేసికొనెదగు నాడుజెప్పిరి. కాని నేనెంతమాత్రము శక్తినింజేయ. స్వాధమును పాటింపక మిత్ర మండలితో సహా 5 మొన్ని వాటిలాధమునకే ప్రయత్నింప నిశ్చయించితిని. ఒక సందర్భమునకనెసో బు విషయమున కానానాటి సమితి-భావించారని తెలుపుట ఆ ప్రకటనములకు ఈ ప్రత్యేకముగా యధ్యముకు పూర్వము ఏర్పాటు తెలుపుటకే ఆ ఏర్పాటులనే ఉభయముల అంగీకరించుటకు ప్రకటించెతిమి. తుర్కీ ప్రభుత్వములకును గూడ నానుచున్నది జేసితిమి.

తుర్కీ ప్రభుత్వము అందజేయ బడిన పరతులు ఇదివరకు ఎప్పుడు లేని రాజకీయసామ్యత్రయము సామ్యాజ్యాధికారము, పైనికాస్తీయ రక్షణమును కలుగజేయును. యూరపులో ఇంతకంటె ఎక్కువ తుర్కీ ప్రభుత్వముండరాదని జేసిన నిష్పంధమునుగూడ తొలగించివార మని తెలియజేసి.

లా సే ను న భ భువముగా లేకపోయెను జరుగవలయు నుండెననియు సుధిపరతులను సంతకము జేయవలసినయు ఇతరమండలి వర్తముతో తెలియజేసెను.

తుర్కీ ప్రభుత్వము మిత్రమండలిలో మిత్రభేదమును కలుగజేయు నెత్తించుట

లా సే ను న భ మిత్రమండలిలోపల మిత్రభేదమును కల్పించుటకు తుర్కీ ప్రభుత్వము ఎంతయోజేసిరి. తునకు కర్ణాటక ప్రభుత్వము ప్రత్యేకముగ సుధి జేసికొనెదమని గూడ కను రంపిన పూర్వము ప్రత్యేకము అంగీరించుచున్నది. మిత్రమండలి కష్టములు ఇంతటితో గట్టెక్కలేదనియు సుధిపరతులను దృఢపరిచి అది సరియగు ఉపయోగములలో బెట్టుటకు ఎంతయో ఇంకను ప్రయత్నించవలసియున్న కనుచున్నది.

ఆదివారమునాడు నిరాకరించిన ప్రకటన: నిష్పాకొన కతనె తుర్కీ ప్రభుత్వమునాడు పాకవొంగిరియు లా సే ను న భ 2 తేదీన ఇప్పితుగాను పాక పూర్వమే పరిష్కారము గాకలెని పరాసులనుటులను తెలియుచున్నది. కర్ణాటక లా సే ను న భ 2 పూర్వము బ్రిటిషుతో ప్రత్యేకముగ జేసికొనెదమని గూడ తెలియజేసిరి తెలియుచున్నది.

అంత్యమరతులను

పరిష్కారము జేసికొనుటకు యత్నము

ఇప్పితు పాపాగారు జేయు సుధిపరతుల సూచనలన్ని సంగరములకు ఆదరించి యోచించెదమని బ్రిటిషు ప్రభుత్వము నాడు పరాసు ప్రభుత్వమునాటికి తెలియజేసినటుల తెలియుచున్నది. ని సరిక విషయములకు సంబంధించినసంగతుల నెంత మాత్రము వరకుటకు మీలేదని అట్లును తెలియుచున్నది. తుర్కీ ప్రభుత్వము ప్రతిరణకుధ్ధిగ సుధి ప్రయత్నించుచున్నారని తొలగించి మల రాయబారులను జరుపనని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునాడు. తాను కడలేటిపా పరిష్కారముగ నూచించవలచుకొన్న మరతులను తెలియజేయవలెనని పోయింకేమిగాను ఇప్పితు పాపాగారికి తంజినంజి ఆహ్వానించి.

తుర్కీ ప్రభుత్వము రాయబారులు రాజకీయములకు కనిపించక పోవుటచే ఇప్పితుగాను అంగారా ప్రభుత్వమునాటి యోచించుటకు అంగారా బోవుచు ఆహ్వానించుచున్నారు.

స్మిర్నా రేవు-యధనాకలు ఉండరాదు

స్మిర్నా రేవులో మేమునుల బరువును వైకట్ట నిజేయల యధనాక లెన్యులు ఉండగూడదని అంగారా ప్రభుత్వ ప్రతినిధి ప్రకటించెను. 7 తేదీ అర్ధరాత్రి రేవులోనుండి పోవలసినది. ఈవిషయమును మిత్రమండలి నా నైస్యాధిపతులు కటి యదయము చర్చించిరి.

నిలకొన నాధిపతిని అంగారా ప్రభుత్వము నాడు స్మిర్నాకు రావలెనని ఆహ్వానించి ఇదిగూడదని మిత్రమండలి హామీయనయు ఆహ్వానించిరి. ఎందుకు కలుగ: పిగో తెలియకున్నది. సంగతిపందర్భము తెలుపచ్చినను ఉభయముల ఎకది ప్రయత్నములలో వారు లాగగగ నున్నారు.

తుర్కీ ప్రభుత్వము కాబ్యాంసీతి పెరుగక తమ బాతీయ ఉద్యమమును పాడుజేసికొని రని ప్యారిస్ ప్రతీకలు తుర్కీ ప్రభుత్వము దూరమన్నయని.

ఇప్పితు పాపాగారు తుర్కీ ప్రభుత్వమునాడు లగుటాట్టి జేసిన మరతుల సంగిరించెదనియు బాంపాద్ గారే ఇప్పితుగాను జేప్పిన సంగతుల నిష్పాకొనినయు ప్యారిసు ప్రతీక తెలుపుచున్నది.

తుర్కీ ప్రభుత్వ న్యాయసానసము

తుర్కీ ప్రభుత్వము

బాంబులు కానికలు ప్రతి విలేఖి లా సే ను న భ ఇట్లు తెలియజేయుచున్నాడు.

విదేశీయ న్యాయాధికుల నియమించుట మిత్రమండలి వరకుకేవలమే. తుర్కీ ప్రభుత్వము ఇట్లకేవలమిండి యూరపును న్యాయాధిక్రమములకు కలిగి ఎన్నికొని నిరసి తుర్కీ ప్రభుత్వము సానసము ఇతరములలో చేర్చెదగు. మీ తుర్కీ ప్రభుత్వము ఉద్యోగములలో నుండుగు

మిత్రమండలి వరకుకేవలమే 5000000 బంగారుపాసులను తుర్కీ ప్రభుత్వము వరకుకొనెదగు. మిత్రమండలి కనుష్టపర హక్కులను 12000000 పాసులను వరకుకొనవలెను. గ్రీకులు, పాకు జేసిక ప్రత్యేకములకు కష్టపరిచేయ నీయవలెనని మిత్రమండలి అంగీరించవలెను.

లా సే ను న భ అంగారాకు బోయిచో ఆయన తిరిగివచ్చునరకు యధ్యము ప్రారంభమగుటకు ముడియూ విడచబడిక ప్రారంభము నిలలేదని ఇప్పితుగాను తెలియజేసి.

జాతిభేదములవిల్లు

భారత శాసనసభా ప్రముఖుల యభిప్రాయము

సర్ దేవప్రసాద సర్వాధికారి శేషగిరి అయ్యరు, వాలీమహమ్మదు హుస్సేను అలీ, జిన్నాహ, సి. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యం, జోషి, అగ్నిహోత్రీగారు అభిప్రాయములు

దీర్ఘ :- జాతిభేదముల గురించి ప్రత్యేకముగా చిట్టచు గురించి జాతులను యభిప్రాయములను గమనించుట ఎన్నోసార్లు చేసిన వారలయిన భారత శాసనసభయందలి సభ్యులతో కలసికొని సంభవించిన.

సభ్యులభావములు

శాసనసభ సభ్యులు దీనిని చాల అధికముగ విమర్శించుచుండిరి. ఇది కాశీమాహమ్మదు (హైదరాబాద్) నుండి వచ్చినది. ప్రస్తుతమునాటి కొంతవరకు భిన్నభిన్న జాతులయందుగానూ దీని వర్గీకరింపవలెనని చాలమందితలంపు. విచారణసంఘమువారి సూచనలను రెండు విషయములందు, భారత కార్యదర్శిగారి కోరికపై వారు మార్గమును త్రొక్కినది. ప్రభుత్వమువారిని సందేహించిన విచారణసంఘము, భారతముల కంటే, అధినివేతముల వారికి అధికవాక్కు లాగుగదలించుచు విచారించిరి. (బ్రిటిషు సైనికులకు ప్రత్యేకాదరణము, కొందా బెబ్బలకిమను తొలగించకపోవుట, సంయుక్త జూరీల నియమములు మొదలగు వాని నింతకు నిలిపియుంచినందులకు కగుచున్నది.

చిల్లను నిరాకరింపరు

కాని జోషియొక్కసభ్యుడు అడిగిన "ఎన్నిలోపములున్నను ఈచట్టమును భారతీయులు నిరాకరించెదరా" అను ప్రశ్నకు సభ్యులందరూ ఒక్క కంఠముతో "నిరాకరింపము" అని ప్రత్యుత్తర మిచ్చెనట. లోపములకంటే లాభము అధికముగ నుండుటయు ఇంటిలోనే మార్గమునాకితే బడలేదని నునుపుటయు ఇంకను లాభము.

సర్ దేవప్రసాద సర్వాధికారిగారు

శేషగిరి పార్టీ తాత్కాలికాధ్యక్షుడు డాక్టర్ శేష ప్రసాద సర్వాధికారి గారిటుల చెప్పిరి. ఈచట్టము అభివృద్ధి పరుచుటకు విలువైనది. "జాతియు మార్గమునందలి ప్రభుత్వము" గలంగిరింపవలెను. సర్ మాల్కము హైదరాబాద్ చిట్టచు ప్రత్యేక చట్టము కార్యము నతికాళియ్యుతో నెరవేర్చు చాల విమర్శకు తావులేదనడ శేషగిరి. ఇంతకంటే మించిచిల్లను భారతీయులు గ్రహించుచు సర్. శేషగిరి పార్టీ సభ్యులతో చేకూరుతులు ఈనూచనల గానికంటే మిగతావల శ్రుతీశేఖరము తగ్గన ఎంతో చర్చపై కలిగిన సమాధానముచేయునాడ కొన్ని వివరములనుచే కచ్చుము గలగించెను. అధినివేతము లనందభిమున, వారు భారతీయులయెడల వర్తించునీతే భారతీయులగుత వారియెడల త్రించుననెన్నును తులనాధారముగ నెంచవలెనని కాత్తూరిగారిటీపల గలచానొసగిరి. సామాన్యతలమైత్రీ క్షిప్రస్థితియందలెను కన్యాశుండల శ్రేణిజాతులచర్యను, అధినివేతములు కాత్తూరిగారి కొనగిన యాహ్వానము కార్యరూపమునందు జెల్లినిరాకరించుచు చిట్టచు, జాతి మనము తొందర పడకాదు. భారత దేశమునకు సామాన్య న్యాయమునైన కొనగని నిరాకరించిన దేశీయులను గురించి క్రిమి నలుపాసీచక కోడునందలి నిబంధనలను బ్రించుటను గురించి భారతీయులు విచారించుటకు సుముచుమేలెంచెను ఇంటియులు క్రితకన్న సందర్భమునూడ నివచయములనే విచారింపవలెను అన్నిచట్టములకు సంబంధించిన యూరపియను సైనికుల కందభిముననికన కర్తవ్యసముంచుట కెట్టికారణమునలేదు. ఇండియనుజట్టిలను మేజిస్ట్రేట్లు, యూరపియను పౌరులను సివిలియనులను జేర్చుటకు నమ్మకము విలువయెడల, మిలటరీకాపుల సంబంధించిన యూరపియనుల సందర్భమున నెందుకు నమ్మరాదో తెలియజేసింది. కమిటీవారు కాశీగా నెంచిన పరిష్కారమును ఇంకను తగ్గించుట సభవారికి యతింపదు. మాల్కము హైదరాబాద్ గారు, ఇంకను ఈ విషయము సభివృద్ధి కొనగనియ్యవని వాదన మొనగెను గాన కాశీమాహమ్మదు సంగీకరించుటకు ఎత్తున విలుగలదు.

ఇల్లూర్ చిల్ల సందర్భమున జరిగిన తీవ్రభేదప్రకారిత వాదముల ప్రస్తుతము సందర్భమునకుండుట, కలిసియు సరిచాయ జనును జాటుచున్నది విచారణావిధానమునందు ఇంకను రెండువిషయములు విచారమునగుగించుచున్నవి. కొన్ని ప్రాంత ప్రభుత్వములను హైకోర్టులను జూరీనిచారదాపద్ధతి అంగీకరింపలేదు. అందుచే కొన్నిసార్లు నియమించుకద్దతినే సాగించవలెననియును అంతరియమున్నది ఇదివరకు వలెగాకయున్నది. న్యాయ కాత్తూరిమునకు సంబంధించిన కొన్ని ప్రశ్నలయందు అప్పిలలేము టునుమతి యొసగబడుట సంతోషకారణము.

శే - గిరయ్యగారు

శేషగిరి అయ్యరుగారు దేమాప్రతిభకు అధ్యక్షుడు. ఇదివరకు దేశము హైకోర్టు ప్రయోగింపఁజేసిన కంటయో కచ్చుము నొసగుచున్న కొన్ని జాతిభేదములను తొలగించయెత్తించినందులకు విచారణ సంఘమువారి భిందనములు. కాని యూరపియనులు సంబంధించిన అసంఖ్యాకములకు శేషగిరిగారు వింపబడు అన్యాయముగ తీర్పులకు తుదిముట్టించుటకుకైన సమజానుకు లావన్యకాలకపోవుట విచారణము. జాతిమాత్రమే అంతయును గాదు, భౌతికమునికెరమునకు ఉగ్రవత్తులును హామియను నుండు టవనరము. దౌర్భాగ్యముగ ప్రవర్తించినయెడల క్షిప్రవిధింపబడునని యూరపియను న కల్పయమండుటలు శేషగిరిగారు. విచారణసంఘమువారు భాగ్యశేకార్యమును ప్రారంభించిరి. ఈవిషయములందుగూడభారత కార్యదర్శి కొంచెముతో వదలలేదు. విశేష అరేట మేమునొనగింతి జోక్యమును ప్రస్తుతించకపోవుటకొంత అపరాధిగైదు యూరపియను సైనికులకొరకు, అధినివేత శ్రేణిజాతులకొరకును కార్యదర్శియొక అభిమానము విచారకరము. పరిస్థితులు విచారకరముగ నున్నను ఈవిషయమున మనము నిరాహును గవ్వరము టవనరము.

వాలీమహమ్మదు హుస్సేను అలీగారు

"పరిష్కార మంగీకరింపవలెను"

వాలీమహమ్మదు హుస్సేను అలీగారు (కరాచి-మహమ్మదీయ(కలిద్)-జాతిభేదములను తొలగించుటకొరకు ప్రభుత్వమువారు శ్రేణిలది యెత్తించుచుండిరి అంగీకరించితరవలెను. యూరపియనులు ఇల్లూర్ చిల్లనివాదములను తిరిగి చెప్పిపెట్టకండ నీసమాధాన సంగీకరించుట జూడగా వారుగూడ కాశీయొద్దేములతో నుట్టులు వెలియనను. న్యాయకాత్తూర్త్యక్షియందు భారతీయులు ను యూరపియనులు సమానమే యని ఈరిష్కారము నూదించుచున్నది. అందుచే దీని సంగీకరించుట మంచిది.

జిన్నాహగారు

జిన్నాహగారు (హైదరాబాద్ పక్ష (భవ సభ్యుడు):- విచారణ సంఘమువారి రాజీనామాచనలగానెట్లాగాని ప్రస్తుతమున కర్తవ్యప్రార్థిగ వర్తించుటలేదు. ప్రస్తుతపరిస్థితులలో రాజకీయవివేచనముకర్తవ్యకర్తవ్యభావమునకర్తవ్యభావమునకొనగయెడలనికంటే సక్రమముగ పరిష్కారముగానికొనబాలను. ఇట్టి హామ్యలను అధినివేతములవలెగూడ వర్తించవలెనని నను అట్లము భారతీయులకు వ్యతిరేకముగ నుండెను. కాని అధినివేతములయెడల ప్రతికారవిధానమును అన్నివిషయములందును అవలంబింపకర్తవ్యము అధినివేతములయెడల నివచయమున మూర్ఖము ప్రతికారచర్యకు గడంబులు యుక్తముగాదు. ఈవిషయమున-దివ్యుడు అధికముగ వట్టుబట్టికయెడల - చిల్లనకే మోసము గలుగకపోయినను - చాల అలభ్యము జరుగును.

యమునాదాసు ద్వారకదాసుగారు

యమునాదాసు ద్వారకదాసుగారు (శేషగిరిపార్టీ కాన్వేర్షి):- భారత కార్యదర్శి ఈవిషయములందు జోక్యము ప్రస్తుతమున తీవ్రముగ ఖండించెను. భారత ప్రభుత్వమునకు ఇష్టము చెప్పియు ఆంగ్ల సంతకర్త పక్షమువారు గానియెత్తములలో నిదియొకటియని నడిపెను. ఇంకను కొన్ని విభేదములు నిలచియుండెను. కాని ఈ చిల్ల కొంతవరకు కల్పితకరముగ నుండెను. ఎట్టిదెట్టిసంబంధమునకే ఈచిల్లను భగ్నమొనర్చుటకు శేషగిరింపను.

సి. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యముగారు

"చిల్ల సంతృప్తికరముగ లేదు"

సి. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యముగారు :- చిల్ల అను కొని నంత సంకల్ప ప్రకరముగ లేదు. అంతరికరమునకు వచ్చినప్పుడు వెలిపి భవములు సరిగ జరుగుటా పెట్టబడలేదు. అధినివేతములనుగూడ ప్రత్యేక హామ్య లాగుగ ఇచ్చెని గానింపబడిన నూచన విమరును ప్రతిః యున్నది. సమస్తము శేషగిరి మొదలగు చిల్ల చిల్ల శేషగిరిగారు విచారణ చాలా దీర్ఘముగ నొనగ్గుచుండెను. నూచనప్రకరముల క్రితపాతలమున సాంచితములవారి నికమ స్వల్పకేసులందుగూడ మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటునునకర్తవ్యకాలకపోయినయెడల పరిన్యాస పరిపాక అంతిమమైనదికాదని చాటుచున్నది. భారతీయుని తండువర్తనముల కారాగారమునకు పంపల మేజిస్ట్రేటు ఒక యూరపియనువారమునముల కారాగారమునకు పంపబాలరు. ఏకోచెప్పి ఏదోచేసిరి. ఇచ్చినజేదియొ దీనికొనుట వివేకము.

స్థానికవార్తలు

మదరాసు శాసనసభ:- శాసనసభ్యులకు కె.సి. వెంకటాచల రెడ్డిగారి రాజీనామాను గవర్నరు గారు అంగీకరించిరి.

చెన్నపురిజిల్లా విద్యాధికారి:- శాస్త్రవిజ్ఞానం కిల్లనుగారు చెన్నపురిజిల్లా ఎడ్యుకేషను అఫీసరుగ నియమింపబడిరి.

మద్రాసు పోస్టుట్రస్టు:- విలి.జం. అలెగ్జాండరు గారిస్థానమున ఎ. శేఖర్ గారు మద్రాసు పోస్టుట్రస్టు సభ్యులుగ మద్రాసు కాయస్థులచేరువారిచే ఎన్నుకొనబడిరి.

మంత్రిలు-స్వగత ప్రత్యములు:- మంత్రులకు స్వగత ప్రత్యముల సమన్వయములై లోకము పోర్టులు, మునిసిపలు సంఘములు, తన ఆశాయమునండి సామ్యము శ్రమపరుక గూడదని ప్రభుత్వమువారు తీర్మానము ప్రకటించుచున్నారు.

మద్రాసు కార్మికేషను:- వి.జే.కాశీగారు (మద్రాసు ప్రేక్షు అసోసియేషను) పి. అలగింగిరిగారును మహమ్మదు మూస నేలుగార్లు (దక్షిణ ఇండియా వర్క సంఘము), మద్రాసు కార్మికేషను సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

శ్రీస్వార్తరాయదాసుస్వామి:- శ్రీ స్వామివా 11 వ శాంపర్నెరికేషను ఈశు 9 మొదలు 18 తేదీవరకు చెన్నపురి శారాణము మొదటిపీఠి రెడ వ శెంబరగిరమున జరుగును. కవచరీసము ఉదయము బృందావనకర్తవము జరుగును. అదినము మధ్యాహ్నము ప్రాసాదులకును బీకలకును సంతర్కణ శేషబడును. ప్రతిదినము కాత్తి 3 గంటలకు భజనజరుగును. సైబలకాశాద్దనంద సకలకర్తవము చేయుచున్న ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి గుడసామికెట్టిగార్లు యాజమాన్యముగ ఈశేర్నకములు జరుగును.

కొత్తలామెంబరు

సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు గారు నియమింపబడుట

సర్. కె. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు లామెంబరు పదవికి ఇచ్చిన రాజీనామాను గవర్నరుగారు అంగీకరించిరి. నిన్నటిదిన ముమధ్యాహ్నము గవర్నరుగారు సి. పి. రామస్వామిఅయ్యరు గారిని పిలువకంటే వారికి లామెంబరుడని నిచ్చెదమని చెప్పిరని యు వారందులకు అంగీకరించ సి. మాధవను నాయరుగారు అద్యక్షతో జనరలుగ నియమింపబడిరిన తూడ తెలియుచున్నది.

జోషిగారు

జోషిగారు (కార్మిక(కలిద్):- పరస్పరసహకారముల నూనమునకు "యూరపియను (బ్రిటిషుపౌరుల" నిర్వచనమునకును చాలపరస్పరవ్యతిరేకముగ నుండెను. భారతదేశమున, భారతీయులకు గలహక్కులను మూలమే అధినివేత పాతులు గోరరయ్యును. కాని ప్రత్యేక హక్కులను గోర జూరు. కాని చిల్లను భగ్న మొకర్తవ్యుల యెత్తించనెంచను కొరదాబెబ్బలకిమను భాంతియులకు విధించు కద్దతిని తొలగింపవలెను.

కె. సి. నియోగిగారు

"జాతిభేదముల తొలగింపలేదు" బైటుహాచరి నిర్ణయములను, శాసనసభయందు దంగీకరింపవలె నను ఆచామునకు తావొసగుట కంగీకరించలేదు ఇట్టి విషయములు జరిగినయెడల భారత స్వాతంత్ర్యము నది గం.లో లిసిపోవును. శేషగిరి చదివి తిని, కానిజాతి భేదముల తొలగించుటకు నాకు దోచలేదు. కాని ఇట్టి విభేదముల కలన గలుగుటకంటే తగ్గించుట, యెత్తించెను కాని శుచియును అంగీకరించిన సంగీకరించుడు. శేషగిరియన నిరాకరించుచు అని ప్రత్యేక తెట్టుబడెను. నేను మొదటి మార్గమునే యవలంబించుచు ను.

అగ్నిహోత్రీగారు

"అశాభంగకరము, అసంతృప్తికరము" అగ్నిహోత్రీగారు ఇటుల చెలిపిరి:- ఒకమాటు తిలకించి నయెడల నీచిల్ల, ప్రస్తుత చట్టములకంటే చాగుగనుండెనని దోచును. కాని వ్లాకా తరువాత వ్లాకాను సరిగా గవనించినయెడల సండులకు వ్యతిరేకభావము గలుగును. ఈ చిల్ల చా ల కా భంగకరముగను అసంతృప్తికరముగనుచుండెను. దీనియందు ప్రస్తుత చట్టముకంటే ఎట్టిఅభివృద్ధియులేదు. భారతీయులు దీ సంగీకరింపబాలరు.

సీమకములను లు, బంగారు ఆభరణముల యేలము అమ్మకము

మద్రాసు హైకోర్టువక్తీళ్లు

(556)

మొదట్లో సి. ఎస్. రామయ్య, ఐ. ఆర్. చక్రపాణిగార్ల అనుమతి ననుసరించి
చనిపోయిన సేట్ హౌస్ చంద్ జైచంద్ గారి పుత్రుడు
సేట్ హౌస్ గోవిందదాసుగారి ఏజంటు జైసింగులాల్ వాడిలాల్ గారి తరఫున

మొదట్లో దౌడక అందు కో

వారు మద్రాసు నెం 21 రు, సుంకురామచెట్టి వీధిలోనున్న

వారి ఏలముగదులందు

11-2-23 వ తేదీ ఆదివారమునాడు మధ్యాహ్నము 11 గంటలకును

మరుసటిరోజున మధ్యాహ్నము 12 గంటలకుకూడ

యేలమువేసి అమ్మబడును.

సీమకములములు, పచ్చలు, రవ్వలు, కేపులు మొదలగునవిచేర్చి కట్టబడిన పలురకముల ఉంగరములు, కంఠాభరణములు, గాజులు, లోలాకులు, అంటుపోగులు, కమ్మలు, తోడులు, బంగారు ఆభరణములు, మంచి కమలములతో కట్టబడిన కలికితురాయి మొదలగునవిగలవు.

పరీక్షచేయగోరువారు ఈ నెల 8-2-23 తేదీనుండి పగలు 11 గంటల మధ్యాహ్నము 3 గంటలవరకు వచ్చి పరీక్షింపవచ్చును.

అమ్మితేలాభము!

నిల్వవుచి తేనెప్లము!!

ఆయిలు ఇంజనులు

4 గాని లేక 12 (H. P) హార్పువరకు క్రూడు ఆయిల్ (Crude Oil) యింనులు కొత్తవిగాని లేక కొలికికాలము ఉపయోగించినవి కావలసియున్నవి. అమ్మదలచినవారు వివరములు తెలుపుతూ వెంటనే ఈ క్రింది చిరునామాకు ఖరీదుతో వ్రాయించుకోరెదము.

రామా ప్రెస్

పవరుపేట ఏలూలు (కృష్ణా)

లోక మయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటిని వాడతగినది.

250-3000 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0

(505) మీ కస్తూరిమాత్రలను మలబద్ధము, జ్వరము, జలుబు మొదలగువ్యాధులకు వాడితిని ఆమోఘమైన ఫలితము కలిగినది. ఈ వ్యాధులకు కస్తూరి మాత్రలకంటె మించినదియొకటి లేదు. ఎస్. వి. అప్పారావు, అసిస్టెంట్ సూపరికల్ టెన్ డెంటు వాయల్ హామ, చిత్తూరుజిల్లా.

(506) శేను మీఠాద్రుండి తెప్పించిన కస్తూరిమాత్రలు మిక్కిలి కృత్రిమముగా పనిచేసిరి. జ్వరము, దగ్గు, కడిసము పీటిని తప్పక తుడుక్కు. దయచేసి మరల 12 బుడ్లకు పంపకోరెదము. ఎస్ రామరావువాయల్, హద్దాస్ట్రువు నకి ఎల్ మెంటరిమ్మలూ, కార్వీకల్.

నృస్యరాజరసాయనము:—అన్ని విధవ్యాధులకు కలిగిన బలహీనము రక్తక్షీణత, అరుచి, కడుపులోమంట, మూత్రకాశము లందు మంట, మూత్రము సరిగా పోయిండుట, ఆత్మవృద్ధి మొదలగు వాటిని తప్పక తుదిర్చి, శుంభిరక్తమును, కాంతి, జలము లమ్మను.

రు. 2 లు బోషధములు కొనుకొని మా శ్రీ రాములవారి పట్టాభిషేక క్యాంటిడకు ఇనాం నెం. 183 చైనాబజారులోడ్డు, ఆనందభవనముదగ్గర, మద్రాసు.

(3) సాశ్వపు వెంకటాచల చండితులు, శ్రీ శీతారాఘవైద్యశాల, మైసూరు.

అమ్మ తాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా ౧-కి అణాలు ౧౦ మాత్రమే.

అమ్మ తాంజనము తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల వాపును.

అమ్మ తాంజనము డిపో { 109, ప్రేరీ రోడ్డు, భోంట్ల - బొంబాయి.
7, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

కృష్ణ సెంటుజార్జి గె జేటు

ఫిబ్రవరి 6, మంగళవారము

వి. సి. యస్. ఆఫీసులు

డబ్ల్యు యస్. థాన వి. సి. యస్. గారు కోరడము ఏజన్సీ డివిజను ఆఫీసుగ నియమింపబడిరి.

యల్. సాచ్ అడ్మినిస్ట్రేటరు ఏజన్సీ డివిజను అడిమంతు కమిషన్ డివిజను నియమింపబడిరి.

సానిక స్వపరిపాలన శాఖ

యం. నరసింహస్వామి, జి. కృష్ణసామినాయుడు, జె. పి. కోటిలింగం, ఎ. ర. నాథమొదలిగారు బెల్లారి జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగా ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి.

యం. నరసింహస్వామి, అలంరామిరెడ్డి, బా. శ్రీకేశవయ్య, సి. కృష్ణానందచౌదరి గారు గోదావరిజిల్లా బోర్డు సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

ఎ. యస్. కృష్ణారావు పంతులుగారు నెల్లూరుజిల్లా బోర్డు సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

బిక్కని వెంకటరత్నంగారు వారు చంద్రాపురం తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

వి. శేరిరత్నం పంతులుగారు ఛత్తూరుతాలూకాబోర్డు సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

జి. బాబులు శేఖ సాహెబు బహదరుగారు గుంటూరు మునిసిపలు సభ సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

మాలిరెడ్డి సుబ్రహ్మణ్యంగారు పెద్దాపురం మునిసిపలు సభ సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

విద్యాశాఖ

రాయపేట ప్రెసిసింగునూజా ప్రధానోపాధ్యాయుని యగు సి. కె. కాసల్యగతిమణి చెన్నపురి జంక్షన్లో మేరరాజీ కళాశాలయందు నామకలు వైస్ చాన్సలరుగా నియమింపబడిరి. మి. టి. లా. రీసుగారు రాయపేట పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయునిగా నియమింపబడినది.

మి. పి. స్మిత్ గారు చెన్నపురి గవర్నమెంట్ ఆసిస్టెంట్ ఇన్స్పెక్టర్స్ ఆఫ్ మాన్యుగ నియమింపబడిరి.

హెచ్. సి. పావురంగు గారు వెనెడెన్సి కళాశాలలో ఇన్స్పెక్టరు ఆడిమంట్ చాన్సలరుగా నియమింపబడిరి.

క్రైస్తవ కళాశాలయందు ప్రొఫెసరుగనున్న ఐ. బా ర్మెనుగారు గవర్నమెంటు మ్యూజియం నూపరింపెండెంటుగా నియమింపబడిరి.

జిల్లా విద్యాధికారులు

ఈక్రింద పేర్కొనబడిన జిల్లా ఎమ్మేజ్మెంటు ఆఫీసులు లోగ నియమింపబడిరి. (వీరు ఇండియన్ ఎడ్యుకేషనలు సర్వీసు నకు చేరినవారు.)

యల్. ఆర్. కృష్ణయ్య (గుంటూరు) సి. సి. రామ్మ ఫర్డు (బెల్లారి) హెచ్. ఎ. హర్ష (గంటామ) ఎ. రామరావు (కృష్ణా) సి. టి. పార్థసారథి మొదలి (అనంతపురము).

ఈక్రింద పేర్కొనబడిన జిల్లా ఎమ్మేజ్మెంటు ఆఫీసులు లు మద్రాసు ఎడ్యుకేషనలు సర్వీసునకు చేరినవారు.

టి. కె. వెంకటరామయ్య (చిత్తూరు) కుమార్తె సుబ్రహ్మణ్యం పంతులు (కర్నూలు) కె. గురుసామిరెడ్డి (గోదావరి) వి. నరసింహారాయుడు (విశాఖపట్నం) గుంటూరు ప్రెసిసింగు బు బహదరు (నెల్లూరు) డి. నవాజ్ కరెడ్డిగారు (కడప).

ఇతర ప్రకటనలు

డబ్ల్యు యస్. థాన గారు కాకినాడ పోర్టు ఆఫీసుగా నియమింప బడిరి.

దివ్యుటి కలెక్టరు టి. అచ్యుత్య నాయుడుగారు గోదావరి ప్రెసిసింగు మాన్యుబడిరి.

డిప్యూటీ మునిసిపల్ టి. యం. వెంకట రాఘవాచారిగారు కణుకు ప్రెసిసింగు కోర్టుకు మాన్యుబడిరి.

సాల్టు ఇన్స్పెక్టరు డబ్ల్యు. ఎ. ప్రేమరంగు ఇస్కాల్ టి. సర్కిలకు మాన్యుబడిరి.

కె. గజరాజ మొదలిగారు గుంటూరుజిల్లా పోర్టు ఆఫీసుగా నియమింపబడిరి.

మేజరు యస్. జి. షిరజాగారు చెన్నపురి జిల్లా సర్కిల్ మాన్యుబడిరి.

సివిలు అడ్మినిస్ట్రేటరు కె. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు చెన్నపురి కలెక్టరేట్ కుందు పరిచేయును.

బర్మాట్రీల వార్షికసభ

అంతర్జాతీయ స్త్రీసభకు వెళ్లుట

1928 మే నెలలో రోమింగురమున ప్రపంచమండలి స్త్రీల అంతర్జాతీయసభ జరుగును. అంతకు బర్మాట్రీలు ప్రతి నిధులను కంపుటనుగూర్చి ఈనెం 25 వ తేదీని వెనూలో సరిగడు వార్షికసభలో చర్చింపబడిన. కార్యనెఘసభవారుల స నిరారణ చేసిరి.

తెలుగు పత్రికలు

పుణె సూరిశాస్త్రిగారు బి. ఏ.

ఈ పత్రిక కొన్ని యాదృశ్యములతో నాంధ్రసంపాదకుల కృష్ణ సంపుటలు, పరిమళితముల మున్నగు పత్రికా ముఖ్యతలవాద్యములను జదివి, క్రోడీకరించి, సమర్థించు సవకాశములు నాకు కల్గినవి. వీనిని బదులుగానే గతించిన ఇరువది సంవత్సరములలో తెలుగుభాష సభివృద్ధిచేయు నెంత శక్తి తెలుపుట యత్నించుచుండీ తెలుమాయను ప్రాకటముగ నాంధ్రులు సంభవ్యవర్ణన, రాస వార్తలను, మతకట్టులను దైర్ఘ్యముగ నిశ్చయముగ వాడుటల ధీరులనియు, విగతిన యాత్మకృష్ణమొందగ నానరాదనియు, జూపించుచు యాంధ్రులభిప్రాయమును వాడుచున్నాడు. కాతా శ్రీరామశాస్త్రిగారు బర్మావెళ్లి, ముందేజమును వీక్షించివచ్చినవార్తలక బహుశ్రతో నిట్లుంటి: "ఆంధ్రుడేమి చేయుచున్నాడు? రివ్వాలాగుతున్నాడు? కొమ్ముమీద నేను నిలుపుచున్నాడు; కుర్చీయు మృష్టాభిజన మొనర్చుచున్నాడు." ఈ భిప్రాయమే నేటివరకు వీరి స్వాయంత్య రాశమున జక్కియున్నది. కనుకను ఆంధ్ర కవిరామచారా ర్విజీవపుడయ్యను, మొన్నటితేభలో, సవ్యముఖమున నాంధ్రులలో కవిలేదనియు, పండితుడు మృగ్యమనియు, వేదాంతి నున్న యనియు, తెలుగువారు గమ్యాపదవికి ఆర్హులనియు చెప్పించియున్నాడు. ఇట్టి తానేతిట్ట సవనములేదు. అందుల జేరి నిట్టించిన, మనోహరిక మే. భాష్య నైవ్యమును వెల్లడిచుటయు, మాతృజ్యమును బ్రకటింపటయు, నిరంతరము పాఠగింటి పుటకూర నాకించుటయు ఎట్టి తత్త్వమును ఎట్టి పాతికవ్యమును నూచించునో చదువరు తెలుగుదురు.

నేను విజేతవిద్యలను 20 సంవత్సరములనుండి సార్థముగ నుపాసించినవాడను. యూరపు ఆశియాలోని నానాభాషల, నానా సాంప్రదాయముల గాథలు, కావ్యములు, లక్షణములు నిర్ధారణముల నాంగ్లభాషావ్యాసుల తొచ్చి రచించియున్నాను. వీనిముగ భాషభూమిలో వెలయు భాషనిన్నులింగ ప్రకాశము నొకంత బొందియున్నాను. యాలపాటలు మొదల పిల్లల ఇచ్చెనవరకు కావ్యకరిచుచున్నది. చిత్రకళల సాంప్రదాయములను పట్టులనే దేశకాలములకు, ఆచారములకును, రచనాశీలులకునుగల సంబంధములతో సరియియున్నాను. అన్నియు నన్ను నందడరచినది. ఇట్టివాడు, ఆంధ్రుల ప్రాచీనాధునిక కవిరామలందుగాని, భావోత్పాదక ప్రభావముగాని కల్పనై పుణ్యమందుగాని, పాండిత్యగరిమ యందుగాని, యమనిశుమారులందుగాని భక్తిశీలములందుగాని, సంపూర్ణవిశ్వాసమేకత్వ, మన మొరులకు జంకియజుడు మన శంక యొకింతయులేదు. నేను పక్షడి కడచిన ఇరువది సంవత్సరముల ఆంధ్రభాషా విస్తరమును జూచినప్పటినుండియు నాంధ్రుల కల్పాసంపదల బహుళింపబడుచున్నాగాక, ఇట్టి సేవా కరులన్న ఆంధ్రభాష మౌనవిప్రచామఖ్యమేల నొందకుండె నో తెలియవచ్చును. ప్రతి భాషామైన విజేతయుల గారించుట నెరుంగని యహంకారమే నాకుండియెడల, సకలాంధ్ర వేదాదరణమైన విజ్ఞాన మొట్టికెని ఏర్పడియుండదు. వినయమునగాని విద్య రాదు. అయినను, మింటిపకుల జూచుచు, నిలుచున్న నేలను జూడకుండుట బుద్ధితక్కువనియే నా అభిప్రాయము. విజేత విజ్ఞానమును (వంగ, హిందీ, మరాఠీభాషలు కూడ విజేతములే) స్వీకరించి, యందలి యందముల జీర్ణించుకొని, వీని నుపకరణములుగ వాడి, కన్న తెలుగున కందచందముల గూర్చులయునే గాని తెలుగువారి నిసించుటకు వీని నుపయోగింపరాదు. నిరంతరము అన్యుల గారించి, మనల దుయ్యపువ్వుట పడుపుతత్త్వమును బ్రకటించును.

భారతభూమిలో మొలకెత్తిన భాగ్యవచార తరంగము అన్నియు నాంధ్రదేశమున గ్వీక్షింపప్రభవమున రాజ్యమున్నవి. మూతన కవిరామలు, భాషాప్రయోగదక్షత, భాషమధనము, రచనావైఖరము, అన్నియు మన దేశములో ప్రవర్తించుచున్నవి. ఇంతయెగాక, నీనాడు వంగదేశమున నెట్టి భావములున్నవై ప్రాయశ్చప్రాయముల నగవ్యావృత్త సంకుచున్నవో, అట్టి మానససంచారము లిదివరకే తెలుగు పాటల జేబులందున్నవి. చాత్రికవిమర్శకులు, భాషగాయకులు, కాస్త్రపరిశోధకులు ఎందరైనా దారుల దల్లి నుపాసించుచున్నారో విజేతయు తెలుగున గలవా, మన తెలుగువారికే తెలియక మాతృగర్భ మాక్రిముల గుంకరాళ్లపది నిరసించుచున్నారో ఇందుకు ఒక హేతు వేర్పడినది. ప్రాచీన సాంప్రదాయములు గల కవులు, రచయితలు తమ పాత్రముల విభులముగ నలి

యన్నైతిమచున్నారు. ఇదియే గ్రంథరూపమున వెలుగుచున్నది. నవీన రచయితలు బహుమంది యుపాధ్యాయత్వత్వో నుండియు, పనిలేక, తిరుగుచును, ద్రవ్యవాసలే యుండి, విభుల గ్రంథరచన కవకాశములు లేక, తమ యదారభావములను పత్రికలలో బ్రయోగించుచున్నారు. ఇందు మానవత్వతలలోను గలవి కలలోను వేరినవి అయిదుగ లభ్యముగనున్నవి. ఆంధ్రకృష్ణాది కృతికలలో నివి, పదారపాటలను జేయగోగడి యదృశ్యమగుచున్నవి. ఏనాటి కానాడు మన కరిజాను ముదయించి యస్తమించుచున్నది. ఈస్థితి జూచి, కృష్ణాపత్రికాదుల నాధార పరచికొని, మన దేశములో సవీకముగ మార్పుసేవాపరమైన విజ్ఞేయ, విశేషతలు, భావపదారమును, పరిశోధనలను క్రోడీకరించి, నవీనాంధ్రకవులు, వ్యాసరచయితలు, పత్రికాధిపులు మున్నగు కీర్షికలలో గొన్ని వ్యాసముల వ్రాయుచున్నాను. మును మొదట కృష్ణాపత్రికాధిపతుల కృష్ణారాయణభాషానేత తేకనేత వేదాపు వ్యాసమును గూర్చియున్నాను. వీరి సుభాషితముల గ్రంథరూపమున మైసెలలో ప్రకటించుచున్నాను.

నాలోడి యాంధ్రుల ప్రజ్ఞాసంపత్తి లోకనిధిత మగుటయే నాకు మరమా సంపదము. ఇక్కడ నాయాశ్రమములో పనిచేయువారు కూడ "ఆంధ్రదేశపువట్టి మన పాలికనకము" అనే భావముతోనే నిజప్రతిభాప్రాయవ్యక్తమున కన్న నాంధ్రవిజ్ఞాన ప్రకటనమే మాఖ్యముగ నెంచి పనిసేయుచున్నారు. ఆంధ్రలోగాని, కృష్ణలోగాని, మానవత్రికలోగాని ప్రయతింపబడువ్యాసము కట్టి యాదృశ్యముననే కూర్చుంటున్నది. మన దేశములోని బుద్ధితక్కులు ఆంధ్రకృష్ణుల జీవితాశయములకు, వారిగూర్చిన విమర్శములను బ్రకటింపదు, ఆంధ్రదేశకావ్యమునకై కత్తిరిత్తముల నుపయోగపరచు వారి యోగ్యతల వెల్లడించి, యాంధ్రుల నిజభావ మెల్లర కరిగించుటయు నవి హెచ్చరించుచున్నాను. సవబుద్ధివో, నాభ్యభిమానముతో జూచిన, మనవారిలో బ్రకటాస్త్రులగు మనోనియలకల లున్నమాట గోచరింపక మాడదు.

ఇటీవల అజహాయోద్యమ వ్యాపార మాంద్య మేర్పడియె, దేశకావ్యకేత ననుసరించియో తెలుగు దేశమున కనేక కృతికలుదయించినవి. గ్రంథాలయ సర్వస్వము, ప్రతిభ, సాహితీ, కారదా, నాగేశ్వరరావుగారిది యొకటి రావచ్చును. ఈ కృతికాధిపులు మమ్ముల వ్రాయగోరి. మా మరము వెల్లడించి యనుకూలమైచో వ్రాయుచుండిగిమి. ఇన్నికృతిక లొక్కమా యదయించుట శుభసూచకమే. ఇందు ప్రయతింపబడు పరిశోధక వ్యాసమాలికలను ముఖ్యముగా నాంధ్రపత్రిక వెల్లడింపువాని గ్రంథరూపమున ప్రయతింపబడు యచితము. మరయు, విజేతయుల సారస్వత విజయముల మోగింపబడునట్లు ఆంధ్రకృష్ణమున కవకాశము తెల్పుక గలిగింపవలెను. ఏరింక డ్రునిగితమో ప్రయతింపవచ్చును వాని తెలుగుగ దడర్థమున్న మన తత్త్వములనో, పదములనో ముడించి, వానినేమి నిమిట మందిది. ఇందులన మనగొప్ప తెలియను. "ఉద్ధతే దాకృతా త్యానం" అను న్వాఙ్మును న.అ.జ.ద. ఇదియే నాభ్యము నాటినికాశము. ఇదియే ఆంధ్రులెల్ల రవలించింపవలసిన విజయ సూక్రము.

కాకినాడతాలూకాసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గ సమావేశము
ఫిబ్రవరి 12 వ తేదీ

12-2-1928 తేదీ సోమవారము మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు కాకినాడ స్వరాజ్యకార్యస్థానమున కాకినాడతాలూకా కార్యగమనంభు కార్యనిర్వాహకవర్గసభ జరుపబడును. కావున సభ్యులందఱు తప్పక దయచేయవలసిన దని కార్యదర్శిగారు కోరుచున్నారు.

- విషయములు
1. తాలూకాలోని ఖద్దరుకత్తిత్తికి తగు యేర్పాట్లు చేయుట.
  2. కార్యగమనప్రచారమును జరుగుటనుగూర్చి.
  3. జిల్లాకార్యగమన కమిటీవారు మంజూరుచేసిన ఖద్దరు బదులును వినియోగించుట.
  4. అప్పకృతనివారణ నిమిత్తము జిల్లాకార్యగమనంభుమునకు యయ్యవలసిన సొమ్మునుగూర్చి.
  5. గో. జి. కాం. సంఘమువారు యాసంఘమునకు వారి తీర్మానము ప్రకారము యయ్యవలసిన సొమ్మునుగూర్చి.
  6. ఇతరవిషయములు.

మార్చి 18

[ఎగు ఇండియా]

మార్చి 18, 1928 నాటికి గాంధీమహాత్ముని కారాగృహమునకు వండి ఒక్క సంవత్సరమును. కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక వర్గము తీర్మానించినటుల ఆనాడు జేతములు ప్రార్థనాదికముల నలిపి జేతమునందలం టి మారతాశము గావించుట సముచితముగ నుండును. గాంధీమహాత్ముని సభ్యులచేసినది 18వ తేదీ తీర్పుచెప్పినది 18 వ తేదీ ఆవారమునంతను తిలప స్వరాజ్యధిక్రవ్యముననూచుచేయుట యందును భావప్రచారమునందును, విచ్చి నేవకుల జేపట్టుచుండుచు వినియోగింపవలెను పరమార్థము చేపట్టువరకు భగ్యవర్ణము ను నడుపుట యందు వెలుకనడుట లేదను నిశ్చయ భావము ను దెలుపుచు జేతమంతటను, సభ్యులను జరుపవలెను మహాత్మునిగృహము తిరువార దేశమునకు ఒకేక్షు తిట్టినచిది. మహాత్ముడు మన సాన్నిభ్యము న నుండి నందుననే పోరాటము సాగనియు ఆయన తొగి కనక వెలకే పోరాటము కూలననియు, విదితిమగుచో నిరంతరకాధి కార్యము మహాత్ముని కైరసాలమునందుంటుయే యంతిరముగ నుండును. కనుక కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక వర్గము నూచించిన విధమున దైర్ఘ్యముగ ఉత్సాహముగ ప్రవర్తించిననే ప్రయోజనముగ నుండును.

కాకినాడ తాలూకాబోర్డు

కాకినాడ తాలూకాబోర్డుగవర్నరుచి కొంత జనవరి 10 తేదీ గల యా కృతికాండు 2 వ పుటయందు ప్రయతింపబడెను. కాని అంతేమో "విశేషముల వమతార్కరముగా" వ్రాసినియు "ఎగ్గిరాల నూర్వత్రకారావుగారు మున్నగువాడు కొన్ని తీర్మానముల నుపాదించినట్లు" వ్రాసినియు "కొన్నికత్తి లదుగగా వానికి ప్రత్యుత్తరము లివ్వబడినట్లు" వ్రాసినియు గదవబోయి కఠురైన శ్రీ మంగళంపల్లి సీతారామయ్యగారు విశేషముల నాజేడించుచు, "జనవరి 8, 9, 10 తేదీలలో హిందూస్వరాజ్య ఆంధ్రపత్రికలలో ప్రకటింపబడిన వాని నన్నిటిని 80 వ తేదీ కథలో అధ్యక్షుడు నిరాకరించెనని" కలెనంపగా వాతంతివాత్త జనవరి 31 వ తేదీ పత్రికలో 7 వ పుటయందు ప్రయతింపబడిన.

ఇట్లు తిప్పవ్రాతల వ్రాసిరిని విశేషములయందు అత్రుమైన సేరాగోరణముచేయుట బాధ్యకరమొందిన సభ్యులకు పాటికాదు. ఇట్లుదేను సీతారామయ్యగారు జనవరి 10వ తేదీ పత్రికలో ప్రయతింపబడిన వాక్యమును మరల చదువుకొని తాము వ్రాసిన వ్రాతలను ఉపసంహరించుకొందురను నన్యకముతో యిక్రింద మరల ప్రయతించుచున్నాము.

"కాకినాడ తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షునకు యిక్రింది తీర్మానమును ప్రక్షులను కత్తే బోర్డుమీటింగులో ఉపాదించుటకు తగుర కఠులు నోటిను యిచ్చిరి."

ఇందు "ప్రత్యుత్తరములివ్వబడినట్లు" ఎక్కడనున్నదో లే! అట్లు అర్థము కలుగుచున్నదో చదువకులు విచారింతురగాక.

మరియు, చదువరులకు మాకు తెలిసినది చెప్పకదేవునగా కత్తే బోర్డుమీటింగులో ప్రజేతవెట్టున్న సదకు తీర్మానమును గాని ప్రక్షులనుగాని 80-1-28 తేదీ మీటింగులో సభ్యుల యెదుటకు లేపదలేదు. అని అంగీకరింపలేదని(నిరాకరింపబడెనని) బోర్డు అధ్యక్షుడు నోటిను యిచ్చిన సభ్యులకు జనవరి 19 వ తేదీ గల యుత్తరములో తెలియబరచికి. కాని సభ్యుడైన సీతారామయ్యగారు పత్రికలలో ప్రకటింపబడిన తీర్మానములు ప్రక్షులు "వాని నన్నిటిని 80 వ తేదీ సభలో అధ్యక్షుడు నిరాకరించెనని" తంతి నిచ్చిరి. ఇదేమో రహస్యముగ జరిగెట్లు తోచెదని. ఇతరసభ్యులగొందరి నడుగ నీ విషయము సభ్యుల తెలుటకు రానేలేదని.

(స్వకీయవిలేఖనినుండి)

నీనా విజేకాంగమృతి తన పదవికి రాజీనామా నీయి అయ్యది అంగీకృతమాయెను.

అమెరికాలో విజేతయుల సంఖ్యను క్లింపబడు కాననములు జేయబడుచున్నవి. 168000 మంది మూమే ఇకముందు అంగీకరించబడుదురు. 350000 మంది అమెరికాలో ఉండు గూడదు.

ప్రతిభుఅభి కాదులు నుదాను, నైజమీద ఈశక్తి క్షుత్యమువారి కున్న హక్కులను భంగపరచుచు యభిమానులను టకే ఈశక్తిప్రభుత్వమువారు ప్రతిభువారు చెప్పినదాని నొప్పుకొనిరి.

8.

3000

కార్యమే ప్రమాణము

బొంబయి క్రాసికెలు

క్రాంగెను నందేర్పడిన కలలను పోగొట్టి కాశీకుదర్శన తలసి కొందరు భర్తచింతతో గావించుచుండు ప్రజలకు మేము గమనించుచుంటిమి; కాని యీ ప్రజలకు మేము ద్వేషముతో నాడి యున్న ను వీరిలన కాలము వృధాయగు ఓకప్పు లాభములేదని మేము తలంతుము. గాంధీమహాత్ముని కార్యకమముతో కేరీభవనివారు తమకు స్వతహాసముగలిగి నట్లుతలంతుమన్నంత కాలము, భర్తము ననుసరించిన భేదాభిప్రాయములందైన, రాజీనిగూర్చి యనుకోవట యనుచితము. ఇరువ తుముల వారను ఒండొరులను విమర్శించుకొనుటతో కాలము గడువక తమకు వ్యాయము నీ తోచు మా గ్రముల జేకా భ్యువ యము నకు కృషి సులువలెనని మాయూహ. అధికసంఖ్యాక భగ్గువారు అల్ప సంఖ్యాక భగ్గువారిని బ్రతిమాలుకొనక తమ కర్తవ్యమును తాము తెరవేర్చుటాకొని యుండిన, జేకమునందు భేదాభిప్రాయములనన తెట్టియులజడియు కలుగదు. కలిగినను అది అతిస్వల్పముగనుండును. — గారు జరిగి మాతినవాడు మంజుషతి - అని యింకొక ర నుట యు — గారు గట్టివాడు, నాయకుడు కావగినవాడు అని యీ విధము గ మాట లాడుట, అట్టి మాటలను వినుట, తెగటుగ నేయుండును. కాని జతుములేర్పడినది - కాతీయాభిప్రాయముల ననుసరించు గావు, నిట్టి యనందభగ్గులు లకలన, కార్యక్రమమునకు భంగముగాకుండ జూచుకొనవలెను.

గయాకాంగెను నందుకావించబడిన తీర్మానములను అనుసరించుటకు జేకీయుల కంత యేని యవకాశము గలదు. నిర్మాణ కార్యక్రమమును కొనసాగించుట అత్యవసరము వృక్షధానే య కుండునటుల తలకు స్వరాజ్యనిధికి ద్రవ్యము వసూలుచేయవలసియుండును. ద్రవ్యమును పెన్నకార్యముల దైన సాధించవచ్చును. ముఖ్యముగా ప్రచార కువనము. కాంగెను కార్యక్రమమునందు శేషించిన యంశములు కాంగెనుగారి వారికెల్లరకును తెలిసియే యున్నది. ఒక పక్షమువారు ఇంకొక పక్షమును లోబరుచుకొనుటకొక, గంభీర ప్రయత్నముతో బూనుకొని కాంగెను కార్యక్రమమునకు తలచి యభ్యాసములను పునః నేయున్న అట్టిజతుము జేకీయుల విశ్వాసమును గోల్పోవునా జేకీయుల విశ్వాసమునకును అపక్షము తగ్గియుండదు.

జ్ఞానాభ్యాసముల మీమాంసకే యిం దరకాశములేదు. ఇరువతములకును భేదాభిప్రాయముండిన, ఇరువురను, కాంగెను నునందుండి పని జేయుటకు అవకాశము గలదు. ఒకపక్షవాదము సహేతుకమని, యింకొకటి కాదనిమేమును తలంతుము. కాననసభలవైద్యప్రసారించుటలన వానికే తనిపోసి గొగవజూసగుట యనియు జేకీయు సంపాదించిన ఆధ్యాత్మిక స్వాతంత్ర్యమును కోగొప్పటయనియు తలంతుము. కానియభిప్రాయములను నిష్కరముగ తెలువవలెను. భేదాభిప్రాయము ముఖ్యంశములందున్నప్పుడు రాజీకై బ్రయత్నించుట యిరువతములకును ఆత్మకమానకరమని మతలంపు. ప్రమాణము కార్యసాధనయే. అధికసంఖ్యాక పక్షమునందు నాయకులు లేకపోలేదు. కానివారు వివరముగనుండ తలచిరి. నాయకత్వము వహించుటకు సుచేహించుచుండినను, వారియందు జేకీయునకు గౌరవనుభిక్తము గ గలదు. వారి నందఱును తెలియును. వారి మాటలను అధిక సంఖ్యాభ్యుగౌరవించుచు, ఒక్క సంవత్సరకాలము లోపుగ వారివారిరాష్ట్రములలోనేగాక మహాత్ముని శిష్యులగు వీరిపేర్లు జేకీయులకు ప్రసిద్ధిగాంచును. ఇతరు లేమనినను అధికసంఖ్యాక భగ్గువారు సమర్థులు విజ్ఞానంతులు నగు నాయకులకు లోటులేదు. కాంగెను మేయనిన, వారికి వశమేలత మొందు. ప్రాంత్యము కన్నున, క్రైస్తవముగ ముందంజవేసిన వారికి విజయము తిప్పిక గలుగునని మా విశ్వాసము. విడివిట్టున్నను, కాంగెనువారి కందరకును, ప్రీతికరమైన నిర్మాణకార్యక్రమమునందు అధిక మగు కృషినికాననసభానుకూల పక్షమువారు సులువగలేమా

ఇటు లీ విప్లవ కాదులు

కోమ, పి.బి.బి. రి:—చాల నుండి ఇటలీ విప్లవకారులు ట్రిపోలిలో నునులైరి. బుంబీకులైరి. వారికి ఆయాధములు క్రిందని. ఇటలీవారికి వ్యయం లంగికలేవు. కొందరే కుతగాత్రులైరి. విమానములు చాల వనిజేసినవి.

CLEARANCE SALE Only a few Days!

నగము వెలలు! కొలదికాలము మాత్రమే!! నగము వెలలు!!!

త్వరపడుడు! కవిరాజు శ్రీపాదకృష్ణమూర్తిశాస్త్రి గారి త్వరపడుడు!!

బొబ్బిలియుద్ధము నాటకము 1-0-0.

వర్తకులకు కాదు! నగము వెలకు ఈయబడును. భాషాసేవకొరకు!!
ఈ క్రింది పుస్తకము లన్నియు నగము వెలలకు ఈయబడును.

నాటకములు	రు అ	భద్రాచల రామచరిత్ర (ప్రబుధము)	1 0
స్వప్నవాసదత్త	0 6	పెద్దాపుర సంస్థానచరిత్ర (పెద్దలచ్చు)	0 1
అభిజ్ఞానశాకుంతల	1 0	డిటా (న్నలచ్చు)	0 8
విక్రమోర్వశీయము	0 8	ఆరొగ్యదిగ్దర్శిని (గాంధీగారిది)	0 10
అంకాదహనం	0 12	హాస్యపుపాటలు	0 6
చండకౌశిక (హరిశ్చంద్ర)	0 10	కర్ణసామ్రాజ్యము నవల	1 0
హనుమద్రామస్రంగమము	0 10	సీతావనవాసము	0 10
సంగీతవిష్ణులీల	0 12	ప్రాద్దుపాడుపు పువ్వులు	0 12
స్వరాజ్యధ్వజము	0 12	రామదాసుచరిత్ర	0 4
సారంగధర నాటకము (వి ను)	0 12	అశోకుడు	1 0
శ్రీనివాసకళ్యాణము	0 8	అణానవలలు 16 రకములు	1 0
శ్రీకృష్ణ తులాభారము	0 12	భగవద్గీత తెనుగు	1 0
సంస్కారిణి	1 0	శ్రీదేవి (నవల)	0 10
అహల్యాశాపవిమోచనము	0 12	లలితకుమారి	0 10
కచకవధ	0 10	చిదంబరపీఠే	1 0
నతీతులసి	1 4	కైవలిచంద్రశేఖరము	1 0
సంపూర్ణ రామాయణము	1 4	ధరణికోట	1 4
సంపూర్ణ ఉత్తర రామాయణము	1 4	రాజమహేంద్రపుర చరిత్ర	0 4
కనకతార	0 12	ఆత్మసామ్రాజ్యము (నవల)	1 0
చతుర చంద్రహాసము	0 8	సహాయ నిరాకరణవిజయము	0 6
పాదుకాపట్టాభిషేకము	0 12	బొబ్బిలియుద్ధ (వచనం)	0 2
వేశ్యామధురము 1-భా	1 0	తలకు మారికథ	0 8
ప్రమిలార్జునీయము	0 6	విధిలేనివైద్యము	0 2

బొబ్బిలియుద్ధ నాటకము కొనువారికే యీ క్రిందిపుస్తకములలో నేదేనొకటి నగము వెల కీయబడును.

పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావుపంతులుగారి నాటకములు	బలితేపల్లి లక్ష్మీకాంతముగారి నాటకములు
పాదుకాపట్టాభిషేకము 1 4	సత్యహరిశ్చంద్రీయము (గ్లేజు) 1 4
సరస్వతి 1 0	బుద్ధిమతీవిలాసము 1 0
పూర్ణిమ 1 0	సాత్రాజితీయము 0 14
సారంగధర 0 8	కనకతార (పాటలతో) చం కే 1 4
	జాతక మర్మబోధిని జ్యోతిష గ్రంథము 1 4

వ్యవహారచంద్రిక, దూపాయి వెలగలది నాలుగణాలకే యివ్వబడును.

సరస్వతీకృలండరు (చక్కనిబొమ్మతో) 0-2-0

చక్కని గ్లేజుకాగితములపై నాలుగురంగులతో ముద్రించబడినది.
12 నెలలకు 12 కాగితములు, తెనుగు పండుగలన్నియు కలవు.
12-కి 1-4-0, 25-కి 2-4-0, 50-కి 4-0-0, 100-కి 6-4-0
మీకు పుస్తకములు నగము వెలకు కావలసిన యెవల మా కృలండరులోని సెప్టెంబరు, డిశంబరు నెలలు చూచివాయుడు.

ఉచితము! ఉచితము!!

ప్రతి ఆర్డరుకు ఒక సరస్వతీ కృలండరు ఉచితము.
అనసూయ:—(పాతీవత్య మమనుషిడెలుపు క్రొత్తనాటకము) వెల రు. 0-12-0
అదృశ్యమగు (Detective) పరిశోధక నవలలు

కన్నపుదొంగ 0-12-0
పగటిచుక్క 1-భాగము 0-10-0
" 2-భాగము 0-12-0 } ఒకేసారి కొనువారికి రు 2-0-0 మాత్రమే

కె. యల్. యన్. సోమయాజులు. గోదావరీబుక్స్ డిపో
రాజమండ్రి.
మరా:—ఆర్డరుతో నగము సొమ్ముపొందవలెను. దూపాయిలోపు ఆర్డరు వి. పి. గా పంపబడవు

వేమున	వేముగోపాల *	శ్రీ	వ్వాయక	వృషాధిప
కుమరి	కళహస్తిలింగ *	త్ర	దాశరథి	కృష్ణ
భాగ్యర	రామలింగేశ *	క	నరసింహ	భక్తాద్రిరామ
సత్యవతి	కవిచంద్ర	ము	మానవభాగ	నానునంత
మృత్యుంజయ	కవికాశ	లు	భాగవత	పంచమశత
కృష్ణగారిండ్ల *	కవికాశ			
0-2-0		0-3-0 *		
మైలాపూరు		విక్టోరియాడిపో,		మద్రాసు.

త్యక్తమను!! మించిపోవును !!

800 టిక్కెట్లు మాత్రమే ఏలూరులో గొప్పమేడ లాటరీ

2500 టిక్కెట్లు ఖర్చుపడినవి రు 16,500 లకు మేడ లాటరీ

మొత్తము 3300 టిక్కెట్లు

టిక్కెట్లు రు 5 లు మాత్రమే.

ఆద్యులారా!

కృష్ణాల్లా ఏలూరు పెద్దబాదలోని నా తాలూకా హ్యునిసిటీలో నెం 148 రు ౪౮ రెండేళ్లముదే అద్దాల మీద వాల ఫీట్టింగు నమా గవర్నమెంటువారికి తెలియజేసినమీదల లాటరీ మూలముగా విక్రయించుచున్నాను. 2500 టిక్కెట్లు ఖర్చుపడినవి. 800 టిక్కెట్లు మాత్రమే కలవు టిక్కెట్లు కావలసినవారు తర్వాతదినో దొరకవు.

2. టిక్కెట్లు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే చేతమున్న ప్రదేశమున్న అంధ్రప్రదేశ్ లోను, గ్వరాట్స్ ప్రదేశ్ లోను. ప్రచురకరవి గొప్పయోగ్యోగ్యులు, పెద్దమనస్సులయెడల ఏలూరులోనే లాటరీ కల్పబడును.

3. ఈ టిక్కెట్లవల్ల నమూనయ్యే సామ్యులో యెంట్ల కవిమన్ వయిరా ఖర్చుపాస మిగతాసామ్య లాటరీ వేయవరకు ఏలూరు పెంటల్ కో ఆపరేటివు బ్యాంక్ లో నుంచబడును.

4. ఈ మేడకు తనఖాలు వయిరాబులేవు. లాటరీలో గెలుపొందినవారు వెంటనే తమస్వంతఖర్చుతోక్రమ మైన దస్తావేజు వ్రాయించుకొని రిజిస్టర్ చేయించుకోవలెను.

5. టిక్కెట్లు కావలసినవారు తమకేర, నివాసము స్పష్టముగవాసి టిక్కెట్లు 1-కి రు 5.0-0 చొ॥ నా కేర మడియారకు చేసినయెడల వెంటనే టిక్కెట్లు తిరుగటపాలో తప్పబడును. 10 టిక్కెట్లు ఒకేసారి కొనవారికి ఒక టిక్కెట్లు కవిమనుగా నివ్వబడును.

6. టిక్కెట్లు వి. పి. గా పంపబడవు. పోస్టుఖర్చులు పంపినచో జవాబు యివ్వబడదు.

మాటూరి సర్వేశం.

మేడపాక్కుచాడుకు,

వెంట్రుకలే అందము.

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు చువ్వనలో తిడి రాకమానక త్వరకడును.

తిడికచ్చుట తెలుగు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పొడవోవును.

అంతవరకు రావలయును.

నేడే

కామినీయా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు.

ఇది విస్తృత జేయబడినది.

వెంట్రుకలు కట్టి కోగ మున్ను, కోగ ముండ్ల మున్ను, యిది నివ్వవచ్చును.

వెంట్రుకలు తిట్టుట గాని, గరుడుగ గాని యిందుదు.

నీ వెంట్రుకలు మరల యెత్తుట నీ రక్షనమాను గల్గి వట్టు

కలె నుండి మెరయుచుండును.

ఈ కోజాననే దీనిని వరిపిండి చూడును.

వెంట్రుకలు యెట్టు కృత్రిమముగ కనిపెట్టుదు.

కామినీయా తలమానే నిన్ను సర్వోత్కృష్టముగ చేయును.

నల యిది 1-కి 2-కి చూసాయి. వి. పి. చార్జీలు క్రత్యేకము.

అన్ని చోట్లకూ ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము క్రయించబడుచున్నది.

ఇది మంచి అమ్మకా రుచినివ్వనున్ను, పవిత్ర అమ్మకాదు నువ్వనను ప్రవృత్తి, లేక అత్రుత కావలసినవృత్తి కివచ్చును నుడ దొరకును. లేకున్ను, పోలు రుచి తెలుసు:-

కామినీయా నూనెను

కామినీయా నూనెను 1-కి 2-కి 3-కి 4-కి 5-కి 6-కి 7-కి 8-కి 9-కి 10-కి 11-కి 12-కి 13-కి 14-కి 15-కి 16-కి 17-కి 18-కి 19-కి 20-కి 21-కి 22-కి 23-కి 24-కి 25-కి 26-కి 27-కి 28-కి 29-కి 30-కి 31-కి 32-కి 33-కి 34-కి 35-కి 36-కి 37-కి 38-కి 39-కి 40-కి 41-కి 42-కి 43-కి 44-కి 45-కి 46-కి 47-కి 48-కి 49-కి 50-కి 51-కి 52-కి 53-కి 54-కి 55-కి 56-కి 57-కి 58-కి 59-కి 60-కి 61-కి 62-కి 63-కి 64-కి 65-కి 66-కి 67-కి 68-కి 69-కి 70-కి 71-కి 72-కి 73-కి 74-కి 75-కి 76-కి 77-కి 78-కి 79-కి 80-కి 81-కి 82-కి 83-కి 84-కి 85-కి 86-కి 87-కి 88-కి 89-కి 90-కి 91-కి 92-కి 93-కి 94-కి 95-కి 96-కి 97-కి 98-కి 99-కి 100-కి 101-కి 102-కి 103-కి 104-కి 105-కి 106-కి 107-కి 108-కి 109-కి 110-కి 111-కి 112-కి 113-కి 114-కి 115-కి 116-కి 117-కి 118-కి 119-కి 120-కి 121-కి 122-కి 123-కి 124-కి 125-కి 126-కి 127-కి 128-కి 129-కి 130-కి 131-కి 132-కి 133-కి 134-కి 135-కి 136-కి 137-కి 138-కి 139-కి 140-కి 141-కి 142-కి 143-కి 144-కి 145-కి 146-కి 147-కి 148-కి 149-కి 150-కి 151-కి 152-కి 153-కి 154-కి 155-కి 156-కి 157-కి 158-కి 159-కి 160-కి 161-కి 162-కి 163-కి 164-కి 165-కి 166-కి 167-కి 168-కి 169-కి 170-కి 171-కి 172-కి 173-కి 174-కి 175-కి 176-కి 177-కి 178-కి 179-కి 180-కి 181-కి 182-కి 183-కి 184-కి 185-కి 186-కి 187-కి 188-కి 189-కి 190-కి 191-కి 192-కి 193-కి 194-కి 195-కి 196-కి 197-కి 198-కి 199-కి 200-కి 201-కి 202-కి 203-కి 204-కి 205-కి 206-కి 207-కి 208-కి 209-కి 210-కి 211-కి 212-కి 213-కి 214-కి 215-కి 216-కి 217-కి 218-కి 219-కి 220-కి 221-కి 222-కి 223-కి 224-కి 225-కి 226-కి 227-కి 228-కి 229-కి 230-కి 231-కి 232-కి 233-కి 234-కి 235-కి 236-కి 237-కి 238-కి 239-కి 240-కి 241-కి 242-కి 243-కి 244-కి 245-కి 246-కి 247-కి 248-కి 249-కి 250-కి 251-కి 252-కి 253-కి 254-కి 255-కి 256-కి 257-కి 258-కి 259-కి 260-కి 261-కి 262-కి 263-కి 264-కి 265-కి 266-కి 267-కి 268-కి 269-కి 270-కి 271-కి 272-కి 273-కి 274-కి 275-కి 276-కి 277-కి 278-కి 279-కి 280-కి 281-కి 282-కి 283-కి 284-కి 285-కి 286-కి 287-కి 288-కి 289-కి 290-కి 291-కి 292-కి 293-కి 294-కి 295-కి 296-కి 297-కి 298-కి 299-కి 300-కి 301-కి 302-కి 303-కి 304-కి 305-కి 306-కి 307-కి 308-కి 309-కి 310-కి 311-కి 312-కి 313-కి 314-కి 315-కి 316-కి 317-కి 318-కి 319-కి 320-కి 321-కి 322-కి 323-కి 324-కి 325-కి 326-కి 327-కి 328-కి 329-కి 330-కి 331-కి 332-కి 333-కి 334-కి 335-కి 336-కి 337-కి 338-కి 339-కి 340-కి 341-కి 342-కి 343-కి 344-కి 345-కి 346-కి 347-కి 348-కి 349-కి 350-కి 351-కి 352-కి 353-కి 354-కి 355-కి 356-కి 357-కి 358-కి 359-కి 360-కి 361-కి 362-కి 363-కి 364-కి 365-కి 366-కి 367-కి 368-కి 369-కి 370-కి 371-కి 372-కి 373-కి 374-కి 375-కి 376-కి 377-కి 378-కి 379-కి 380-కి 381-కి 382-కి 383-కి 384-కి 385-కి 386-కి 387-కి 388-కి 389-కి 390-కి 391-కి 392-కి 393-కి 394-కి 395-కి 396-కి 397-కి 398-కి 399-కి 400-కి 401-కి 402-కి 403-కి 404-కి 405-కి 406-కి 407-కి 408-కి 409-కి 410-కి 411-కి 412-కి 413-కి 414-కి 415-కి 416-కి 417-కి 418-కి 419-కి 420-కి 421-కి 422-కి 423-కి 424-కి 425-కి 426-కి 427-కి 428-కి 429-కి 430-కి 431-కి 432-కి 433-కి 434-కి 435-కి 436-కి 437-కి 438-కి 439-కి 440-కి 441-కి 442-కి 443-కి 444-కి 445-కి 446-కి 447-కి 448-కి 449-కి 450-కి 451-కి 452-కి 453-కి 454-కి 455-కి 456-కి 457-కి 458-కి 459-కి 460-కి 461-కి 462-కి 463-కి 464-కి 465-కి 466-కి 467-కి 468-కి 469-కి 470-కి 471-కి 472-కి 473-కి 474-కి 475-కి 476-కి 477-కి 478-కి 479-కి 480-కి 481-కి 482-కి 483-కి 484-కి 485-కి 486-కి 487-కి 488-కి 489-కి 490-కి 491-కి 492-కి 493-కి 494-కి 495-కి 496-కి 497-కి 498-కి 499-కి 500-కి 501-కి 502-కి 503-కి 504-కి 505-కి 506-కి 507-కి 508-కి 509-కి 510-కి 511-కి 512-కి 513-కి 514-కి 515-కి 516-కి 517-కి 518-కి 519-కి 520-కి 521-కి 522-కి 523-కి 524-కి 525-కి 526-కి 527-కి 528-కి 529-కి 530-కి 531-కి 532-కి 533-కి 534-కి 535-కి 536-కి 537-కి 538-కి 539-కి 540-కి 541-కి 542-కి 543-కి 544-కి 545-కి 546-కి 547-కి 548-కి 549-కి 550-కి 551-కి 552-కి 553-కి 554-కి 555-కి 556-కి 557-కి 558-కి 559-కి 560-కి 561-కి 562-కి 563-కి 564-కి 565-కి 566-కి 567-కి 568-కి 569-కి 570-కి 571-కి 572-కి 573-కి 574-కి 575-కి 576-కి 577-కి 578-కి 579-కి 580-కి 581-కి 582-కి 583-కి 584-కి 585-కి 586-కి 587-కి 588-కి 589-కి 590-కి 591-కి 592-కి 593-కి 594-కి 595-కి 596-కి 597-కి 598-కి 599-కి 600-కి 601-కి 602-కి 603-కి 604-కి 605-కి 606-కి 607-కి 608-కి 609-కి 610-కి 611-కి 612-కి 613-కి 614-కి 615-కి 616-కి 617-కి 618-కి 619-కి 620-కి 621-కి 622-కి 623-కి 624-కి 625-కి 626-కి 627-కి 628-కి 629-కి 630-కి 631-కి 632-కి 633-కి 634-కి 635-కి 636-కి 637-కి 638-కి 639-కి 640-కి 641-కి 642-కి 643-కి 644-కి 645-కి 646-కి 647-కి 648-కి 649-కి 650-కి 651-కి 652-కి 653-కి 654-కి 655-కి 656-కి 657-కి 658-కి 659-కి 660-కి 661-కి 662-కి 663-కి 664-కి 665-కి 666-కి 667-కి 668-కి 669-కి 670-కి 671-కి 672-కి 673-కి 674-కి 675-కి 676-కి 677-కి 678-కి 679-కి 680-కి 681-కి 682-కి 683-కి 684-కి 685-కి 686-కి 687-కి 688-కి 689-కి 690-కి 691-కి 692-కి 693-కి 694-కి 695-కి 696-కి 697-కి 698-కి 699-కి 700-కి 701-కి 702-కి 703-కి 704-కి 705-కి 706-కి 707-కి 708-కి 709-కి 710-కి 711-కి 712-కి 713-కి 714-కి 715-కి 716-కి 717-కి 718-కి 719-కి 720-కి 721-కి 722-కి 723-కి 724-కి 725-కి 726-కి 727-కి 728-కి 729-కి 730-కి 731-కి 732-కి 733-కి 734-కి 735-కి 736-కి 737-కి 738-కి 739-కి 740-కి 741-కి 742-కి 743-కి 744-కి 745-కి 746-కి 747-కి 748-కి 749-కి 750-కి 751-కి 752-కి 753-కి 754-కి 755-కి 756-కి 757-కి 758-కి 759-కి 760-కి 761-కి 762-కి 763-కి 764-కి 765-కి 766-కి 767-కి 768-కి 769-కి 770-కి 771-కి 772-కి 773-కి 774-కి 775-కి 776-కి 777-కి 778-కి 779-కి 780-కి 781-కి 782-కి 783-కి 784-కి 785-కి 786-కి 787-కి 788-కి 789-కి 790-కి 791-కి 792-కి 793-కి 794-కి 795-కి 796-కి 797-కి 798-కి 799-కి 800-కి 801-కి 802-కి 803-కి 804-కి 805-కి 806-కి 807-కి 808-కి 809-కి 810-కి 811-కి 812-కి 813-కి 814-కి 815-కి 816-కి 817-కి 818-కి 819-కి 820-కి 821-కి 822-కి 823-కి 824-కి 825-కి 826-కి 827-కి 828-కి 829-కి 830-కి 831-కి 832-కి 833-కి 834-కి 835-కి 836-కి 837-కి 838-కి 839-కి 840-కి 841-కి 842-కి 843-కి 844-కి 845-కి 846-కి 847-కి 848-కి 849-కి 850-కి 851-కి 852-కి 853-కి 854-కి 855-కి 856-కి 857-కి 858-కి 859-కి 860-కి 861-కి 862-కి 863-కి 864-కి 865-కి 866-కి 867-కి 868-కి 869-కి 870-కి 871-కి 872-కి 873-కి 874-కి 875-కి 876-కి 877-కి 878-కి 879-కి 880-కి 881-కి 882-కి 883-కి 884-కి 885-కి 886-కి 887-కి 888-కి 889-కి 890-కి 891-కి 892-కి 893-కి 894-కి 895-కి 896-కి 897-కి 898-కి 899-కి 900-కి 901-కి 902-కి 903-కి 904-కి 905-కి 906-కి 907-కి 908-కి 909-కి 910-కి 911-కి 912-కి 913-కి 914-కి 915-కి 916-కి 917-కి 918-కి 919-కి 920-కి 921-కి 922-కి 923-కి 924-కి 925-కి 926-కి 927-కి 928-కి 929-కి 930-కి 931-కి 932-కి 933-కి 934-కి 935-కి 936-కి 937-కి 938-కి 939-కి 940-కి 941-కి 942-కి 943-కి 944-కి 945-కి 946-కి 947-కి 948-కి 949-కి 950-కి 951-కి 952-కి 953-కి 954-కి 955-కి 956-కి 957-కి 958-కి 959-కి 960-కి 961-కి 962-కి 963-కి 964-కి 965-కి 966-కి 967-కి 968-కి 969-కి 970-కి 971-కి 972-కి 973-కి 974-కి 975-కి 976-కి 977-కి 978-కి 979-కి 980-కి 981-కి 982-కి 983-కి 984-కి 985-కి 986-కి 987-కి 988-కి 989-కి 990-కి 991-కి 992-కి 993-కి 994-కి 995-కి 996-కి 997-కి 998-కి 999-కి 1000-కి 1001-కి 1002-కి 1003-కి 1004-కి 1005-కి 1006-కి 1007-కి 1008-కి 1009-కి 1010-కి 1011-కి 1012-కి 1013-కి 1014-కి 1015-కి 1016-కి 1017-కి 1018-కి 1019-కి 1020-కి 1021-కి 1022-కి 1023-కి 1024-కి 1025-కి 1026-కి 1027-కి 1028-కి 1029-కి 1030-కి 1031-కి 1032-కి 1033-కి 1034-కి 1035-కి 1036-కి 1037-కి 1038-కి 1039-కి 1040-కి 1041-కి 1042-కి 1043-కి 1044-కి 1045-కి 1046-కి 1047-కి 1048-కి 1049-కి 1050-కి 1051-కి 1052-కి 1053-కి 1054-కి 1055-కి 1056-కి 1057-కి 1058-కి 1059-కి 1060-కి 1061-కి 1062-కి 1063-కి 1064-కి 1065-కి 1066-కి 1067-కి 1068-కి 1069-కి 1070-కి 1071-కి 1072-కి 1073-కి 1074-కి 1075-కి 1076-కి 1077-కి 1078-కి 1079-కి 1080-కి 1081-కి 1082-కి 1083-కి 1084-కి 1085-కి 1086-కి 1087-కి 1088-కి 1089-కి 1090-కి 1091-కి 1092-కి 1093-కి 1094-కి 1095-కి 1096-కి 1097-కి 1098-కి 1099-కి 1100-కి 1101-కి 1102-కి 1103-కి 1104-కి 1105-కి 1106-కి 1107-కి 1108-కి 1109-కి 1110-కి 1111-కి 1112-కి 1113-కి 1114-కి 1115-కి 1116-కి 1117-కి 1118-కి 1119-కి 1120-కి 1121-కి 1122-కి 1123-కి 1124-కి 1125-కి 1126-కి 1127-కి 1128-కి 1129-కి 1130-కి 1131-కి 1132-కి 1133-కి 1134-కి 1135-కి 1136-కి 1137-కి 1138-కి 1139-కి 1140-కి 1141-కి 1142-కి 1143-కి 1144-కి 1145-కి 1146-కి 1147-కి 1148-కి 1149-కి 1150-కి 1151-కి 1152-కి 1153-కి 1154-కి 1155-కి 1156-కి 1157-కి 1158-కి 1159-కి 1160-కి 1161-కి 1162-కి 1163-కి 1164-కి 1165-కి 1166-కి 1167-కి 1168-కి 1169-కి 1170-కి 1171-కి 1172-కి 1173-కి 1174-కి 1175-కి 1176-కి 1177-కి 1178-కి 1179-కి 1180-కి 1181-కి 1182-కి 1183-కి 1184-కి 1185-కి 1186-కి 1187-కి 1188-కి 1189-కి 1190-కి 1191-కి 1192-కి 1193-కి 1194-కి 1195-కి 1196-కి 1197-కి 1198-కి 1199-కి 1200-కి 1201-కి 1202-కి 1203-కి 1204-కి 1205-కి 1206-కి 1207-కి 1208-కి 1209-కి 1210-కి 1211-కి 1212-కి 1213-కి 1214-కి 1215-కి 1216-కి 1217-కి 1218-కి 1219-కి 1220-కి 1221-కి 1222-కి 1223-కి 1224-కి 1225-కి 1226-కి 1227-కి 1228-కి 1229-కి 1230-కి 1231-కి 1232-కి 1233-కి 1234-కి 1235-కి 1236-కి 1237-కి 1238-కి 1239-కి 1240-కి 1241-కి 1242-కి 1243-కి 1244-కి 1245-కి 1246-కి 1247-కి 1248-కి 1249-కి 1250-కి 1251-కి 1252-కి 1253-కి 1254-కి 1255-కి 1256-కి 1257-కి 1258-కి 1259-కి 1260-కి 1261-కి 1262-కి 1263-కి 1264-కి 1265-కి 1266-కి 1267-కి 1268-కి 1269-కి 1270-కి 1271-కి 1272-కి 1273-కి 1274-కి 1275-కి 1276-కి 1277-కి 1278-కి 1279-కి 1280-కి 1281-కి 1282-కి 1283-కి 1284-కి 1285-కి 1286-కి 1287-కి 1288-కి 1289-కి 1290-కి 1291-కి 1292-కి 1293-కి 1294-కి 1295-కి 1296-కి 1297-కి 1298-కి 1299-కి 1300-కి 1301-కి 1302-కి 1303-కి 1304-కి 1305-కి 1306-కి 1307-కి 1308-కి 1309-కి 1310-కి 1311-కి 1312-కి 1313-కి 1314-కి 1315-కి 1316-కి 1317-కి 1318-కి 1319-కి 1320-కి 1321-కి 1322-కి 1323-కి 1324-కి 1325-కి 1326-కి 1327-కి 1328-కి 1329-కి 1330-కి 1331-కి 1332-కి 1333-కి 1334-కి 1335-కి 1336-కి 1337-కి 1338-కి 1339-కి 1340-కి 1341-కి 1342-కి 1343-కి 1344-కి 1345-కి 1346-కి 1347-కి 1348-కి 1349-కి 1350-కి 1351-కి 1352-కి 1353-కి 1354-కి 1355-కి 1356-కి 1357-కి 1358-కి 1359-కి 1360-కి 1361-కి 1362-కి 1363-కి 1364-కి 1365-కి 1366-కి 1367-కి 1368-కి 1369-కి 1370-కి 1371-కి 1372-కి 1373-కి 1374-కి 1375-కి 1376-కి 1377-కి 1378-కి 1379-కి 1380-కి 1381-కి 1382-కి 1383-కి 1384-కి 1385-కి 1386-కి 1387-కి 1388-కి 1389-కి 1390-కి 1391-కి 1392-కి 1393-కి 1394-కి 1395-కి 1396-కి 1397-కి 1398-కి 1399-కి 1400-కి 1401-కి 1402-కి 1403-కి 1404-కి 1405-కి 1406-కి 1407-కి 1408-కి 1409-కి 1410-కి 1411-కి 1412-కి 1413-కి 1414-కి 1415-కి 1416-కి 1417-కి 1418-కి 1419-కి 1420-కి 1421-కి 1422-కి 1423-కి 1424-కి 1425-కి 1426-కి 1427-కి 1428-కి 1429-కి 1430-కి 1431-కి 1432-కి 1433-కి 1434-కి 1435-కి 1436-కి 1437-కి 1438-కి 1439-కి 1440-కి 1441-కి 1442-కి 1443-కి 1444-కి 1445-కి 1446-కి 1447-కి 1448-కి 1449-కి 1450-కి 1451-కి 1452-కి 1453-కి 1454-కి 1455-కి 1456-కి 1457-కి 1458-కి 1459-కి 1460-కి 1461-కి 1462-కి 1463-కి 1464-కి 1465-కి 1466-కి 1467-కి 1468-కి 1469-కి 1470-కి 1471-కి 1472-కి 1473-కి 1474-కి 1475-కి 1476-కి 1477-కి 1478-కి 1479-కి 1480-కి 1481-కి 1482-కి 1483-కి 1484-కి 1485-కి 1486-కి 1487-కి 1488-కి 1489-కి 1490-కి 1491-కి 1492-కి 1493-కి 1494-కి 1495-కి 1496-కి 1497-కి 1498-కి 1499-కి 1500-కి 1501-కి 1502-కి 1503-కి 1504-కి 1505-కి 1506-కి 1507-కి 1508-కి 1509-కి 1510-కి 1511-కి 1512-కి 1513-కి 1514-కి 1515-కి 1516-కి 1517-కి 1518-కి 1519-కి 1520-కి 1521-కి 1522-కి 1523-కి 1524-కి 1525-కి 1526-కి 1527-కి 1528-కి 1529-కి 1530-కి 1531-కి 1532-కి 1533-కి 1534-కి 1535-కి 1536-కి 1537-కి 1538-కి 1539-కి 1540-కి 1541-కి 1542-కి 1543-కి 1544-కి 1545-కి 1546-కి 1547-కి 1548-కి 1549-కి 1550-కి 1551-కి 1552-కి 1553-కి 1554-కి 1555-కి 1556-కి 1557-కి 1558-కి 1559-కి 1560-కి 1561-కి 1562-కి 1563-కి 1564-కి 1565-కి 1566-కి 1567-కి 1568-కి 1569-కి 1570-కి 1571-కి 1572-కి 1573-కి 1574-కి 1575-కి 1576-కి 1577-కి 1578-కి 1579-కి 1580-కి 1581-కి 1582-కి 1583-కి 1584-కి 1585-కి 1586-కి 1587-కి 1588-కి 1589-కి 1590-కి 1591-కి 1592-కి 1593-కి 1594-కి 1595-కి 1596-కి 1597-కి 1598-కి 1599-కి 1600-కి 1601-కి 1602-కి 1603-కి 1604-కి 1605-కి 1606-కి 1607-కి 1608-కి 1609-కి 1610-కి 1611-కి 1612-కి 1613-కి 1614-కి 1615-కి 1616-కి 1617-కి 1618-కి